

Curtea de Apel Ploiești
Decizii Relevante
Trimestrul I 2021

Cuprins

Secția a II-a Civilă

- **Anulare hotărâre arbitrală. Competență teritorială.**
- **Prescripția și întreruperea prescripției prin cererea de chemare în judecată sau de arbitrare precedentă cu condiția ca noua cerere să fie admisă.**
- **Revocarea actelor juridice pretins frauduloase încheiate de debitor, întemeiată pe prevederile art. 1562 și urm. din NCc**
- **Anularea procesului - verbal încheiat de administratorul judiciar cu ocazia adunării generale ordinare a acționarilor. Obligarea administratorului judiciar la reconvoacarea AGOA cu aceeași ordine de zi și în aceleași condiții, cu respectarea termenelor și dispozițiilor legale aplicabile în materie societăților pe acțiuni listate la bursă.**
- **Contestație în anulare. Nepronunțare asupra unui motiv de recurs. Admisibilitate.**
- **Plan de reorganizare a activității debitoarei, votat de creditorii și care va fi supus procedurii confirmării potrivit dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței. Cererea unui creditor de trecere în faliment pentru neplata creanțelor curente**
- **Învestirea judecătorului-sindic cu contestație împotriva hotărârii comitetului creditorilor debitoarei. Inadmisibilitate**
- **Revizuire. Admisibilitate**
- **Apel în materia răspunderii civile delictuale. Competență procesuală**
- **Momentul începerii curgerii termenului de contestare a măsurilor administratorului judiciar**
- **Cerere de instituire a răspunderii patrimoniale a pârâtului în temeiul dispozițiilor art. 169 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Condiții**
- **Contestația în anulare specială. Eroare materială**
- **Expresiile „cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor” sau „valoarea lucrărilor autorizate” la care se raportează cota de 0,1% , respectiv de 0,7% nu sunt echivalente nici cu valoare de impozitare, definită de Codul fiscal, nici cu valoarea construcției sau valoarea de piață.**

Secția de contencios administrativ și fiscal

- **Încetarea efectelor dispoziției de stabilire a drepturilor salariale pentru secretarul comunei la data intrării în vigoare a unui act normativ care reglementează un alt mod de calcul al drepturilor salariale.**
- **Regimul juridic aplicabil actelor administrative fiscale în perioada suspendării executării acestora, dispusă în condițiile art. 14-15 din Legea nr. 554/2004, raportat la art. 352 („Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi”) din Legea nr. 207/2015**
- **Lipsa declarației fiscale, a semnăturii titularului ori existența altor deficiențe ale dosarului fiscal, așa cum se invocă de către recurent, nu constituie impedimente legale pentru emiterea deciziei de impunere.**
- **Comunicarea actelor administrative fiscale prin publicitate. Legalitate.**

Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie

- **Schimbare încadrare juridică. Circumstanțe atenuante.**
- **Cerere de repunere în termenul de apel. Cauza temeinică de împiedicare potrivit art. 411 alin.1 Cod procedură penală.**
- **Opțiunea inculpatului de a se judeca conform procedurii simplificate însușită de către instanța de judecată. Prejudiciu.**

Decizii Relevante

Trimestrul I 2021

Secția a II-a Civilă

[1]. Anulare hotărâre arbitrală. Competență teritorială

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă:

- art.131, art.132, art. 608 alin (1) lit. a și b, art. 610 și art. 612 din Codul de procedură civilă

Rezumatul problemei de drept:

Cererea în anularea unei hotărâri arbitrale este de competența teritorială a curții de apel în circumscripția căreia a avut loc arbitrajul.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Sentința civilă nr.1 din 21 ianuarie 2021

Prin cererea înregistrată la această instanță la data de 17.12.2020, S.A. – R. C.I. S.A a solicitat, în contradictoriu cu intimata B.T. SRL, în temeiul art. 608 alin (1) lit. a și b și art. 612 Cod Procedură Civilă, anularea hotărârii arbitrale nr. 25 din 19.10.2020 pronunțată de Tribunalul permanent de arbitraj instituționalizat, în dosarul arbitral nr. xx/xx/2020, precum și suspendarea executării acestei hotărâri.

Intimata a invocat excepția necompetenței teritoriale a Curții de Apel Ploiești, motivat de faptul că arbitrajul a fost realizat la sediul zonal C., astfel că este competentă să judece prezenta acțiune în anulare Curtea de Apel C..

La termenul din data de 21 ianuarie 2021 Curtea a rămas în pronunțare asupra excepției necompetenței teritoriale a Curții de Apel Ploiești, invocată de către pârâtă.

Examinând excepția necompetenței teritoriale precizată, Curtea a reținut următoarele:

Prezenta acțiune are ca obiect anularea hotărârii arbitrale nr. 25 din 19.10.2020 pronunțată de Tribunalul permanent de arbitraj instituționalizat, cale de atac fundamentată pe dispozițiile art. 608 alin (1) lit. a și b și art. 612 Cod Procedură Civilă.

Dispozițiile art. 610 din Codul de procedură civilă prevăd că este competentă să judece acțiunea în anulare *curtea de apel în circumscripția căreia a avut loc arbitrajul*.

Or, în prezenta cauză, hotărârea arbitrală a fost pronunțată de Tribunalul Permanent de Arbitraj Instituționalizat – Sediul zonal C., astfel că arbitrajul a avut loc în circumscripția Curții de Apel C..

Pe cale de consecință, Curtea a apreciat că excepția de necompetență teritorială invocată de către intimată este întemeiată, motiv pentru care în temeiul dispozițiilor legale deja menționate și celor prevăzute de art.131 și art.132 din Codul de procedură civilă, a admis-o și a declinat competența judecării cauzei în favoarea Curții de Apel C. – Secția a II-a Civilă.

*Autorul sintezei,
Judecător Ionel Stănescu*

[2] Prescripția și întreruperea prescripției prin cererea de chemare în judecată sau de arbitrare precedentă cu condiția ca noua cerere să fie admisă.

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă:

- art. 2539 al. 2 Noul Cod civil
- art.75 din Legea nr.85/2014.

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit art.2539 al.2 NCC, prescripția nu este întreruptă dacă cel care a făcut cererea de chemare în judecată sau de arbitrare ori de intervenție în procedura insolvenței sau a urmăririi silite a renunțat la ea, nici dacă cererea a fost respinsă, anulată ori s-a perimat printr-o hotărâre rămasă definitivă.

Cu toate acestea, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data când hotărârea de respingere sau de anulare a rămas definitivă, introduce o nouă cerere, prescripția este considerată întreruptă prin cererea de chemare în judecată sau de arbitrare precedentă, cu condiția însă ca noua cerere să fie admisă.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 5 din data de 13 ianuarie 2021*

Ca situație de fapt s-a reținut că R.N.P.R.-D.S.B., în contradictoriu cu debitoarea A.V.P.S.D., în baza art. 111 din Legea 85/2014 a formulat contestație împotriva tabelului preliminar al creanțelor, solicitând refacerea tabelului preliminar de creanțe în sensul înscrierii creanței R.N.P.R.-D.S.B, în suma de 17350,22 lei, la masa credală a debitoarei A.V.P.S.D., conform facturii nr. aaaaa/06.05.2016 (achitata parțial) reprezentând tarif gestionare fond vânătoare, nr.46 Gasca conform contract nr. xxx/14.11.2011 și fond vânătoare nr. 50 Ostroavele conform contractului nr. yyy/24.08.2011 la care vor adăuga cheltuielile judiciare, respectiv taxa judiciară timbru în suma de 200 lei.

S-a arătat că deține o creanță anterioară datei de deschidere a procedurii în suma de 17350,22 lei în temeiul contractului nr.260/14.11.2011 și contractului nr.196/24.08.2011.

Potrivit dispozițiilor art. 2500 Cod civil dreptul la acțiune, având un obiect patrimonial, se stinge prin prescripție dacă nu a fost exercitat în termenul prevăzut de lege, iar conform dispozițiilor art. 2517 termenul aplicabil raporturilor juridice obligaționale cu caracter general este de 3 ani.

Factura nr. aaaaa/06.05.2015 a fost emisă pentru suma de 36788,21 lei, iar din totalul sumei de 36788,21 s-au efectuat plăți parțiale astfel: Chitanța nr. bbbbb/16.09.2015 în valoare de 2400

de lei; chitanța nr. ccccc/21.10.2015 în valoare de 5000 de lei; plăți efectuate de debitoare, în data de 13.10.2015 suma de 200.1,60 lei și în data de 13.11.2015 suma de 10008 lei. Nota contabilă nr. (...)/31.12.2015 în sumă de 28,39 lei.

Conform dispozițiilor art. 2537 Cod civil termenul de prescripție se întrerupe printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaștere, astfel ca prin plata efectuată debitoarea a întrerupt prescripția începând cu data de 13.11.2015 sa curgă o nouă prescripție.

În termenul legal de trei ani, la data de 10.07.2018, R.N.P.R.-D.S.B., a înregistrat cererea de chemare în judecată ce face obiectul dosarului nr. xxxxx/yyy/2018 aflat pe rolul judecătorei, iar în conformitate cu dispozițiile art. 2537 pct. 2 Cod civil prescripția s-a întrerupt prin introducerea acestei cereri de chemare în judecată.

Hotărârea de respingere a cererii de chemare în judecată formulată de apelantă nu este definitivă, putând fi atacată cu apel în termen de 30 de zile, astfel ca în speța, începând cu data de 10.07.2018 a început să curgă un nou termen de prescripție, termen de prescripție care se va împlini la data de 10.07.2021.

Potrivit dispozițiilor art. 75 din Legea nr.85/2014 de la data deschiderii procedurii de insolvență, se suspendă de drept toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului, iar valorificarea drepturilor acestora se poate face numai în cadrul procedurii insolvenței prin depunerea declarațiilor de admitere a creanțelor.

De asemenea, conform dispozițiilor art. 2537 pct. 2 prescripția se întrerupe și prin înscrierea creanței la masa credală în cadrul procedurii insolvenței, astfel că declarația nr.1881/09.04.2020 a fost formulată în termenul de trei ani de prescripție, iar creanța pretinsă nu este prescrisă.

În conformitate cu art. 453 din Codul de procedură civilă solicită instanței să oblige pârâtul la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de acest proces, reprezentând taxa timbru de 200 de lei și taxa timbru-achitată pentru depunerea declarației de creanță în sumă de 200 de lei.

S-a invocat EXCEPȚIA PRESCRIPȚIEI DREPTULUI MATERIAL LA ACȚIUNE care în virtutea art. 2539 NCC dacă cererea a fost respinsă, anulată ori s-a perimat printr-o hotărâre rămasă definitivă, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data când hotărârea de respingere sau de anulare a rămas definitivă introduce o nouă cerere, prescripția este considerată întreruptă prin cererea de chemare în judecată cu condiția ca noua cerere să fie admisă.

În ceea ce privește excepția de neexecutare a obligațiilor contractuale.

Prin sentința civilă nr. 1717 din data de 03 aprilie 2020, instanța de fond a invocat excepția de neexecutare a obligației contractuale și anume o cauză justificativă de neexecutare a acestora. Astfel, conform art. 1516 alin I și 2 NCC, creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală exactă și la timp a obligației, iar în cazul în care, fără justificare, debitorul nu își execută obligația și se afla în întârziere, creditorul poate să folosească mijloacele prevăzute de lege pentru realizarea dreptului său.

În virtutea art. 1527 alin I NCC, creditorul poate cere întotdeauna ca debitorul să fie constrâns să execute obligația în natură, cu excepția cazului în care o asemenea executare este imposibilă, iar obligația de plată a unei sume de bani este întotdeauna susceptibilă de a fi executată în natură.

De aici rezulta că este imperios necesar să existe o obligație contractuală, debitorul în mod culpabil, să nu fi executat obligația, acesta să fi fost pus în întârziere și să nu fie incident niciunul din cazurile justificate de neexecutare.

Astfel, factura nr. aaaaa din 06.05.2015 a fost contestată de către AVPSD B. pentru faptul că, în ciuda a nenumărate solicitări adresate RNP R. de reanalizare a tarifului de gestionare în sensul diminuării acestuia, deoarece suprafața de teren ce face obiectul contractului nu poate fi exploatată în integralitatea sa, conform obiectului contractului, pentru că constituie zona de protecție integrală în cadrul P.N.B.-M. a B. (1303,0 ha la fondul 50 Ostroavele, respectiv 2704,55 ha la fondul 46 Gasca), aceasta din urmă nu a dat curs solicitărilor.

În această situație s-a ajuns în momentul în care i-au fost predate fondurile, și a descoperit că bună parte din aceste fonduri se regăsește într-un parc Național, adică în zona strict interzisă vânătorii, conform Legii nr. 49/2011. Deci, practic din start nu mai putea beneficia de întreaga suprafață prevăzută în contract și de care avea nevoie pentru exercitarea acțiunii de vânătoare.

LIPSA CARACTERULUI CERT, LICHID EXIGIBIL AL CREANȚEI.

Declarația de creanță nr. 1881/09.04.2020 a fost formulată în pofida faptului că instanța de fond a considerat creanța ca nefiind certă, lichidă și exigibilă.

Pentru ca creanța să aibă un caracter cert, trebuie să se stabilească faptul ca pretențiile creditorului sa aibă o existența neîndoielnică prin raportare la înscrisurile invocate de către acesta. Trebuie verificata maniera în care acest înscris este însușit de către debitor.

Creanța este lichidă, conform art. 663 alin 3 CPC, atunci când obiectul ei este determinat sau când titlul executoriu conține elemente care permit stabilirea lui.

Potrivit art. 663 alin 4 CPC, condiția exigibilității este îndeplinită atunci când obligația debitorului este ajunsă la scadență sau acesta este decăzut din beneficiul termenului de plata. Or, nu toate facturile au fost acceptate de către debitoare. În concluzie, niciuna din aceste condiții nu este respectată, creanța nu este nici certă, nici lichidă și nici exigibilă.

În ceea ce privește tariful de gestionare, acesta este stabilit în mod greșit.

În cazul în care, din înscrisurile care stau la baza calculului tranșei I sezon 2015/2016 și penalităților pentru întârziere la aceasta tranșă, menționată în notificarea din data de 14.01.2016, nu se poate deduce clar datoria debitoarei, atunci notificarea invocată pe art. 18 din contractele de gestionare nu este temeinică.

Mai mult, în situația în care tariful pentru transa I sezon 2015/2016 trebuia să fie în realitate mai mic, atunci rezilierea trebuie analizata raportat la obligația corectă de plata a reclamantei. Apreciază tranșa I sezon 2015/2016 că este calculată greșit.

În ceea ce privește abuzul de drept contractual.

Conform art. 15 NCC "niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vatămă sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe".

Lipsa bunei-credințe în exercitarea drepturilor contractuale se evidențiază la contestatoare în succesiunea actelor emise, în sensul că emite notificare pentru neplata tarif de gestionare în data de 14.01.2016, apoi transmite o invitație pentru "analizarea diferențelor de opinie cu privire la modalitatea de achitare a tarifelor de gestionare" în februarie 2016, semnează actele adiționale pentru cele trei fonduri în 14 și 15 martie 2016, deși se arata ca se solicitase anterior actelor adiționale avizele de reziliere, pentru ca în final sa dispună rezilierea în 7 și 14 aprilie 2016.

Apreciază că contestatoarea și-a exercitat abuziv dreptul de reziliere reglementat în contractele de gestionare, având în vedere și perioada lungă pentru care se încheie aceste contracte, precum și modul în care a stabilit mai întâi un tarif de gestionare mai mare pentru suprafețe protejate și s-a folosit de neachitare apoi pentru reziliere.

În concluzie, instanța de fond a apreciat că apărările debitoarei sunt întemeiate, în sensul ca nu datorează diferența de 17.350,22 lei întrucât tariful de gestiune a fost calculat pentru o suprafața mai mare decât cea pentru care i s-a acordat în realitate gestiunea faunei.

Instanța de fond a constatat că fiind îndeplinite condițiile prev. de art. 1556 alin. 1 NCC în sensul că exista o neexecutare a obligațiilor din partea contractantului suficient de importantă care să justifice refuzul debitoarei de a executa într-o măsură corespunzătoare propriile obligații.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Art. 111 din Legea 85/2014, sub care a început procedura insolvenței, prevede:

(1) Debitorul, creditorii și orice altă parte interesată vor putea să formuleze contestații față de tabelul de creanțe, cu privire la creanțele și drepturile trecute sau, după caz, netrecute de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar în tabel.

(2) Contestațiile trebuie depuse la tribunal în termen de 7 zile de la publicarea în BPI a tabelului preliminar, atât în procedura generală, cât și în procedura simplificată.

(3) Sub sancțiunea anulării, contestația va fi însoțită de dovada, în original, a achitării taxei de timbru, precum și de toate înscrisurile de care partea înțelege să se folosească în dovedirea susținerilor sale, cu arătarea oricăror altor probe care se solicită, cu excepția celor care nu se află în posesia părții sau nu sunt cunoscute la momentul formulării contestației.

(4) Partea care formulează contestația trimite, cu confirmare de primire, câte un exemplar al contestației și al documentelor ce o însoțesc administratorului judiciar/lichidatorului judiciar, creditorului a cărui creanță se contestă, precum și administratorului special. În cazul în care această obligație nu a fost respectată, judecătorul-sindic va putea aplica, din oficiu, o amendă în condițiile Codului de procedură civilă.

(5) Întâmpinarea se depune în termen de 10 zile de la data comunicării contestației și a documentelor ce o însoțesc. Un exemplar al întâmpinării se comunică, cu confirmare de primire, de către partea care formulează întâmpinarea și contestatorului, administratorului judiciar/lichidatorului judiciar și debitorului, sub sancțiunea prevăzută de art. 208 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

(6) La termenul stabilit prin sentința de deschidere a procedurii pentru definitivarea tabelului de creanțe, judecătorul-sindic va soluționa deodată, printr-o singură sentință, toate contestațiile, chiar dacă pentru soluționarea unora ar fi nevoie de administrare de probe; în acest din urmă caz, judecătorul-sindic poate admite, în tot sau în parte, înscrierea creanțelor respective în mod provizoriu în tabelul definitiv. Creanțele înscrise provizoriu vor avea toate drepturile prevăzute de lege cu excepția dreptului de a încasa sumele propuse spre distribuire. Acestea se vor consemna în contul unic până la definitivarea creanței.

(7) Dacă se admite creanța fără dreptul de preferință pretins, aceasta va participa la repartițiile sumelor obținute din valorificarea bunurilor negrevate de cauze de preferință.

(8) Din sumele care s-ar obține din valorificarea bunurilor supuse dreptului de preferință contestat se va consemna partea ce s-ar cuveni acelei creanțe.

EXCEPȚIA PRESCRIȚIEI DREPTULUI MATERIAL LA ACȚIUNE

Potrivit art. 2539 NCC dacă cererea a fost respinsă, anulată ori s-a perimat printr-o hotărâre rămasă definitivă, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data când hotărârea de respingere sau de anulare a rămas definitivă introduce o nouă cerere, prescripția este considerată întreruptă prin cererea de chemare în judecată cu condiția ca noua cerere să fie admisă.

Potrivit art. 2517 din Codul civil, termenul de prescripție este de 3 ani, iar în conformitate cu art.2537, prescripția se întrerupe printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea în orice mod a dreptului, făcută de cel în folosul căruia curge prescripția.

Creditorul Romsilva a formulat contestație, împotriva neînscrierii la masa credală a creanței sale, ocazie cu care a depus la dosar și la administratorul judiciar sentința civilă nr. 1717/03.04.2020 pronunțată în dosar 12028/196/2018 de Judecătoria Brăila prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de plată a sumei de 17.350,22 lei.

Din interpretarea prevederilor art.2539 Cod civil deduce că, dacă cererea a fost informă în sensul că a fost anulată, respinsă, perimată, ori s-a renunțat la ea, introducerea cererii de chemare în judecată operează întreruperea cursului prescripție numai dacă titularul dreptului la acțiune introduce o nouă cerere în termen de 6 luni de la data rămânerii definitive a primei hotărâri, „cu condiția ca aceasta din urmă să fie admisă”.

Prezenta contestație este formulată la data de 20.05.2020.

Instanța a reținut ca nu se impune admiterea contestației, în condițiile în care cererea de creanță din data de 9.04.2020 a fost întemeiată pe factura nr. aaaaa/06.05.2015, emisă pentru suma de 36788,21 lei, iar din totalul sumei de 36788,21 s-au efectuat plăți parțiale astfel: Chitanța nr. bbbbb/16.09.2015 în valoare de 2400 de lei; Chitanța nr. ccccc/21.10.2015 în valoare de 5000 lei; plăți efectuate de debitoare, în data de 13.10.2015 suma de 200.1,60 lei și în data de 13.11.2015 suma de 10008 lei; Nota contabilă nr. .../31.12.2015 în sumă de 28,39 lei.

În aceste condiții, în mod corect a fost respinsă declarația de creanță.

Examinând sentința apelată prin prisma criticilor formulate, a actelor din dosar și a dispozițiilor legale incidente în cauză.

Curtea a avut în vedere ca prin raportare la data ultimei plăți voluntare -13.11.2015, și la data investirii Judecătoria Brăila cu acțiunea înregistrată sub nr. 12028/196/2018-10.07.2018, au operat prevederile art. 2537 pct.1 NCC privind întreruperea termenului de prescripție și începerea curgerii unui nou termen de prescripție de la data de 13.11.2015.

În interiorul noului termen de prescripție, la data de 10.07.2018, contestatoarea a sesizat instanța –J. B. cu acțiunea în pretenții pentru suma de 17 350,22 lei. Astfel, la data de 10.07.2018, prin efectul prevederilor art.2537 pct.2 NCC, a fost întrerupt cursul prescripției extinctive, începând să curgă un nou termen de prescripție, până la data de 10.07.2021.

Acțiunea formulată de creditoarea-contestatoare a fost respinsă pe fond la data de 03.04.2020 de către J.B., iar la data de 10.03.2020 fata de parata-debitoare s-a deschis procedura generală a insolvenței de către T.B..

Întrucât față de dispozițiile art.75 din Legea 85/2014 nu mai avea posibilitatea realizării dreptului sau de creanță pe calea dreptului comun, contestatoarea a formulat cerere de înscriere la masa credală pentru suma de 17 350,22 lei, la data de 09.04.2020.

S-a observat că deși acțiunea în pretenții a reclamantei-contestatoare a fost respinsă pe fond la data de 03.04.2020, aceasta a formulat și depus cerere de înscriere la masa credală a debitoarei la data de 09.04.2020.

Sunt incidente astfel prevederile tezei a II-a a art. 2539 al. 2 în sensul că în mai puțin de 6 luni de la respingerea acțiunii în pretenții, reclamantul a depus o nouă cerere-cererea de înscriere la masa credală în dosarul de insolvență așa încât prescripția este considerată întreruptă prin cererea de chemare în judecată care a făcut obiectul dosarului nr. xxxx/yyyy/2018 al J.B..

Fără îndoială, cererea de înscriere la masa credală trebuie asimilată ca efect unei noi cereri de chemare în judecată în sensul art.2539 al.2 teza a II-a NCC, întrucât față de dispozițiile art.75 din Legea 85/2014, este singura modalitate permisă creditorului pentru realizarea dreptului sau de creanță.

Față de aceste considerente, în mod greșit a apreciat judecătorul sindic intervenirea prescripției extinctive a dreptului de creanță și a respins contestația.

Potrivit considerentelor expuse, Curtea, în baza art. 480 alin. (2) din Noul Cod de procedură civilă, a admis apelul, a anulat sentința și a trimis cauza spre rejudecare, urmând ca judecătorul sindic să examineze pe fond temeinicia dreptului de creanță în suma de 17 350,22 lei pretins de creditoare.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[3] Revocarea actelor juridice pretins frauduloase încheiate de debitor, întemeiată pe prevederile art. 1562 și urm. din NCC

Index tematic: Litigii cu profesioniștii

Legislație relevantă:

- art. 116 din Legea 71/2011 raportat la dispozițiile art.1558-1565 din NCC.

Rezumatul problemei de drept:

Actele pretins frauduloase a căror inopozabilitate s-a solicitat au fost încheiate anterior intrării în vigoare a NCC, însa art.116 din Legea 71/2011 prevede ca dispozițiile art.1558-1565 din NCC se aplică și creditorilor ale căror creanțe s-au născut anterior datei intrării sale în vigoare, dacă scadența s-a situat după această dată.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 20 din 28 ianuarie 2021

Analizând contractele de vânzare-cumpărare a căror inopozabilitate s-a solicitat, s-a observat că o parte din acestea - cele autentificate sub nr. aaaa/15.04.2011, bbbb/15.04.2011, cccc/15.04.2011, dddd/15.04.2011, eeee/15.04.2011, ffff/13.05.2011, ggg/21.06.2011, au avut ca obiect înstrăinarea de către pârâtul AA a unor bunuri aflate în proprietate comună și devălmașa cu soția sa BB, iar celelalte contracte de vânzare-cumpărare a vehiculului marca AUDI număr de identificare (...) din data de 13.10.2010, de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. hhhh/15.04.2011 și de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. iiiii/13.05.2011, au avut obiect înstrăinarea de către pârât a unor bunuri aflate în proprietatea exclusivă a acestuia.

În ce privește prima categorie de contracte de înstrăinare, cele având ca obiect bunuri aflate în proprietate comună și devălmașa a pârâtului AA și a soției sale, s-a reținut că pentru a se

respecta dreptul de apărare al soției pârâtului, aceasta ar fi trebuit introdusă în cauză, însa în faza judecării în primă instanță, niciuna din părți nu a solicitat introducerea acesteia în cauză, și nici instanța nu a pus în discuție în temeiul art.78 NCPC necesitatea de introducere în cauză a soției pârâtului.

Față de prevederile art. 78 al. 3 NCPC, care limitează posibilitatea de introducere în cauză până la momentul terminării cercetării procesului înaintea primei instanțe, remedierea acestei neregularități nu se mai poate face în cadrul judecării prezentului apel.

Astfel, prin raportare la actele juridice pretins frauduloase antementionate, prima instanță a soluționat pe fond acțiunea într-un cadru procesual afectat de nelegalitate, fără a se asigura participarea în cauză și a co-înstreinatorului BB.

Față de aceste considerente, sunt întemeiate criticile apelantului AA, urmând ca sub acest aspect, să fie admis apelul acestuia, să fie admisă excepția inadmisibilității acțiunii și cererii de intervenție principală în constatarea inopozabilității contractelor de vânzare-cumpărare autentificate sub nr. aaaa/15.04.2011, bbbb/15.04.2011, cccc/15.04.2011, dddd/15.04.2011, eeee/15.04.2011, ffff/13.05.2011, ggg/21.06.2011 și să se respingă ca inadmisibile acțiunea și cererea de intervenție principală în constatarea inopozabilității contractelor de vânzare-cumpărare autentificate sub nr. aaaa/15.04.2011, bbbb/15.04.2011, cccc/15.04.2011, dddd/15.04.2011, eeee/15.04.2011, ffff/13.05.2011, ggg/21.06.2011.

În ce privește acțiunea și cererea de intervenție care au ca obiect constatarea inopozabilității contractului de vânzare-cumpărare a vehiculului marca AUDI număr de identificare (...) din data de 13.10.2010, contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. hhhh/15.04.2011 și contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. iiii/13.05.2011, curtea reține că în mod temeinic a respins instanța de fond excepția prescripției extinctive a dreptului la acțiune, sub acest aspect, criticile apelantului AA nefiind întemeiate.

Curtea are în vedere că actele pretins frauduloase a căror inopozabilitate se solicita au fost încheiate anterior intrării în vigoare a NCC, însa art.116 din Legea 71/2011 prevede că dispozițiile art.1558-1565 din NCC se aplica și creditorilor ale căror creanțe s-au născut anterior datei intrării sale în vigoare, dacă scadența s-a situat după aceasta data.

În cauză, curtea a reținut că drepturile de creanță ale reclamanților și ale intervenientului principal au luat naștere în intervalul 2005-2006, când urmare a activității infracționale a pârâtului AA, pentru care acesta a fost condamnat penal prin sentința penală nr. .../12.05.2015 a ICCJ, definitivă prin decizia penală nr. .../22.02.2016 a ICCJ, acestora li s-au creat prejudicii materiale constând în lipsirea lor în mod fraudulos de dreptul de proprietate ce le fusese reconstituit potrivit Legii nr. 18/1991 asupra unor terenuri de pe raza com. M. jud. B.. Astfel, fiind vorba de săvârșirea unor infracțiuni, potrivit regulilor din materia răspunderii civile delictuale, data nașterii dreptului de creanță este data la care se săvârșește fapta ilicită și la care se produce prejudiciul, ori în cauza de față, prejudiciul s-a născut în intervalul anilor 2005-2006, când urmare a acțiunilor frauduloase ale pârâtului AA și a altor persoane condamnate în dosarul penal xxxx/1/2013 al ICCJ, reclamanții și intervenientul principal au fost lipsiți de dreptul de proprietate asupra unor terenuri cu privire la care acestora li se emisese titluri de proprietate conform Legii nr. 18/1991.

Scadența de plată a sumelor de bani reprezentând despăgubirile civile convenite reclamanților și intervenientului principal stabilite prin sentința penală nr. .../12.05.2015 a ICCJ a început să curgă la data de 22.02.2016, când aceasta a rămas definitivă potrivit deciziei penale nr. ... a ICCJ.

Potrivit art.1564 NCC, în cazul acțiunii în revocarea actului fraudulos, dreptul la acțiune se prescrie în termen de un an de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat.

Trebuie avut în vedere că, după cum textul legal arată, momentul începerii curgerii termenului de prescripție este nu data la care creditorul a luat cunoștința de existența actului fraudulos, nici data la care acest act a îndeplinit formalitățile de opozabilitate față de terți, ci data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat.

Este vorba deci de momentul la care creditorul a luat cunoștința sau trebuia să ia cunoștința de faptul ca actul pretins fraudulos i-a cauzat un prejudiciu.

Curtea are în vedere că ulterior rămânerii definitive a sentinței penale de condamnare, la solicitarea reclamanților și intervenientului principal, a fost demarată procedura de executare silită a pârâtului AA, procedura pe parcursul căreia acestora li s-au distribuit succesiv sume de bani în

vederea executării dispozițiilor civile din hotărârea penală.

Prin urmare, momentul când creditorii au luat cunoștința de prejudiciu nu poate fi decât momentul în care aceștia afla ca debitorul nu mai are resurse pentru a-si executa obligația de plata, deoarece potrivit prevederilor art.1562 NCC, câtă vreme debitorul este solvabil, nu poate exista un prejudiciu care să legitimeze exercițiul acțiunii în revocare.

Din dosarul de fond vol. III fila 15 rezultă că la data de 22.09.2017 creditorii CC și DD au solicitat SCPEJ P. și M. relații privind sumele distribuite până la acea dată în cursul executării silite, iar executorul judecătoresc le-a comunicat că debitele pe care le aveau de recuperat fuseseră acoperite doar parțial, că bunurile imobile ale debitorului AA fuseseră deja valorificate prin licitație publică și că existau încă bunuri imobile proprietate comuna a debitorului și șotiei sale, care nu puteau însa fi supuse executării silite înainte de a se face imparțiala lor pe cale judiciară pentru a se determina cota bunurilor proprii.

Rezultă deci că momentul cert în care reclamanții CC și DD au luat cunoștința despre prejudiciul izvorât din imposibilitatea de a mai obține alte sume de bani datorate de debitor este situat în luna septembrie 2017, acesta fiind deci momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție de 1 an, însa în cauza, acțiunea în revocare a fost înregistrată la Tribunalul B. la 21.02.2017, anterior începerii curgerii termenului.

În ceea ce o privește pe intervenientul EE, aceasta a dobândit dreptul de creanță prin cesiune la data de 24.01.2019, și prin urmare de la aceasta dată s-ar pune problema cunoașterii unui eventual prejudiciu în sensul art.1562 NCC, iar această creditoare a sesizat instanța de fond cu cerere de intervenție principală la data de 02.04.2019-dosar fond vol. III file 96-99, deci în interiorul termenului de prescripție de 1 an.

Având în vedere aceste considerente, curtea apreciază că în mod temeinic a fost respinsă excepția prescripției extinctive a dreptului la acțiune, susținerile apelantului AA nefiind fondate din acest punct de vedere.

Analizând în continuare soluția de respingere pe fond a acțiunii pronunțată de instanța de fond, curtea a constatat că aceasta este netemeinică, pentru următoarele considerente.

Prima condiție de admisibilitate a acțiunii întemeiate pe prevederile art.1562 NCC este dovedirea unui prejudiciu.

Curtea are în vedere ca potrivit sentinței penale nr.333/2015, pârâtul AA a fost obligat să plătească următoarele despăgubiri:

1) 350.000 lei reclamantei DD

2) 1.035.000 lei reclamanților DD și CC

3) 340.900 lei părților civile FF și GG - creanță dobândită prin cesiune de intervenientul EE.

Din relațiile depuse de apelantul AA - dosar apel vol. I fila 189,rezulta că la data de 29.01.2020 urmare a executării silite, creditorului CC primise suma totala de 90.036,90 lei iar creditoarea DD primise suma totala de 149 524,14 lei.

De asemenea, din actele dosarului rezulta ca nu s-a achitat nicio suma creditorului EE.

Prin urmare, în prezent pârâtul-apelant încă datorează suma de 340.900 lei intervenientului EE, și suma de 1.145.439 lei reclamanților DD și CC, în condițiile în care nu mai deține bunuri proprii susceptibile de a fi executate silit, iar executarea silita prin poprire asupra veniturilor sale salariale nu este de natura a acoperi debitele datorate.

Deși pârâtul AA mai deține în coproprietate devălmașa bunuri împreună cu fosta sa șotie, acestea nu pot fi executate silit, în prezent fiind în curs de judecata procesul de partaj bunuri comune-dosar nr. xxxx/xxx/2017 Judecătoria B. - certificat grefa dosar fond vol. II fila 150.

Din certificatul de grefa rezultă că valoarea estimată a bunurilor comune supuse partajării este de 1 020 814,84 lei, iar apreciind ipotetic ca pârâtul-apelant ar obține o cota de ½ din aceasta valoare, de circa 510 407,5 lei, suma este vădit insuficientă pentru a acoperi debitul datorat reclamanților și intervenientului principal, de 1.486.339 lei.

Curtea nu poate reține apărerile pârâtului potrivit cărora din procesul verbal de sechestrul încheiat la data de 17.11.2011 de către ofițerii DNA ar rezulta ca deține în proprietate bunuri în valoare de circa 5.000.000 lei, deoarece din acest proces verbal-dosar fond vol. I fila 74 rezulta ca însuși pârâtul menționa la acea dată că toate imobilele-terenuri cu privire la care organul de urmărire penală intuise sechestrul erau fuseseră înstrăinate cu câteva luni în urma, de altfel în

procesul verbal fiind consemnat că în fapt sechestrul viza nu toate bunurile imobile menționate, ci doar câteva, cele despre care pârâtul confirmase ca încă se mai aflau în patrimoniul sau la acea data. Suplimentar, curtea are în vedere ca după cum s-a menționat în considerentele anterioare, în prezent executorul judecătoresc nu a mai identificat bunuri proprietate exclusivă a pârâtului în patrimoniul acestuia, fiind în curs procesul de partaj judiciar al bunurilor comune pârâtului și fostei sale soții.

De asemenea, pentru a se constata insolvabilitatea pârâtului în sensul art.1562 NCC, nu este necesar ca executorul judecătoresc să procedeze la încetarea executării silite în condițiile prevăzute de C.pr.civilă, fiind suficient a se dovedi ca debitorul nu deține sume de bani sau bunuri a căror valoare să poată acoperi datoriile de plată.

Fata de aceste considerente, este îndeplinită condiția existenței unui prejudiciu cert de valoare apreciabilă în sensul art.1562 NCC.

O altă condiție impusă de art.1562 NCC este aceea ca debitorul să fi urmărit sau să fi acceptat ca prin actul juridic își creează sau își mărește o stare de insolvabilitate.

Curtea are în vedere ca actele de înstrăinare au fost încheiate de pârâtul-apelant în anii 2010 respectiv 2011, iar cercetarea penală care ulterior a condus la condamnarea sa definitivă a fost demarată fata de acesta în anul 2008-dosar penal nr. .../P/2008 al DNA - Serv. Teritorial P..

Trebuie avut în vedere că în anul 2011 pârâtul a înstrăinat într-un interval scurt de timp un număr foarte mare de bunuri imobile – terenuri -, chiar și cele fata de care în prezenta acțiune nu a fost îndeplinită condiția de admisibilitate a acțiunii, deoarece înstrăinarea într-un interval de timp foarte scurt a unor bunuri de valoare ridicată este de natura a releva un scop anume, necircumscriindu-se activităților uzuale de administrare a patrimoniului de către o persoană fizică.

Ori, în condițiile în care pârâtul apelant cunoștea încă din anul 2008 ca este cercetat penal pentru fapte ilicite care au creat prejudicii însemnate din punct de vedere patrimonial, acesta în mod cert a avut în vedere perspectiva de a fi condamnat penal și de a fi obligat pe latura civilă să despăgubească persoanele prejudiciate.

În ce privește condiția prevăzută de art. 1562 al. 2 NCC, curtea reține ca actele de înstrăinare încheiate de pârâtul-apelant au fost acte cu titlu oneros, vânzările fiind făcute către pârâta SC M.E. SA, societate comercială al cărei unic asociat și administrator în anii 2010-2011 era pârâtul AA, așa încât este mai mult decât evident că terțul dobânditor-societatea comercială reprezentată prin administrator avea cunoștință că prin înstrăinările făcute pârâtul își creează o stare de insolvabilitate.

Prin urmare, curtea va reține că în privința celor trei contracte de vânzare-cumpărare antemenționate contractul de vânzare-cumpărare a vehiculului marca AUDI număr de identificare (...) din data de 13.10.2010, contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. hhhh/15.04.2011 și contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. iiii/13.05.2011, sunt îndeplinite condițiile de admitere ale acțiunii revocatorii.

Curtea nu poate da relevanță apărărilor pârâtului-apelant în sensul ca reclamanții-apelanți și intervenientul principal îl urmăresc doar pe el în condițiile în care au mai fost și alți condamnați obligați la plata despăgubirilor civile, câtă vreme răspunderea civilă în materie delictuală este guvernată de principiul solidarității, așa încât fiecare debitor poate fi obligat la plata întregului prejudiciu.

Având în vedere considerentele expuse anterior, au fost admise apelurile.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[4] Anularea procesului - verbal încheiat de administratorul judiciar cu ocazia adunării generale ordinare a acționarilor. Obligarea administratorului judiciar la reconvoacarea AGOA cu aceeași ordine de zi și în aceleași condiții, cu respectarea termenelor și dispozițiilor legale aplicabile în materie societăților pe acțiuni listate la bursă.

Index tematic: Insolvență

Legislație relevantă:

- art.5 pct. 66 lit. h din Legea nr.85/2014.

Rezumatul problemei de drept:

Soluția de respingere a contestațiilor împotriva procesului verbal încheiat de administratorul judiciar cu ocazia AGOA pronunțată de judecătorul sindic este corectă, dar nu pe temeiul lipsei hotărârii AGA a acționarului majoritar SC H.E. SRL, reținut de judecătorul sindic în considerente, ci pe temeiul lipsei avizului prealabil acordat de administratorul judiciar conform art.5 pct.66 lit. h din Legea nr. 85/2014.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr. 21 din data de 28 ianuarie.2021

Ca situație de fapt, Curtea a reținut că la data de 29.08.2018 administratorul judiciar al debitoarei SC G. SA a convocat adunarea generală ordinară a asociaților acesteia, ocazie cu care acționarul majoritar SC H.E. SRL a transmis procura speciala de reprezentare și buletin de vot prin corespondență.

Administratorul special a constatat că votul exprimat de acționarul majoritar SC H.E. SRL nu este însoțit de hotărârea adunării generale a asociaților SC H.E. SRL care să îl fi aprobat în prealabil, votul fiind astfel nevalid, condiții în care a stabilit că nu este îndeplinită condiția cvorumului prevăzut de art.112 din Legea nr. 31/1990 pentru desfășurarea AGOA a debitoarei SC G. SA.

Pentru a respinge contestațiile formulate, judecătorul sindic a subscris acestui punct de vedere al administratorului judiciar.

Curtea a avut în vedere ca la data de 29.08.2018 AA avea calitatea de administrator special al SC H.E. SRL, societate aflată, de asemenea, în procedura insolvenței. Potrivit art. 55 din Legea nr. 85/2014, după deschiderea procedurii și numirea administratorului special, adunarea generală a acționarilor/asociaților/membrilor își suspendă activitatea și se va putea întruni, la convocarea administratorului judiciar, în cazurile expres și limitativ prevăzute de prezenta lege.

Prin urmare, textul legal arată cu claritate că după numirea administratorului special, activitatea adunării generale a asociaților unei societăți comerciale aflate în procedura insolvenței este suspendată, aceasta putându-se întruni exclusiv la convocarea administratorului judiciar, în cazurile expres și limitativ prevăzute de Legea nr. 85/2014.

Cât privește supravegherea exercitată de administratorul judiciar asupra activității debitorului căruia nu i s-a ridicat dreptul de administrare, art.5 pct.66 lit. h din lege prevede că supravegherea operațiunilor de gestionare a patrimoniului debitorului se face prin avizul prealabil acordat cel puțin cu privire la următoarele operațiuni: mandatele pentru adunările și comitetele creditorilor ale societăților aflate în insolvență la care societatea debitoare deține calitatea de creditor, precum și în adunările generale ale acționarilor la societățile la care debitorul deține participații.

Astfel, a rezultat că pentru a putea participa și exercita dreptul de vot în cadrul AGOA a SC G. SA, administratorul special al acționarului majoritar SC H.E. SRL trebuia să dețină și să prezinte avizul prealabil acordat în acest sens de administratorul judiciar al debitoarei SC H.E. SRL.

După cum rezultă din procesul verbal întocmit de administratorul judiciar al SC G. SA la data de 29.08.2018, administratorul special al acționarului majoritar SC H.E. SRL nu a făcut dovada avizului prealabil acordat de administratorul judiciar al său emis conform art.5 pct.66 lit. h din Legea nr. 85/2014, condiții în care votul acestui acționar nu putea fi legal exercitat în cadrul AGOA SC G. SA.

Art. 87 al.1 din lege prevede că în perioada de observație, debitorul va putea să continue desfășurarea activităților curente și poate efectua plăți către creditorii cunoscuți, care se încadrează în condițiile obișnuite de exercitare a activității curente, iar al. 2 prevede că actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile prevăzute la alin. (1) vor putea fi autorizate în exercitarea atribuțiilor de supraveghere de administratorul judiciar; acesta va convoca o ședință a comitetului creditorilor

în vederea supunerii spre aprobare a cererii administratorului special, în termen de maximum 5 zile de la data primirii acesteia.

Art.5 pct.2 din lege definește exemplificativ activitățile curente ca fiind acele activități de producție, comerț sau prestări de servicii și operațiuni financiare, propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație și în perioada de reorganizare, în cursul normal al activității sale, cum ar fi: a) continuarea activităților contractate și încheierea de noi contracte, conform obiectului de activitate; b) efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora; c) asigurarea finanțării capitalului de lucru în limite curente.

Ori, din analiza juridica a reglementărilor cuprinse în Legea 85/2014, rezultă că legiuitorul a apreciat că exercitarea de către debitorul aflat în insolvență a dreptului de vot în cadrul adunării asociaților/acționarilor unei alte societăți comerciale în care debitorul este asociat/acționar, societate comercială aflată la rândul său în insolvență, constituie o activitate curentă, iar nu una care depășește sfera acestor operațiuni.

Astfel, s-a observat că pentru operațiunile care depășesc sfera activităților curente, legiuitorul a folosit în art. 87 al.2 termenul de AUTORIZARE de către administratorul judiciar, în baza aprobării comitetului creditorilor; în schimb, pentru operațiunea de participare și exercitare a votului în adunările generale ale acționarilor la societățile la care debitorul deține participații, legiuitorul a utilizat în art. 5 pct. 66 termenul de AVIZ PREALABIL dat de administratorul judiciar, fără vreo condiționare relativ la acordul adunării/comitetului creditorilor.

Prin urmare, câtă vreme pentru operațiunea de participare și exercitare a votului în adunările generale ale acționarilor la societățile la care debitorul deține participații legiuitorul a specificat expres că este necesar doar avizul prealabil al administratorului judiciar, rezultă cu evidență că acest tip de operațiune nu a fost considerată una care depășește sfera activităților curente, pentru care să fie necesară condiția mult mai restrictivă a autorizării, bazată și aceasta la rândul său pe acordul comitetului creditorilor.

Față de cele expuse anterior, în temeiul art. 480 al. 2 cu referire la art.461 al.2 NCPC, au fost admise apelurile, au fost înlăturate considerentele reținute de instanța de fond și se au fost înlocuite cu prezentele considerente.

S-a menținut soluția de respingere a contestațiilor pronunțată de instanța de fond.

*Autorul sintezei,
Judecător Marius Iana*

[5]. Contestație în anulare. Nepronunțare asupra unui motiv de recurs. Admisibilitate.

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă:

- art. 503 alin. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă

Rezumatul problemei de drept:

Doar nepronunțarea instanței de recurs asupra unui motiv de casare, presupunând completa lui ignorare și, deci, neabordarea lui în cuprinsul deciziei, este de natură a face admisibilă contestația în anulare, iar nu și situația în care instanța de recurs a analizat (chiar și succint) și s-a pronunțat asupra motivului de casare invocat de către contestatoarele.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 29 din 4 februarie 2021*

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Ploiești sub nr. xxxx/xxx/2017*/a1, N.P.A. S.R.L. a formulat contestație în anulare împotriva deciziei acestei instanțe nr. 223/6.10.2020,

solicitând anularea acesteia, cu consecința aditerii integrale a recursului declarat de către aceasta și a modificării în parte a deciziei T.P. nr. 2637/ 14.11.2019, în sensul obligării intimetei la plata sumei de 18.755 lei cu titlu de daune materiale, contravaloarea lipsei de folosință constând în 233,18 lei/zi, începând cu data de 17.07.2016 și până la plata daunelor materiale precizate, precum și la plata integrală a cheltuielilor de judecată efectuate în fond, apel și recurs.

În motivarea cererii, contestatoarea a susținut că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 503 alin. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, în sensul că instanța de recurs nu a analizat și cel de-al doilea motiv de recurs, vizând suma solicitată cu titlu de lipsă de folosință.

S-a mai arătat că N.P.A. S.R.L. a criticat decizia instanței de apel prin raportare la dispozițiile Legii nr. 136/1995 și ale noului Cod civil privind răspunderea delictuală, că în cauză era dovedită îndeplinirea cumulativă a condițiilor necesare pentru atragerea răspunderii civile delictuale a pârâtei, pentru fapta ilicită de a nu acoperi integral valoarea autovehiculului avariat, respectiv prin oferirea unei sume inferioare, astfel că până în prezent societatea a fost în imposibilitatea de a-și cumpăra alt autoturism, că interpretarea corectă a dispozițiilor art. 1349 și următoarele din Codul civil nu conduce la limitarea răspunderii asiguratului, precum și că omisiunea comisă de către instanța de apel a constat în restrângerea neîntemeiată a perioadei de timp pentru care reclamanta este îndreptățită să fie dezdăunată pentru lipsa de folosință a autovehiculului.

Contestatoarea a susținut că instanța de recurs nu a analizat motivul de recurs menționat, mărgininu-se să constate temeinicia aplicării de către Tribunal a dispozițiilor art. 25 alin. 2 lit. b din Norma ASF nr. 20/2017, fără a demonta argumentele recurente față de soluția instanței de apel, nefiind realizată o cercetare adevărată a motivului de recurs, care presupune o argumentație detaliată și validă a acestuia.

Contestatoarea a mai învederat că instanța de recurs nu a analizat cel de-al treilea motiv de recurs, referitor la plata integrală a cheltuielilor de judecată avansate, constând în onorariul de avocat achitat în apel și taxa de timbru, precum și cele efectuate în recurs, că dispozițiile art. 451 alin. 2 din Codul de procedură civilă nu își găsesc aplicarea în cauză, întrucât onorariul de avocat solicitat nu era exagerat în raport de valoarea pretențiilor deduse judecării și de faptul că a trebuit să se deplaseze de la București la Ploiești, că instanța avea posibilitatea reducerii onorariului, însă nu la suma derizorie de 554 lei, reducând astfel la zero culpa intimetei pârâte, precum și că cheltuielile acordate nu acoperă nici măcar quantumul taxei judiciare de timbru.

Prin întâmpinare, intimata A.V.I.G. S.A. a solicitat respingerea contestației în anulare, ca nefondată, motivat de faptul că instanța de recurs a analizat cel de-al doilea motiv de recurs privind lipsa de folosință, reținând în esență că fiind vorba despre o daună totală în speță și că această situație atrage incidența dispozițiilor art. 25 alin. (2) lit. b) din Norma ASF nr. 20/2017.

Referitor la modalitatea de soluționare a capătului de cerere privind cheltuielile de judecată, s-a apreciat că acest aspect nu putea fi soluționat ca motiv de recurs, neputându-se încadra în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) C. proc. civ.

Ca atare, pentru a fi incident motivul de contestație în anulare invocat, prevăzut de art. 503 alin.2 pct. 3 C. proc. civ., este necesar ca și motivul de casare invocat să fi fost apt de a duce la casare, altfel spus de a fi și soluționat ca motiv de casare.

Examinând decizia a cărei anulare se solicită, prin prisma motivului de contestație în anulare invocat, Curtea a constatat următoarele:

Prin cererea introductivă, reclamanta N.P.A. S.R.L. a solicitat obligarea pârâtei A.V.I.G., la plata sumei de 31.706 lei, cu titlu de daune, precum și a sumei de 20.000 lei, cu titlu de lipsă de folosință.

Prin sentința civilă nr. 1278/19.06.2017, T.P. a declinat competența de soluționare a cauze în favoarea J.S..

Prin sentința civilă nr. 319/2019 pronunțată de J.S. s-a admis în parte cererea de chemare în judecată și, în consecință, a fost obligată pârâta la plata către reclamantă a sumei de 12.105 lei, cu titlu de despăgubiri materiale, fiind respins ca neîntemeiat capătul de cerere privind plata despăgubirilor pentru lipsa de folosință.

Împotriva acestei sentințe, reclamanta a declarat apel, care a fost admis prin decizia nr. 2637/2019 pronunțată de T.P., în sensul că a fost schimbată în parte sentința și a fost admis în parte capătul de cerere privind plata despăgubirilor pentru lipsa de folosință și obligată intimata-pârâtă la

plata către apelanta-reclamantă a sumei de 20.053,48 lei reprezentând contravaloare lipsă de folosință, fiind menținute în rest celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

Reclamanta a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, care a fost admis prin decizia Curții de Apel Ploiești - Secția a II-a Civilă nr. 233/6.10.2020, a fost casată în parte decizia recurată și a fost obligată intimată să plătească recurenteii suma de 18.755 lei cu titlu de contravaloare autoturism, în loc de 12.105 lei, menținând restul dispozițiilor deciziei de apel și ale sentinței de fond.

Împotriva acestei decizii s-a formulat prezenta contestație în anulare, care a fost fundamentată pe motivul prevăzut de dispozițiile art. 503 alin. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, conform căroră *„hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când... instanța de recurs, respingând recursul sau admitându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen”*.

Curtea reține că în doctrină s-a subliniat faptul că prin motivul de contestație în anulare precizat nu poate fi cenzurat modul în care instanța de recurs, analizând motivul de casare, a răspuns acestuia, întrucât contestația în anulare nu constituie un „recurs la recurs”.

Tot astfel, în jurisprudența instanței supreme s-a statuat că pentru admiterea unei contestații în anulare întemeiate pe prevederile art. 318 alin. (1) teza a II-a Cod procedură civilă (art. 503 alin. 2 pct. 3 NCPC), este necesar să fie îndeplinite următoarele condiții: instanța de recurs să fi omis să cerceteze vreunul din motivele de recurs și această omisiune să se fi produs din greșeală. Prin urmare, doar nepronunțarea instanței de recurs asupra unui asemenea motiv, presupunând completa lui ignorare și, deci, neabordarea lui în cuprinsul deciziei, este de natură a face admisibilă contestația în anulare. (decizia ICCJ - Secția a II-a Civilă nr. 770/2015)

În raport de aceste considerente, Curtea consideră că nu poate fi primit motivul de contestație în anulare referitor la omisiunea instanței de recurs de a cerceta motivul de casare privind suma solicitată cu titlu de lipsă de folosință, în condițiile în care în cadrul deciziei contestate Curtea a reținut că *„în ceea ce privește criticile aduse modului în care instanța de apel a soluționat capătul de cerere privind acordarea despăgubirilor pentru lipsa de folosință, acestea sunt neîntemeiate. Astfel „temeinic a reținut instanța de apel că în speță, fiind vorba de o daună totală, sunt incidente prevederile art. 25 alin. 2 lit. b din Norma ASFG nr. 20/27.07.2017, potrivit căroră perioada maximă pentru calcularea lipsei de folosință este perioada cuprinsă între data constatării avariilor și data înaintării ofertei de despăgubire, în situația daunei totale economice, așa încât corect a fost stabilită suma de 20.053,48 lei cu titlu de despăgubiri pentru lipsa de folosință”*.

Altfel spus, Curtea apreciază că instanța de recurs a analizat (e drept că în mod succint) și s-a pronunțat asupra motivului de casare invocat de către contestatoare, acesta neputând fi calificat drept un motiv omis de instanța de recurs de a fi cercetat, în sensul dispozițiilor art. 503 alin. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă.

În ceea ce privește al doilea motiv invocat de către contestatoare, Curtea constată că N.P.A. S.R.L. a criticat omisiunea instanței de recurs de a se pronunța asupra motivului de casare referitor la modalitatea în care instanța de apel a făcut aplicarea dispozițiilor art.451 alin. 2 din Codul de procedură civilă, respectiv de reducere a onorariului de apărător, în raport de activitatea concretă desfășurată de acesta, inclusiv deplasarea la instanță, complexitatea și valoarea pretențiilor deduse judecății.

Curtea constată că în cadrul deciziei contestate instanța de recurs a învederat doar că menține restul dispozițiilor deciziei (în afara modificărilor survenite ca urmare a admiterii recursului) și că va obliga intimată să plătească recurenteii cheltuielile de judecată în sumă de 218,75 lei, reprezentând taxa judiciară de timbru aferentă pretențiilor admise în recurs.

Ca urmare, Curtea consideră că instanța de recurs nu a analizat criticile recurenteii vizând modalitatea de diminuare a cheltuielilor de judecată efectuate în apel, prin prisma dispozițiilor art. 451 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Cu toate acestea, Curtea consideră că această împrejurare nu poate conduce la admiterea prezentei contestații în anulare, în raport de dispozițiile deciziei obligatorii pronunțate de către ICCJ - Completul pentru dezlegarea recursului în interesul legii nr. 3/2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 181/5.03.2020, conform căreia *„în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă, motivul de recurs prin care se critică modalitatea în care instanța de fond s-a pronunțat, în raport cu prevederile art. 451 alin.(2) din Codul de*

procedură civilă, asupra proporționalității cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul avocaților, solicitate de partea care a câștigat procesul, nu se încadrează în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă”.

Altfel spus, Curtea consideră că la momentul pronunțării instanței de recurs decizia amintită era obligatorie, astfel că motivul referitor la modalitatea în care instanța de apel a aplicat dispozițiile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu se încadra în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1).

În aceste condiții, Curtea apreciază că nu sunt incidente dispozițiile art. 503 alin. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, câtă vreme acestea se referă la omisiunea instanței de recurs de a cerceta un motiv de casare, respectiv unul dintre motivele reglementate la art. 488 alin. 1 din Codul de procedură civilă, categorie în care nu se încadrează, așa cum s-a arătat anterior, critica analizată.

Pentru toate aceste considerente și în temeiul dispozițiilor legale deja menționate și celor prevăzute de art. 508 din Codul de procedură civilă, Curtea a respins contestația în anulare, ca nefondată.

*Autorul sintezei,
Judecător Ionel Stănescu*

[6]. Plan de reorganizare a activității debitoarei, votat de creditorii și care va fi supus procedurii confirmării potrivit dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței. Cererea unui creditor de trecere în faliment pentru neplata creanțelor curente

Index tematic: Insolvență

Legislație relevantă: Art. 107 alin. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Rezumatul problemei de drept:

Neplata creanțelor curente din perioada de observație, invocată de apelantă, nu se încadrează în situațiile legale reglementate pentru trecerea debitorului la faliment, cazurile în care judecătorul-sindic dispune intrarea în faliment a debitorului fiind enumerate în mod expres și limitativ de art. 107 alin. 1 din Legea nr. 85/2006.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 28 din 4 februarie 2021*

Prin încheierea din data de 1 octombrie 2020 tribunalul a respins cererea de intrare în procedura falimentului a debitoarei A și a prorogată discutarea confirmării planului de reorganizare la data de 15.10.2020.

Instanța a reținut că, potrivit art. 107 din Legea 85/2006, judecătorul-sindic va decide, prin sentință sau, după caz, prin încheiere, în condițiile art. 32, intrarea în faliment în următoarele cazuri:

- A. a) debitorul și-a declarat intenția de a intra în procedura simplificată;
- b) debitorul nu și-a declarat intenția de reorganizare sau, la cererea creditorului de deschidere a procedurii, a contestat că ar fi în stare de insolvență, iar contestația a fost respinsă de judecătorul-sindic;
- c) niciunul dintre celelalte subiecte de drept îndreptățite nu a propus un plan de reorganizare, în condițiile prevăzute la art. 94, sau niciunul dintre planurile propuse nu a fost acceptat și confirmat;

B. debitorul și-a declarat intenția de reorganizare, dar nu a propus un plan de reorganizare ori planul propus de acesta nu a fost acceptat și confirmat;

C. obligațiile de plată și celelalte sarcini asumate nu sunt îndeplinite în condițiile stipulate prin planul confirmat sau desfășurarea activității debitorului în decursul reorganizării sale aduce pierderi averii sale;

D. a fost aprobat raportul administratorului judiciar prin care se propune, după caz, intrarea debitorului în faliment, potrivit art. 54 alin. (5) sau art. 60 alin. (3).

Creditoarea C a solicitat intrarea în procedura falimentului motivat de faptul că debitoarea A și-a dublat creanțele curente neachitate, înregistrând obligații de plată către bugetul general consolidat al statului în cuantum de 4.139.751 lei.

Judecătorul sindic a constatat că nu sunt incidente dispozițiile art. 107 din Legea nr. 85/2006, care reglementează procedura trecerii la faliment, întrucât societatea debitoare nu se regăsește în niciuna din situațiile prevăzute de acest text de lege.

Dispozițiile art. 64 alin. (6) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței prevăd plata creanțelor din perioada de observație conform documentelor din care rezultă, fără a face alte precizări cu privire la modul și momentul plății acestora.

Instanța a constatat că prevederile din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței sunt lacunare în ceea ce privește plata creanțelor din perioada de observație, ceea ce a și determinat legiuitorul să aducă îmbunătățiri în acest sens prin Legea nr. 85/2014, însă prezenta procedură de insolvență este supusă Legii nr. 85/2006.

Împotriva încheierii precizate a declarat apel creditoarea C, solicitând admiterea acestuia, anularea hotărârii primei instanțe și, pe cale de consecință, admiterea cererii de intrare în faliment a debitoarei.

Apelanta a criticat soluția instanței de fond, apreciind ca eronate reținerile acesteia potrivit cărora prevederile Legii nr. 85/2006 sunt lacunare în ceea ce privește plata creanțelor curente din perioada de observație.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor debitoarei A, apelanta figurează cu o creanță garantată în cuantum de 2.203.887,95 lei (reprezentând 7,42% din totalul creanțelor garantate), respectiv cu o creanță bugetară în cuantum de 16.714.699 lei (reprezentând 88,6% din totalul creanțelor bugetare).

Prin planul de reorganizare propus aceste sume au fost cenzurate considerabil, fiind prevăzută plata unui procent de 95,66% din cuantumul creanței garantate, respectiv de 38,17% din cuantumul creanței bugetare, deși, potrivit legii speciale, reorganizarea înseamnă protejarea intereselor creditorilor care ar avea o șansă în plus pentru realizarea creanțelor lor, prelevând principiul optimizării averii debitoarei în vederea acoperirii creanțelor.

Prin reglementarea procedurii de reorganizare judiciară se urmărește atingerea scopului procedurii de insolvență, acela de acordare a unei șanse de redresare eficientă și efectivă a afacerii pentru debitorii viabili. Din modul cum a fost conceput planul de reorganizare propus de administratorul judiciar rezultă, însă, mai degrabă o procedură de evitare a plății creditorilor și nu una care să ducă, în cea mai mare măsură, la plata creanțelor.

Acumularea de datorii este asimilată înregistrării de pierderi, motiv pentru care a solicitat intrarea în faliment.

Judecătorul sindic, fără a analiza în mod pertinent întreaga imagine a speței, context în care urma să analizeze și cererea de intrare în faliment, respectiv oportunitatea acesteia, s-a limitat a reda integral textul art. 107 din lege.

Apelanta a mai susținut că nu există nicio garanție că obligațiile născute după data deschiderii procedurii insolvenței vor fi achitate și nu se vor acumula noi obligații, cuantumul datoriilor la bugetul consolidat crescând continuu, la data de 08.01.2020 creanțele bugetare ale debitoarei fiind în cuantum de 21.843.606 lei.

Or, în condițiile în care societatea, de la data deschiderii procedurii, nu a arătat ca are o activitate profitabilă, ci, mai mult, a înregistrat noi datorii, în mod evident că nu sunt îndeplinite condițiile pentru confirmarea planului de reorganizare.

Prin întâmpinarea formulată administratorul judiciar al debitoarei a solicitat respingerea apelului ca nefondat, susținând că instituția bugetară nu a avut la bază niciun temei juridic în cuprinsul Legii nr. 85/2006 pentru a emite solicitarea de trecere la faliment a debitoarei, condițiile și motivele unei astfel de solicitări fiind expres și limitativ prevăzute la art. 107 din Legea insolvenței, societatea debitoare neregăsindu-se în niciuna dintre situațiile prevăzute de acest text de lege.

În al doilea rând, societatea debitoare a efectuat plăți în cuantum de 1.371.651 lei către bugetul de stat în perioada iulie-octombrie 2020, motiv pentru care nu pot fi reținute argumentele apelantei conform cărora intenția debitoare ar fi aceea de evitare a plății creditorilor.

În temeiul dispozițiilor art. 13 și următoarele, coroborate cu cele ale art. 99 alin. (2¹) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, administratorul judiciar a convocat adunarea creditorilor pentru data de 15.01.2020, ședința având pe ordinea de zi exprimarea votului cu privire la planul de reorganizare al societății, propus de către administratorul judiciar.

Raportat la voturile exprimate pe categorii de către creditorii, a consemnat în cuprinsul procesului-verbal al ședinței adunării creditorilor faptul că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 101 alin. (1) lit. A din Legea nr. 85/2006 în vederea confirmării planului de către judecătorul-sindic.

Împotriva procesului-verbal mai sus menționat creditoarea a formulat contestație, aceasta fiind respinsă ca nefondată.

Intimatul a mai arătat că, în ipoteza existenței unor creanțe curente datorate creditorilor, singura cale prevăzută de către legiuitor pentru recuperarea acestora este cea reglementată de dispozițiile art. 64 alin. (6) din Legea nr. 85/2006.

Apelul este nefondat, o eventuală soluție de admitere a acestuia presupunând ca instanța să analizeze o solicitare de trecere la faliment a unei societăți anterior analizării confirmării planului de reorganizare, plan cu privire la care creditorii și-au exprimat votul majoritar, în sensul aprobării acestuia.

Curtea a reținut că apelul este nefondat, potrivit considerentelor ce urmează:

La data formulării cererii de trecere la faliment debitoare A se afla în perioada de observație, fiind depus un plan de reorganizare a activității debitoare, votat de creditorii la data de 15.01.2020 și care va fi supus procedurii confirmării potrivit dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

Or, cazurile în care judecătorul-sindic dispune intrarea în faliment a debitorului sunt enumerate în mod expres și limitativ de art. 107 alin. 1 din Legea nr. 85/2006, respectiv:

A. a) debitorul și-a declarat intenția de a intra în procedura simplificată; b) debitorul nu și-a declarat intenția de reorganizare sau, la cererea creditorului de deschidere a procedurii, a contestat că ar fi în stare de insolvență, iar contestația a fost respinsă de judecătorul-sindic; c) nici unul dintre celelalte subiecte de drept îndreptățite nu a propus un plan de reorganizare, în condițiile prevăzute la art. 94, sau nici unul dintre planurile propuse nu a fost acceptat și confirmat;

B. debitorul și-a declarat intenția de reorganizare, dar nu a propus un plan de reorganizare ori planul propus de acesta nu a fost acceptat și confirmat;

C. obligațiile de plată și celelalte sarcini asumate nu sunt îndeplinite în condițiile stipulate prin planul confirmat sau desfășurarea activității debitorului în decursul reorganizării sale aduce pierderi averii sale;

D. a fost aprobat raportul administratorului judiciar prin care se propune, după caz, intrarea debitorului în faliment, potrivit art. 54 alin. (5) sau art. 60 alin. (3).

Curtea a reținut că a fost propus un plan de reorganizare, care a fost votat de creditorii și care urmează a fi verificat, sub aspectul îndeplinirii cerințelor legale pentru confirmare, de către judecătorul-sindic, ceea ce exclude ipotezele prevăzute de lit. A-C din textul legal mai înainte menționat.

De asemenea, în cauză nu este incidentă nici ipoteza prevăzută la lit. D, administratorul judiciar nesolicitând intrarea în faliment a debitoare, ci susținând planul de reorganizare a activității debitoare.

Neplata creanțelor curente din perioada de observație, invocată de apelantă, nu se încadrează în situațiile legale reglementate pentru trecerea debitoare la faliment, instanța de apel considerând că nu poate fi dată o interpretare extensivă acestor cazuri, care trebuie interpretate limitativ, având în vedere că unul dintre principiile care se degajă din dispozițiile Legii nr. 85/2006 este principiul preeminenței reorganizării activității debitorului.

În ceea ce privește afirmațiile apelantei referitoare la conținutul planului de reorganizare, la cenzurarea creanțelor sale, acestea exced verificărilor care pot fi efectuate în prezenta cerere de intrare în faliment; argumentele creditoarei sunt în legătură cu verificarea

îndeplinirii cerințelor legale pentru confirmarea planului de reorganizare, potrivit dispozițiilor art. 101 din Legea nr. 85/2006, cu care instanța nu a fost investită în prezentul dosar.

În consecință, criticile apelantei au fost înlăturate și, în baza dispozițiilor art. 480 alin. 1 din noul Cod de procedură civilă, Curtea a respins ca nefondat apelul.

*Autorul sintezei,
Judecător Liliana Felicia Androne*

[7]. Investirea judecătorului-sindic cu contestație împotriva hotărârii comitetului creditorilor debitoarei. Inadmisibilitate

Index tematic: Insolvență

Legislație relevantă: Art. 17 alin. 6, art. 14 alin. 7 și 8 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Rezumatul problemei de drept:

Deciziile și măsurile luate de comitetul creditorilor nu pot fi contestate direct la judecătorul-sindic, doar hotărârea adunării creditorilor fiind supusă cenzurii judecătorului-sindic, sub aspectul legalității, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 7 și 8 din Legea nr. 85/2006.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 56 din 18 februarie 2021*

Prin sentința nr. 35/8 decembrie 2020 tribunalul a admis contestația formulată de creditoarea A și a anulat hotărârea comitetului creditorilor din data de 17.06.2020.

Instanța a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 17 alin. 6 din Legea nr. 85/2006, împotriva acțiunilor, măsurilor și deciziilor luate de comitetul creditorilor orice creditor poate formula contestație la judecătorul-sindic, în termen de 5 zile de la luarea acestora.

În cauză convocarea comitetului creditorilor nu s-a efectuat în condiții de legalitate, nefiind publicată în BPI și timpul acordat creditorilor pentru a-și exprima votul a fost foarte scurt; de asemenea, nu s-a făcut dovada unei selecții de oferte transparente obținute ca urmare a unei publicități.

Din actele dosarului a rezultat că exista deja convocat comitetul creditorilor de către lichidatorul judiciar V, convocare publicată în BPI nr. 9560/15.06.2020, pentru data de 23.06.2020, care conține pe ordinea de zi aceleași aspecte menționate în convocarea emisă de creditorul S și, totodată, în același BPI a fost publicat anunțul privind organizarea procedurii de selecție a unui evaluator autorizat ANEVAR pentru evaluarea activelor debitoarei.

Împotriva acestei sentințe civile au declarat recurs debitoarea prin lichidator judiciar O și creditorul S - președintele comitetului creditorilor.

Recurenta debitoare, prin lichidator judiciar O, a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii recurate și schimbarea în tot a sentinței, cu consecința respingerii contestației formulata de contestatoare.

Recurenta a solicitat să se observe că instanța a reținut ca O a fost confirmat de judecătorul sindic în data de 11.09.2020, a solicitat amânarea cauzei pentru a lua cunoștință de documentele societății debitoare puse la dispoziția fostului lichidator judiciar, dar, cu toate acestea, judecătorul sindic a respins cererea de amânare.

În opinia recurente, judecătorul sindic a îngădit dreptul O să își exprime un punct de vedere cu privire la contestația formulata de contestatoarea A.

Recurentul-creditor S a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii recurate, cu consecința trimiterii cauzei spre rejudecare la aceeași instanța. În subsidiar, a solicitat admiterea

recursului și respingerea contestației.

Recurentul a susținut că, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedura prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2) Cod de procedură civilă (art. 304 pct. 5).

În temeiul art. 261 și următoarele Cod de procedură civilă a solicitat să se constate nulitatea hotărârii recurate pentru lipsa motivării și a mențiunilor privind analiza probelor și a susținerilor părților.

Judecătorul sindic, cu toate că nu a dat dreptul de a-și exprima punctul de vedere cu privire la cauza dedusă judecății lichidatorului judiciar O, confirmat în data de 11.09.2020, a pronunțat sentința ca fiind opozabilă acestuia.

Recurentul a considerat, de asemenea, hotărârea atacată ca fiind nemotivată.

A mai arătat că, în speță, nu sunt aplicabile prevederile art. 17 alin. 6 din Legea nr. 85/2006, întrucât nu este vorba de un raport al comitetului creditorilor care a fost prezentat adunării creditorilor potrivit art. 17 alin. 1 lit. d, astfel încât contestația este neîntemeiată.

Motivarea judecătorului sindic în ceea ce privește anularea hotărârii comitetului creditorilor în baza art. 17 alin. 6 din Legea nr. 85/2006 nu are legătură cu prezenta cauză, deoarece prevederile acestui articol arată dreptul creditorilor de a formula contestație a deciziilor luate de comitetul creditorilor supuse adunării creditorilor și, nicidecum, anularea deciziilor comitetului creditorilor.

Recurentul a mai arătat că adunarea comitetului creditorilor a fost convocată în conformitate cu art. 17 alin. 2 din Legea nr. 85/2006, fiind îndeplinite și prevederile art. 17 alin. 4 din lege.

Intimata creditoare A a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursurilor formulate ca nefondate, arătând că, în speță, convocarea comitetului creditorilor pentru data de 17.06.2020 nu a fost făcută prin BPI, fiind încălcate și prevederile art. 17 alin. 3 din Legea 85/2006.

Curtea a reținut, în ceea ce privește recursul declarat de debitoare prin lichidatorul judiciar O, că este întemeiată excepția lipsei de interes a recurente, excepție invocată din oficiu.

Astfel, căile de atac pot fi exercitate numai de părțile aflate în proces care justifică un interes, în afară de cazul în care, potrivit legii, acest drept îl au și alte organe sau persoane.

Interesul este o cerință necesară pentru existența dreptului la acțiune, în calea de atac partea trebuind să justifice în persoana sa interesul de a exercita calea de atac. Interesul trebuie să fie determinat, legitim, personal, născut și actual. Interesul personal în îndeplinirea unui act de procedură presupune ca acela care exercită calea de atac să obțină un folos practic pentru sine și nu pentru alt participant la proces.

Cu excepția situațiilor expres reglementate, nu-i este îngăduit unei persoane să apere interesul alteia sau interesul colectiv, iar dacă face dovada interesului său legitim și personal, trebuie să facă și dovada că s-ar expune unui prejudiciu dacă nu ar recurge la acțiune în momentul respectiv. Această condiție trebuie să existe nu numai la declanșarea procedurii judiciare, deci nu numai în legătură cu cererea de chemare în judecată, ci pe tot parcursul procesului, ori de câte ori se apelează la una sau la alta din formele procedurale care alcătuiesc conținutul acțiunii, respectiv: cereri, excepții, exercitarea căilor de atac, executare silită, etc.

Recurenta-debitoare, prin lichidator judiciar, nu justifică aceasta condiție de exercițiu, cât timp a avut calitatea de intimată la instanța de fond și nu a fost stabilită o obligație în sarcina sa prin sentința recurată.

În speță a fost contestată hotărârea comitetului creditorilor societății din data de 17.06.2020 de către un creditor membru al comitetului, iar nu de către debitoare prin administratorul judiciar; ulterior, lichidatorul judiciar confirmat prin hotărârea adunării creditorilor din 31.01.2020 a preluat administrarea procedurii de la lichidatorul judiciar anterior.

În consecință, recurenta-debitoare prin lichidator judiciar nu justifică interesul în promovarea căii de atac; interes legitim în menținerea hotărârii comitetului și, deci, formularea căii de atac, îl au membrii comitetului creditorilor care au votat pentru adoptarea ei.

Așadar, excepția lipsei de interes a fost admisă și a fost respins ca lipsit de interes recursul debitoare, în baza dispozițiilor art. 312 alin. 1 Cod de procedură civilă.

În ceea ce privește recursul declarat de creditorul S, Curtea a reținut că au fost invocate motivele de nelegalitate prevăzute de art. 304 pct. 5, 7, 8 și 9 Cod de procedură civilă.

Criticile subsumate motivelor de recurs prevăzute de art. 304 pct. 5 și 7 din Codul de procedură civilă vizează încălcarea dreptului la apărare al lichidatorului judiciar O prin respingerea

cererii de amânare formulate la termenul din data de 7.12.2020, cu pronunțarea unei sentințe care îi este opozabilă acestuia, precum și nemotivarea hotărârii - care nu conține mențiunile referitoare la analiza probelor și a susținerilor părților, aspecte care, în opinia recurenteii, au produs părții o vătămare ce nu poate fi înlăturată altfel decât prin anularea hotărârii.

În cauză nu a fost reținut motivul de recurs vizând nemotivarea corespunzătoare a hotărârii de către judecătorul sindic, deoarece se poate deduce silogismul juridic al instanței, fiind arătate argumentele de fapt și de drept considerate determinante pentru admiterea contestației formulate de A.

Referitor la pretinsa încălcare a dreptului la apărare al lichidatorului judiciar O, Curtea a constatat că recurentul nu invocă și nu probează o vătămare ce i-ar fi fost produsă, ci afirmă o vătămare produsă lichidatorului judiciar, ceea ce nu poate fi admis.

Pentru aceste considerente Curtea a înlăturat ca neîntemeiate motivele de nelegalitate examinate, implicit a înlăturat cererea recurentului de casare a hotărârii și trimitere a cauzei spre rejudecare la prima instanță.

Analizând în continuare motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 8 din Codul de procedură civilă, Curtea a reținut că acesta vizează ipoteza în care instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecății, a schimbat natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia.

Motivul de recurs nu este incident în speță, neexistând o interpretare greșită a actului juridic dedus judecății sau o schimbare a naturii ori înțelesului lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia, judecătorul-sindic nedând o altă calificare juridică hotărârii comitetului creditorilor contestată.

În ceea ce privește motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă, Curtea a constatat, însă, că este întemeiat, sentința recurată fiind dată cu încălcarea și aplicarea greșită a legii.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 17 alin. 6 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, împotriva acțiunilor, măsurilor și deciziilor luate de comitetul creditorilor orice creditor poate formula contestație la adunarea creditorilor, în termen de 5 zile de la luarea acestora.

Așadar, deciziile și măsurile luate de comitetul creditorilor nu pot fi contestate direct la judecătorul-sindic, prima instanță redând greșit textul legal în baza căruia a admis contestația.

Sub acest aspect, Curtea a reținut că doar hotărârea adunării creditorilor este supusă cenzurii judecătorului-sindic, sub aspectul legalității, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 7 și 8 din Legea nr. 85/2006.

Prin urmare, contestarea direct la instanța a hotărârii comitetului creditorilor debitoarei este inadmisibilă, nemaiputând fi analizate celelalte argumente ale părților, intimata-creditoare A învestind judecătorul-sindic cu o contestație nepermisă de legea specială.

În consecință, în baza dispozițiilor art. 312 alin. 1 și 3 Cod de procedură civilă, Curtea a admis recursul creditorului S - președintele comitetului creditorilor debitoarei - și a modificat sentința, în sensul respingerii contestației creditoarei A ca inadmisibilă.

*Autorul sintezei,
Judecător Liliana Felicia Androne*

[8] Revizuire. Admisibilitate.

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă:

- art. art.509 al.1 pct.1 și 2 din Codul de procedură civilă

Rezumatul problemei de drept:

Nepronunțarea instanței în sensul dispozițiilor art.509 al.1 pct.1 și 2 din Codul de procedură civilă, trebuie să vizeze „un lucru cerut”, noțiune care trebuie interpretată ca

referindu-se la cererile principale, accesorii sau incidentale cu care părțile au investit instanța, iar nu diferitele argumente care susțin sau combat aceste cereri.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr. 52 din 18 februarie 2021

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. xxxx/yyy/2019/a1, A. SA a solicitat revizuirea deciziei Curții de Apel Ploiești nr.197/2020, cu consecința schimbării în tot a acesteia, în sensul respingerii apelului, ca nefondat.

În motivarea cererii de revizuire, s-a arătat că instanța a soluționat apelul fără a cerceta fondul cauzei și fără a se pronunța asupra tuturor motivelor de fapt și de drept incidente, că dezlegarea dată cererii de apel este rezultatul unei erori materiale, precum și că instanța de apel a omis să cerceteze împrejurarea conform căreia hotărârea ASOA nr. 1/2019 a fost anulată prin hotărârea AGOA nr. 2/2019, instanța nepronunându-se asupra motivelor de fapt și de drept incidente.

Prin întâmpinare, intimata a solicitat respingerea cererii de revizuire, ca inadmisibilă, motivat în esență de faptul că cererea nu se încadrează în niciunul dintre motivele de revizuire prevăzute de art. 509 al.1 pct.1-11 din Codul de procedură civilă, că nu pot fi primite susținerile revizuyentei, câtă vreme instanța de apel a cercetat fondul cauzei, pronunțându-se asupra motivelor de fapt și de drept incidente, instanța analizând și aspectul vizând lipsa de obiect a acțiunii.

Examinând decizia a cărei revizuire se solicită, prin prisma dispozițiilor legale incidente, Curtea a constatat următoarele :

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului P. sub nr. xxxx/yyy/2019, reclamanta SIF B.C. SA a solicitat constatarea nulității absolute/anularea hotărârii adunării generale ordinare a acționarilor pârâtei nr.1/27.03.2019.

Prin sentința nr.6 CC/8.11.2019, Tribunalul P. a respins cererea ca fiind rămasă fără obiect, motivat de faptul că pârâta a revocat hotărârea contestată prin intermediul hotărârii AGOA nr.2/26.09.2019, astfel că obiectul cauzei nu mai există.

Reclamanta a declarat apel împotriva acestei hotărâri, iar prin decizia Curții de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal nr.197/21.07.2020, a admis apelul și a schimbat în tot sentința primei instanțe, în sensul că a admis acțiunea, constatând nulitatea absolută a hotărârii AGOA a pârâtei nr.1/2019, dispunând radierea din evidențele registrului comerțului a mențiunilor efectuate în temeiul acesteia.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea a reținut că, prin publicarea în Monitorul Oficial, hotărârea contestată devenit irevocabilă și opozabilă părților, astfel că nu a mai putut fi revocată de către pârâtă, precum și că votarea ei s-a produs cu încălcarea dispozițiilor art.126 al.1 din Legea nr.31/1991, ca urmare a faptului că administratorii pârâtei au votat hotărârea referitoare la descărcarea lor de gestiune sau aspecte aflate în legătură cu aceasta, precum și ale art. 92 al. 14 din Legea nr. 24/2017, ca urmare a nerespectării termenului de 48 de ore de depunere a împuternicirilor/procurilor speciale la societate.

Împotriva acestei decizii s-a formulat prezenta cerere de revizuire.

Curtea a reținut că, urmare a neindicării concrete a motivului de revizuire invocat de A. SA și față de împrejurarea că în cadrul cererii s-au invocat și aspecte ce nu se circumscriau prezentei căi extraordinare de atac (eroarea materială), prin rezoluția din 27.08.2020 Curtea a pus în vedere revizuyentei să precizeze expres motivele de revizuire, din cele prevăzute de art.509 al.1 din Codul de procedură civilă, pe care înțelege să-și fundamenteze cererea, în vederea stabilirii taxei judiciare de timbru aferentă cererii de revizuire, obligație pe care însă aceasta nu a îndeplinit-o, deși i-a fost adusă la cunoștință.

În această situație, Curtea a apreciat că cererea de revizuire s-ar putea circumscrie, din punct de vedere al timbrajului, dispozițiilor art.509 al.1 pct.1 și 2 din Codul de procedură civilă, în raport de faptul că revizuenta a susținut dispariția obiectului cauzei și nepronunțarea de către instanța de apel asupra unor aspecte solicitate, motiv pentru care a stabilit în sarcina de plată a A. SA obligația achitării unei taxe judiciare de timbru de 200 lei, conform art.26 al.2 din OUG 80/2013, aceasta conformându-se și depunând la dosar dovada achitării taxei judiciare de timbru menționate.

Analizând conținutul cererii de revizuire, Curtea a constatat mai întâi că aspectul conform căruia dezlegarea dată cererii de apel este urmarea unei erori materiale nu se circumscrie niciunui dintre motivele prevăzute de art.509 al.1 din Codul de procedură civilă, astfel că, raportat la prezenta cale extraordinară de atac și temeiul juridic al acesteia menționat generic de A. SA, Curtea urmează să îl înlăture.

Cât privește criticile referitoare la necercetarea fondului cauzei și nepronunțarea asupra tuturor motivelor de fapt și de drept incidente, Curtea apreciază că acestea nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate a motivului de revizuire prevăzut de art.509 al.1 pct.1 din Codul de procedură civilă – teza minus petita (în mod evident, susținerile revizuyentei nu se circumscriu cazurilor de extra petita și plus petita).

Astfel, din interpretarea dispozițiilor art.509 al.1 pct.1, se poate observa ca acest caz de revizuire vizează situațiile în care instanța s-a pronunțat extra petita, situație în care s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut, plus petita – situație în care s-a acordat mai mult decât s-a cerut -, precum și minus petita, situație în care instanța nu s-a pronunțat asupra unui capăt de cerere cu care fusese legal investita.

Potrivit jurisprudenței în materie, prin noțiunea "lucru cerut" folosită de legiuitor, se înțelege **cererea concreta formulata de parte, în sensul capetelor de cerere cu care este investita instanța, și nu argumentele prezentate de părți în susținerea acestor cereri** (Curtea de Ape Cluj, decizia nr. 995/8 septembrie 2006, publicata în Buletinul Jurisprudenței Curții de Apel Cluj 2006).

Tot astfel, în doctrină s-a subliniat că „*nepronunțarea instanței trebuie să vizeze „un lucru cerut”, noțiune care trebuie interpretată ca referindu-se la cererea concretă, cele accesorii sau subsidiare, nu diferitele argumente care susțin sau combat aceste cereri ...*” (G.Boroi ș.a., Noul Cod de procedură civilă, Ed. Hamangiu, pag.980).

Or, susținerile apelantei vizează nepronunțarea instanței de apel asupra unor motive/argumente de fapt sau de drept (care nici măcar nu au fost nominalizate în cuprinsul cererii), aspect care nu poate echivala cu nepronunțarea asupra unor capete de cerere principale accesorii sau incidentale, astfel că ele nu se circumscriu motivului de revizuire analizat.

Tot astfel, Curtea nu poate primi susținerea revizuyentei privind nepronunțarea instanței de apel asupra fondului cauzei, câtă vreme din decizia contestată rezultă cu evidență faptul că instanța a soluționat fondul cauzei, pronunțându-se asupra cererii de chemare în judecată, în sensul admiterii acesteia.

În ce privește susținerile apelantei privind dispariția obiectului cauzei, ca urmare a revocării hotărârii AGOA nr.1/2019 prin hotărârea AGOA nr.2/2020, Curtea a reținut mai întâi, contrar susținerilor revizuyentei, că acest aspect a fost analizat de către instanța de apel (fila nr.44 ultimul alineat din dosarul de fond), care a apreciat că, față de intrarea hotărârii în circuitul civil, urmare publicării sale în Monitorul Oficial al României, nu mai era posibilă revocarea ei unilaterală de către AGOA pârâtei, astfel că a procedat în continuare la analiza legalității acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de reclamantă.

Curtea a mai reținut și faptul că în doctrină s-a apreciat, referitor la motivul de revizuire prevăzut de art. 509 al. 1 pct. 2 din Codul de procedură civilă („obiectul pricinii nu se mai află în ființă”), că *acesta are în vedere dispariția fizică a bunului, condiție ce nu este îndeplinită în cazul în care bunul continuă să existe fizic, dar a fost ocupat, ori când hotărârea vizează plata unei sume de bani sau a dobânzilor* (G.Boroi ș.a., Noul Cod de procedură civilă, Ed. Hamangiu, pag.981).

Or, Curtea a considerat, în raport de concluzia expusă de către instanța de apel – vizând imposibilitatea revocării hotărârii contestate -, că această hotărâre a continuat să existe și să pronunțe efecte juridice până la momentul pronunțării definitive a instanței de apel, în sensul constatării nulității ei, motiv pentru care nu este admisibil motivul de revizuire analizat.

Ca urmare, potrivit dispozițiilor legale deja invocate și celor prevăzute de art.513 din Codul de procedură civilă, Curtea a respins prezenta cerere de revizuire, ca inadmisibilă.

*Autorul sintezei,
Judecător Ionel Stănescu*

[9] Apel în materia răspunderii civile delictuale. Competență procesuală

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă:

- art. 135 din Codul de procedură civilă

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit hotărârii de colegiu invocate, întră în competența Secției a II-a civile a tribunalului litigiile derivate din raporturi contractuale în care cel puțin una dintre părți au calitatea de profesionist, în sensul codului civil, situație premisă ce nu se regăsește în cauză în raport de obiectul litigiului dedus judecătii, respectiv antrenarea răspunderii delictuale a părâtei, care exclude existența unor raporturi contractuale între părți.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Sentința civilă nr.2 din 4 martie 2021*

Prin sentința civilă nr.4396/13.08.2020 pronunțată de Judecătoria P. a fost admisă în parte cererea formulată de reclamanta U.A.T. P.M., în contradictoriu cu pârâta S.C. B.C. S.R.L., fiind respinsă ca neîntemeiată cererea reconvențională și obligată pârâta la plata sumei de 12.948 lei reprezentând lipsa de folosință și la dobânda legală de la data de 01.09.2015 și până la achitarea prejudiciului, precum și la plata sumei de 1.087,80 lei taxă judiciară de timbru și 1.100 lei onorariu expertiză topografie și evaluatorie.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că, prin contractul de vânzare - cumpărare nr. xxxx/2010, pârâta a dobândit construcțiile situate în comuna P.M., sat M., jud. P. intabulate în cartea funciară, că terenul aferent acestora este proprietate de stat și a fost atribuit în folosință, precum și că la dosarul cauzei nu s-au depus înscrisuri sau alte probe din care să rezulte că terenul este proprietatea Statului sau, după caz, modalitatea în care a fost dat în folosință gratuită proprietarului inițial al construcțiilor, terenul fiind în proprietatea privată a comunei P.M., conform Hotărârii nr. .../19.03.2008.

S-a mai avut în vedere că au existat litigii anterioare cu fostul proprietar al construcției, astfel că, prin sentința civilă nr. 9760/29.05.2013, pârâta a fost obligată la plata sumei de 28.472 lei reprezentând contravaloarea lipsei de folosință asupra terenului, stabilindu-se astfel cu putere de lucru judecat, atât faptul că terenul este în proprietatea reclamantei, cât și împrejurarea că proprietarul nu are un drept de folosință gratuită.

Judecătoria a mai reținut că ocuparea terenului de către pârâtă reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate manifestată prin împiedicarea de a exercita atribute esențiale ale acestui drept, precum posesia și folosința, în virtutea cărora reclamanții ar fi putut realiza venituri considerabile în ipoteza închirierii, așa cum a rezultat și din expertiza efectuată în cauza, că prejudiciul creat constă în lipsirea reclamantei de exercițiul concret al dreptului de folosință pentru terenul în litigiu, dar și de valorificarea concretă a tuturor beneficiilor materiale pe care folosința unui bun le poate asigura titularilor dreptului, astfel încât aceasta este îndreptățită la contravaloarea lipsei de folosință, precum și că legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul creat este evidentă, fiind reprezentată de ocuparea de către pârâtă, fără drept, a terenului în discuție și lipsa de preocupare pentru clarificarea situației juridice a acestuia.

În ceea ce privește cererea reconvențională privind stabilirea unui drept de suprafață, în mod constat, instanțele de judecată s-au pronunțat cu privire la imposibilitatea stabilirii unui drept de suprafață prin hotărâre judecătorească.

Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel, în termen legal, pârâta B.C. S.R.L., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, solicitând admiterea apelului, schimbarea în tot a acesteia, în sensul respingerii cererii introductive și admiterii cererii reconvenționale, cu consecința constatării dreptului de suprafață al societății asupra terenului identificat mai sus.

Prin încheierea din data de 18.01.2021, Tribunalul P. – Secția I civilă a admis excepția de necompetență funcțională, invocată din oficiu, și a declinat competența de soluționare a apelului în favoarea Secției a II-a Civile, de Contencios Administrativ și Fiscal.

Pentru a pronunța această încheiere, tribunalul a constatat și a reținut că potrivit hotărârii nr.27 /2019 a Colegiului de Conducere al Tribunalului P., litigiile cu profesioniști intră în competența Secției a II-a Civile, de Contencios Administrativ și Fiscal a acestei instanțe.

Pe rolul Tribunalului P. Secția a II-a Civila de Contencios Administrativ și Fiscal cauza a fost înregistrată sub nr. xxxxx/yyy/2018.*

Prin încheierea din 11 februarie 2021, Tribunalul P. - Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, a admis excepția necompetentei materiale procesuale, invocata din oficiu, a declinat competența de soluționare a apelului în favoarea Secției I Civile a aceleiași instanțe și a suspendat din oficiu judecata cauzei, înaintând dosarul Curții de Apel P. în vederea soluționării conflictului de competență.

Pentru a pronunța această încheiere, tribunalul a reținut că, cererea intimatului–reclamante privind plata lipsei de folosință nu derivă dintr-un raport contractual pentru ca această cerere să fie soluționată de Secția a II-a Civilă și de contencios administrativ și fiscal.

Conflictul negativ de competență a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel P. – Secția a II-a Civile, de Contencios Administrativ și Fiscal, sub nr. xxx/yy/2021.

La termenul de judecată din 25 februarie 2021, Curtea, din oficiu, a invocat excepția necompetenței sale funcționale, pe care a admis-o și a declinat competența soluționării conflictului de competență în favoarea Secției a II-a Civile a Curții de Apel P., reținând în esență că a fost investită cu soluționarea conflictului de către un complet specializat în litigii cu profesioniști al Tribunalului.

La Secția a II-a Civilă a Curții de Apel P. cauza a fost înregistrată sub nr. xxx/yy/2021*.

Curtea a constatat că obiectul cererii introductive vizează antrenarea răspunderii delictuale a pârâtei, în sensul obligării acesteia să repare prejudiciul cauzat reclamantei prin ocuparea fără drept a unui teren, cererea fiind fundamentată în drept pe dispozițiile art.1357 din Codul civil privind răspunderea delictuală pentru fapta proprie.

De altfel, din cuprinsul sentinței primei instanțe se poate observa că aceasta a analizat și reținut îndeplinirea condițiilor necesare pentru angajarea acestui tip de răspundere.

De asemenea, Curtea constată că instanțele între care s-a ivit conflictul negativ de competență au invocat dispozițiile aceleiași hotărâri de colegiul, prin care s-a delimitat practic competența funcțională (mai exact procesuală) în materie civilă, între Secția I Civilă și Secția a II-a Civilă din cadrul acestei instanțe.

Or, se poate observa că în cadrul acestei hotărâri se prevede expres că intră în competența secției a II-a civile a Tribunalului *litigiile derivate din raporturi contractuale, în care cel puțin una dintre părți au calitatea de profesionist, în sensul codului civil*, situație premisă ce nu se regăsește în cauză în raport de obiectul litigiului dedus judecătii, câtă vreme acesta vizează antrenarea răspunderii delictuale a pârâtei, care exclude existența unor raporturi contractuale între părți.

Totodată, Curtea constată că Secția I Civilă a Tribunalului și-a declinat competența de judecată a apelului doar în baza calității de profesionist a părților, fără să aibă în vedere natura și obiectul litigiului, aspect care contravine celor statuate în cadrul deciziei nr.18/2018 pronunțate de către ICCJ în cadrul recursului în interesul legii, unde s-a statuat (pct.173) că *“interpretarea în sens contrar, dată de instanțele de judecată care au calificat litigiile nu după obiectul sau natura pricinii, ci după calitatea de profesionist a uneia dintre părți, este fără nicio acoperire în dreptul pozitiv, contravenind practic prevederilor art. 122 din Codul de procedură civilă..”*

Pentru toate aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art.135 din Codul de procedură civilă, Curtea a stabilit în favoarea Secției I Civile a Tribunalului P. competența funcțională și procesuală de judecată a prezentului apel.

*Autorul sintezei,
Judecător Ionel Stănescu*

[10] Momentul începerii curgerii termenului de contestare a măsurilor administratorului judiciar

Index tematic: Insolvență

Legislație relevantă:

- art. 21 al.3 din Legea nr.85/2006

Rezumatul problemei de drept:

Legiuitorul a reglementat în cadrul art.21 al.3 din Legea 85/2006 un singur moment obiectiv al începerii curgerii termenului de contestare a măsurilor dispuse de administratorul judiciar, respectiv cel al publicării raportului de activitate în BPL., astfel că nu se poate lua în calcul momentul subiectiv al luării la cunoștință de către parte despre măsura practicianului.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr. 93 din 18 martie 2021

Prin cererea înregistrată sub nr. xxxx/yy/2012/a25 la data de 12.10.2020 societatea C.T. SRL, în calitate de contestator, în contradictoriu cu debitorul E. SA, prin lichidator judiciar A, în temeiul dispozițiilor art. 21 alin. 2 din Legea 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările potrivit cărora „debitorul persoană fizică, administratorul special al debitorului persoană juridică, oricare dintre creditorii, precum și orice altă persoană interesată pot face contestație împotriva măsurilor luate de administratorul judiciar”, coroborate cu dispozițiile art. 11 alin. 1 litera i) din Legea 85/2006 și cu prevederile art. 343 din Legea 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență a formulat contestație împotriva măsurii lichidatorului judiciar A al societății E. SA de a refuza să constate faptul că a intervenit compensarea legală a creanțelor reciproce existente între E. SA și C.T. SRL, până la concurența celei mai mici dintre ele, condiționat de achitarea sumei de 19.300,23 lei, solicitând să se constate nelegalitatea acestui refuz precum și faptul că în privința creanțelor reciproce ale C.T. SRL și E. SA a intervenit compensația legală până la concurența sumei de 85.072,93 lei, creanța datorată de societatea C.T. SRL societății E. SA.

În motivarea contestației, s-a arătat că Societatea C.T. SRL deține față de E. SA o creanță în cuantum de 173.223,34 lei, născută ulterior datei intrării societății în faliment la data de 10.05.2016. Creanța reprezintă costul gazelor naturale furnizate societății E. SA de către societatea C-G.& E.D. SRL în baza contractului de vânzare cumpărare a gazelor naturale nr. .../28.12.2012 și a fost recunoscută de societatea E. SA, prin lichidator judiciar, conform adresei nr. .../17.04.2019.

Din întreaga corespondență purtată între cele două societăți rezulta că lichidatorul judiciar al E. SA a refuzat să constate faptul că a intervenit compensarea legală în privința creanțelor reciproce deținute între părți, în limita celei mai mici dintre ele, apreciind în mod nelegal că, compensarea nu poate interveni decât urmare a achitării de către societatea C.T. SRL a sumei de 19.300,32 lei reprezentând „cheltuieli de procedură”.

Prin sentința nr. 8 din data de 11 ianuarie 2021 Tribunalul B. a admis excepția tardivității formulării contestației invocată din oficiu și a respins cererea, ca tardiv formulată, reținând că potrivit art. 149 din Legea nr. 85/2006, forma în vigoare la data deschiderii procedurii insolvenței debitoarei 17.04.2012, dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura compatibilității lor, cu cele ale Codului de procedură civilă, Codului civil, Codului comercial și ale Regulamentului (CE) 1.346/2000 referitor la procedurile de insolvență, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 160 din 30 iunie 2000.

Judecătorul sindic a constatat că măsura administratorului/lichidatorului de a refuza să se constate faptul că a intervenit compensarea legală a creanțelor reciproce a fost comunicată contestatoarei C.T. SRL la data de 04.09.2020, conform adresei nr. .../04.09.2020 (fila 48) și că măsura administratorului/lichidatorului de a refuza să se constate faptul că a intervenit compensarea legală a creanțelor reciproce a fost comunicată distinct și direct contestatoarei prin intermediul

adresei nr. 1271/04.09.2020 (fila 48), ca urmare a solicitării expres formulate de contestatoare cu privire la compensarea legală a creanțelor reciproce către lichidatorul judiciar desemnat în procedură.

Astfel, măsura este una asimilată uneia dispuse printr-un raport de activitate, de natura celor care pot fi contestate în conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea nr. 85/2006, care stipulează că debitorul persoană fizică, administratorul special al debitorului persoană juridică, oricare dintre creditorii, precum și orice altă persoană interesată pot face contestație împotriva măsurilor luate de administratorul judiciar.

Conform art. 21 alin. 3 din lege, contestația trebuie să fie înregistrată în termen de 3 zile de la depunerea raportului prevăzut la alin. (1) ori de la data luării la cunoștință a măsurii contestate.

În cauza de față, contestatoarea a luat cunoștință de conținutul măsurii dispuse de lichidatorul judiciar la data de 04.09.2020, iar ulterior a purtat o corespondență cu acesta până în data de 28.09.2020 referitor la aceeași problematică (adresa nr. .../18.09.2020 – filele 49-54, adresa nr. .../28.09.2020 – filele 68-69, adresa nr. .../28.09.2020 – filele 71-72).

Așa fiind, data limită de formulare a contestației împotriva măsurii lichidatorului judiciar cu privire la compensarea legală a creanțelor reciproce este cel mai devreme 07.09.2020 și cel mai târziu 01.10.2020, în timp ce prezenta contestație a fost depusă la oficiul poștal la data de 12.10.2020 (plic de corespondență poștală-fila 94 dosar), cu depășirea termenului limită prevăzut de art. 21 alin. 1 din Legea nr. 85/2006.

Împotriva sentinței primei instanțe a declarat recurs contestatoarea C.T. SRL, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei, spre rejudecare, la aceeași instanță de fond.

În motivarea cererii, s-a arătat că sentința a fost pronunțată cu aplicarea greșită a dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 85/2006, întrucât termenul legal stabilit în cadrul acestor dispoziții este unic și se împlinește la aceeași dată pentru toți cărora legea le recunoaște calitate procesuală pasivă de a contesta rapoartele practicianului în insolvență, precum și că aceste dispoziții nu stabilesc două momente diferite de curgere a termenului de contestație menționat, respectiv unul subiectiv al luării la cunoștință măsurii practicianului și unul obiectiv al depunerii raportului de activitate, cum în mod eronat a apreciat judecătorul sindic.

S-a mai arătat, în ceea ce privește corespondența purtată între părți, că în luna septembrie 2020 a solicitat succesiv debitoarei să constate că a intervenit compensația legală a creanțelor reciproce, iar practicianul i-a comunicat că această compensație nu poate opera decât dacă se achită suma de 19300,23 lei cu titlu de cheltuieli de procedură, în vederea efectuării formalităților de compensare legală a datoriilor curente, că raportul în care practicianul a prezentat opinia sa în raport de solicitările contestatoarei a fost publicat în BPI nr. .../14.12.2020, astfel că în raport de dispozițiile art. 21 al. 3 din Legea nr. 85/2006, termenul de contestare a măsurii ar fi trebuit să se considere împlinit la 3 zile de la momentul publicării precizate, precum și că nu s-au respectat dispozițiile art. 21 al. 4 din Legea insolvenței, întrucât s-a respins în mod eronat solicitarea practicianului de citare în cauză a comitetului creditorilor.

În susținerea recursului, contestatoarea a depus la dosar înscrisuri.

Prin note scrise, intimatul Bălescu & Asociații SPRL, în calitate de lichidator judiciar al debitoarei, a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și trimiterea cauzei, spre rejudecare, la aceeași instanță de fond, motivat în esență de faptul că judecătorul sindic a admis în mod eronat excepția tardivității contestației, câtă vreme termenul de formulare a acesteia curgea de la momentul publicării raportului de activitate în BPI.

Examinând sentința recurată, prin prisma criticilor invocate și a dispozițiilor legale incidente în cauză, Curtea a reținut următoarele :

În cadrul procedurii falimentului E. SA, contestatoarea C.T. SRL a formulat contestației împotriva măsurii lichidatorului judiciar al debitoarei precizate de a refuza constatarea intervenirii compensării legale a creanțelor reciproce existente între debitoare și contestatoare, până la concurența celei mai mici dintre acestea, condiționat de achitarea sumei de 19.300,23 lei, cu titlu de cheltuieli de procedură.

Prin sentința nr.8/11.01.2021, Tribunalul B. – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal a admis excepția tardivității formulării contestației, invocată din oficiu, și a respins contestația, ca tardiv formulată, motivat de faptul că măsura refuzului constatării compensației legale solicitată de către contestatoare a fost comunicată acesteia prin adresa

nr.1271/4.09.2020, că această măsură este una asimilată uneia dispusă printr-un raport de activitate, astfel că devin incidente dispozițiile art.21 al.3 din Legea nr.85/2006, că ulterior momentului menționat contestatoarea a purtat o corespondență cu lichidatorul judiciar referitor la compensare (adresele nr.53/18.09.2020, nr.1344/28.09.2020 și nr.55/28.09.2020), precum și că termenul limită de formulare a contestației împotriva măsurii practicianului este cel mai devreme 7.04.2020 și cel mai târziu 1.10.2020.

Împotriva acestei sentințe s-a declarat prezentul recurs, în cadrul căruia s-a susținut greșita interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 21 al. 3 din Legea nr. 85/2006, conform cărora „*contestația trebuie să fie înregistrată în termen de 3 zile de la depunerea raportului prevăzut la alin. (1)*”, dispoziții care trebuie interpretate prin prisma considerentelor deciziei Curții Constituționale nr. 308/2016, în sensul că termenul curge de la data publicării raportului de activitate în Buletinul procedurilor de Insolvență.

Curtea a reținut că dispozițiile art. 21 al. 1 din același act normativ fac referire la raportul lunar de activitate al administratorului judiciar și la conținutul acestuia.

Curtea a considerat ca fiind corecte susținerile recurente și ale intimatului lichidator judiciar, în sensul greșitei interpretări și aplicări a dispozițiilor art. 21 al. 3, anterior citate și interpretate, întrucât este lipsit de orice îndoială că legiuitorul a reglementat în cadrul acestor dispoziții un singur moment obiectiv al începerii curgerii termenului de contestare a măsurilor dispuse de administratorul judiciar, respectiv ***cel al publicării raportului de activitate în BPI***.

Curtea nu poate primi raționamentul judecătorului sindic, care presupune practic o adăugare la legea insolvenței, prin reținerea și valorificarea unui moment subiectiv de începere a curgerii termenului de contestare menționat - de la data luării la cunoștință a măsurii dispuse de către practicianul în insolvență -, moment care însă nu este reglementat expres de legiuitor și care ar putea produce evidente dificultăți în derularea procedurii insolvenței, mai ales în ipoteza în care momentul subiectiv amintit ar fi ulterior publicării raportului de activitate în BPI.

Pe cale de consecință, în raport de momentul publicării în BPI a raportului de activitate al lichidatorului judiciar, în cadrul căruia este menționată măsura contestată de C.T. SRL și de data formulării contestației de către aceasta (14.12.2020/8.10.2020), Curtea consideră că în cauză nu poate fi reținută nerespectarea termenului de contestare prevăzut de dispozițiile art. 21 al. 3, citate, în realitate contestația fiind formulată anterior începerii curgerii termenului ei de contestare.

Ca urmare, Curtea a considerat că admiterea excepției tardivității formulării contestației și respingerea contestației, ca tardivă, sunt greșite, motiv pentru care recursul este fondat, sens în care, în temeiul dispozițiilor art.480 al.2 și 3 din vechiul Cod de procedură civilă, aplicabil în prezenta cauză, și având în vedere că instanța de fond nu a intrat în cercetarea fondului, Curtea a admis recursul, a casat sentința și a trimis cauza, spre rejudecare, la aceeași instanță de fond.

*Autorul sintezei,
Judecător Ionel Stănescu*

[11]. Cerere de instituire a răspunderii patrimoniale a pârâtului în temeiul dispozițiilor art. 169 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Condiții

Index tematic: Insolvență

Legislație relevantă: Art. 169 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Rezumatul problemei de drept:

În lipsa predării bunurilor existente scriptic în patrimoniul debitoare se naște prezumția deturnării sau ascunderii lor de către pârât, deturnarea sau ascunderea bunurilor fiind faptă ilicită sancționată de art. 169 lit. e) din Legea nr. 85/2014.

Prejudiciul este reprezentat de valoarea bunurilor care nu au fost predate lichidatorului judiciar și nu au putut fi valorificate în procedură, cu care ar fi fost acoperită o parte din creanțele înscrise în tabelul definitiv consolidat al creanțelor împotriva averii debitoarei, legătura de cauzalitate dintre faptă și starea de insolvență a debitoarei rezultând din împrejurarea că societatea a fost lipsită de lichidități.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă

Decizia civilă nr. 91 din 18 martie 2021

Prin sentința nr. 241/27 octombrie 2020 tribunalul a admis în parte cererea formulată de lichidatorul judiciar al debitoarei și a obligat pârâțul să suporte, din averea proprie, parte din pasivul debitoarei, respectiv suma de 87.415,4 lei.

Instanța a reținut că, prin sentința nr. 57/26.02.2019, a fost admisă cererea formulată de creditoarea A și s-a dispus deschiderea procedurii generale a insolvenței față de debitoare, ulterior, prin sentința nr. 302/24.09.2020, fiind deschisă procedura falimentului.

Potrivit tabelului definitiv consolidat al creanțelor înregistrate împotriva averii debitoarei, la masa credală au fost reținute creanțe în valoare totală de 156.427 lei.

Este necontestat faptul că pârâțul T a avut calitatea de asociat și administrator statutar al societății debitoare până la momentul deschiderii procedurii.

Răspunderea administratorului față de societate se circumscrie sferei răspunderii contractuale determinată de limitele mandatului conferit acestuia, mandat care include și obligațiile legale instituite în Legea nr. 31/1990, iar răspunderea administratorului față de terți apare ca fiind întotdeauna o răspundere extracontractuală, culpa administratorului urmând a fi apreciată după tipul abstract, culpa levis in abstracto.

Din probatoriul administrat instanța a reținut că răspunderea pârâțului poate fi atrasă pentru comiterea faptelor prevăzute de dispozițiile art. 169 pct. 1 lit. e) din Legea nr. 85/2014 doar parțial, în sensul suportării din averea proprie a sumei de 87.415,4 lei, ca urmare a constatării lipsei nejustificate din patrimoniul debitoarei a sumei de 84.755 lei, înregistrată în registrul de casă, precum și a înstrăinării de către pârât a unui bun mobil în valoare de 2.660,40 lei, valoare care nu se regăsește în patrimoniul societății debitoare.

În acest sens judecătorul-sindic a considerat că susținerile lichidatorului judiciar și constatările relevate de acesta atât în raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția stării de insolvență, raport prevăzut de dispozițiile art. 97 alin. 1 din Legea nr. 85/2014, cât și în cererea de atragere a răspunderii, vizând cauzarea stării de insolvență ca urmare a deturnării sau ascunderii unei părți din activul persoanei juridice și a măririi, în acest mod, a pasivului acesteia, sunt confirmate atât de înscrisurile depuse la dosar, cât și de prezumția legală ce operează în temeiul prevederilor art. 169 alin. 1 din Legea nr. 85/2014.

Astfel, nefurnizarea unor date pertinente referitoare la situația patrimoniului debitoarei și neprezentarea situației tuturor bunurilor aflate în patrimoniul acesteia ori nepredarea către practicianul în insolvență a documentelor de evidență contabilă ori a disponibilului existent în casieria societății sunt indicii semnificative pe care instanța să-și poată întemeia prezumțiile judiciare că între aceste fapte și ajungerea debitoarei în stare de insolvență există un evident raport de cauzalitate.

Împotriva sentinței menționate a declarat apel pârâțul T, prin care a solicitat admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței și respingerea cererii de chemare în judecată.

În motivarea apelului a arătat că nu este culpa sa pentru deschiderea procedurii insolvenței și, ulterior, falimentului debitoarei, neexistând dovezi care să ducă la concluzia că starea de insolvență s-a datorat deturnării sau ascunderii unei părți din activul societății, astfel încât să producă mărirea pasivului.

Apelantul a considerat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale și nu poate fi vorba de o așa-zisă răspundere extracontractuală.

Curtea a reținut următoarele:

Lichidatorul judiciar al debitoarei a formulat cerere de instituire a răspunderii patrimoniale a apelantului-pârât în temeiul dispozițiilor art. 169 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

Potrivit dispozițiilor art. 169 alin. 1 din Legea nr. 85/2014, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: „e) au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia”.

Pentru instituirea răspunderii pârâtului pentru plata pasivului neacoperit al debitoarei trebuie întrunite cumulativ cerințele menționate de textul legal și anume: săvârșirea unei fapte ilicite dintre cele enumerate în mod limitativ în textul legal - fapte prevăzute de art. 169 alin. 1 din Legea nr. 85/2014, existența prejudiciului constând în ajungerea debitoarei în încetare de plăți și, implicit, a imposibilității plății creanțelor înscrise la masa credală, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei care răspunde.

Apelantul a avut calitatea de administrator și asociat unic al debitoarei și, în această calitate, îi revenea obligația legală de a depune la dosarul cauzei actele și informațiile prevăzute de art. 67 alin. 1, conform art. 74 din Legea nr. 85/2014, inclusiv lista completă a tuturor bunurilor debitoarei, cu toate conturile și băncile prin care debitoarea își rulează fondurile, în vederea evaluării și valorificării bunurilor în cadrul procedurii de insolvență.

Din situațiile financiare la data de 31.12.2018 depuse anterior deschiderii procedurii insolvenței față de debitoare, se constată că societatea figura cu disponibilități bănești de 84.755 lei, iar din documentele contabile lichidatorul judiciar a identificat un bun mobil aflat în patrimoniul debitoarei. Aceste bunuri nu au putut fi, însă, identificate faptic, nefiind predate lichidatorului judiciar de apelantul-pârât, care nu a prezentat nici înscrisuri care să justifice ieșirea acestor active din patrimoniul societății.

Or, în lipsa predării bunurilor existente scriptic în patrimoniul debitoarei, se naște prezumția deturnării sau ascunderii lor de către apelant, deturnarea sau ascunderea bunurilor fiind faptă ilicită sancționată de art. 169 lit. e) din lege.

Apelantului îi revenea sarcina probei în răsturnarea prezumției judiciare mai înainte arătată, respectiv a lipsei culpei în predarea bunurilor, însă nu a administrat dovezi în acest sens.

Potrivit principiilor statuate în doctrina și practica judiciară, răspunderea delictuală operează pentru cea mai ușoară culpa, iar, indiferent de gravitatea vinovăției, obligația de reparare a prejudiciului cauzat este integrală, cuantumul despăgubirii depinzând de întinderea prejudiciului și nu de gravitatea vinovăției.

În speță, prin faptele sale apelantul a cauzat debitoarei și, implicit, creditorilor, un prejudiciu reprezentat de valoarea bunurilor care nu au fost predate lichidatorului judiciar și nu au putut fi valorificate în procedură, cu care ar fi fost acoperită o parte din creanțele înscrise în tabelului definitiv consolidat al creanțelor împotriva averii debitoarei.

Așadar, legătura de cauzalitate dintre faptele reclamate și starea de insolvență a societății debitoare rezultă din împrejurarea că societatea a fost lipsită de lichidități, iar prejudiciul cert este dovedit prin imposibilitatea acoperii creanțelor înscrise în tabelul definitiv consolidat al creanțelor.

În consecință, instanța de apel a înlăturat ca neîntemeiate criticile apelantului, fiind întrunite cerințele cumulative ale răspunderii pentru o parte din pasivul neacoperit al debitoarei și, în baza dispozițiilor art. 480 alin. 1 Cod de procedură civilă, a respins apelul ca nefondat.

*Autorul sintezei
Judecător Liliana Felicia Androne*

[12]. Contestația în anulare specială. Eroare materială

Index tematic: Codul de procedură civilă

Legislație relevantă: Art. 503 alin. 2 pct. 2 Cod de procedură civilă

Rezumatul problemei de drept:

Contestația în anulare nu poate fi primită atunci când se invocă stabilirea eronată a situației de fapt, în urma aprecierii probelor sau a interpretării faptelor, sau greșita aplicare sau interpretare a dispozițiilor legale, întrucât aceasta echivalează cu o greșeală de judecată.

Împrejurarea că instanța de recurs nu a făcut trimitere explicită la apărările intimitei din întâmpinare, precum și pretinsa nemotivare a deciziei contestate nu pot fi, nici acestea, circumscrise erorii materiale formale, cu caracter procedural, în sensul art. 503 alin. 2 pct. 2 Cod de procedură civilă.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 68 din 4 martie 2021*

Prin decizia civilă nr. 329/8 decembrie 2020, Curtea de Apel Ploiești - Secția a II-a Civilă a admis recursul formulat de reclamanta V împotriva sentinței nr. 732/30.07.2020, pronunțată de tribunal, în contradictoriu cu intimata B, a casat sentința recurată și a trimis cauza pentru continuarea judecării tribunalului.

Contestatoarea B, prin contestația în anulare formulată, a solicitat anularea deciziei nr. 329/08.12.2020 și, rejudecând cauza, respingerea recursului.

În motivarea contestației a arătat că decizia atacată este criticabilă prin prisma motivelor prevăzute la art. 503 alin. (2) pct. 2 Cod de procedură civilă, respectiv dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale.

Astfel, a arătat că, la data de 18.11.2020, a fost citată pentru data de 08.12.2020 la Curtea de Apel Ploiești pentru judecarea recursului formulat de V, când, odată cu citația, a primit și recursul. Deși termenul de depunere a întâmpinării este de 30 de zile, având în vedere prevederile art. 490 alin. 2, coroborat cu art. 471 alin. 5 Cod de procedură civilă, a formulat întâmpinare, care a fost transmisă prin poștă la data de 03.12.2020 și prin e-mail.

De asemenea, a solicitat acordarea unui termen în vederea comunicării întâmpinării recurente.

La termenul din 08.12.2020 instanța de recurs a rămas în pronunțare, admitând recursul formulat de V, în considerentele deciziei Curtea făcând trimitere la întâmpinarea depusă de lichidatorul judiciar.

Or, în cauză contestatoarea nu are calitatea de lichidator judiciar, iar instanța de recurs nu a făcut trimitere deloc la susținerile pe care contestatoarea-intimată le-a formulat.

În consecință, contestatoarea consideră că dintr-o eroare materială nu a ajuns la dosar întâmpinarea formulată, sau instanța de recurs nu a ținut cont de aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 425 lit. b) din noul Cod de procedură civilă, hotărârea trebuie să conțină considerentele în care se vor arăta obiectul cererii și susținerile pe scurt ale părților, expunerea situației de fapt reținută de instanță pe baza probelor administrate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază soluția, arătându-se atât motivele pentru care s-au admis, cât și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților.

Având în vedere că hotărârea a fost dată cu încălcarea acestei prevederi, contestatoarea consideră că decizia este lovită de nulitate.

Eroarea materială constă în aceea că instanța de recurs, deși contestatoarea a arătat că facturile au fost transmise și prin e-mail, nu a ținut cont de faptul că, pe verso, se aflau stipulate condițiile generale de vânzare. Or, odată cu factura transmisă, au fost transmise și condițiile generale de vânzare care făceau parte integrantă din factură.

Ca atare, instanța de recurs, în mod eronat, a considerat că aceste condiții de vânzare sunt documente care sunt separate și ar fi trebuit să fie comunicate separat.

De asemenea, eroarea provine și din faptul că instanța de recurs nu a analizat facturile ale căror traduceri originale se află la dosar. Așa cum se poate observa, facturile au imprimare pe față datele privind valorile facturate și obiectul vânzării, iar pe verso se află condițiile generale de vânzare. Odată cu CMR-urile transmise cu marfa livrată au fost transmise și facturile originale, facturi pe care recurenta nu le-a depus niciodată la dosar.

De altfel, aceste facturi au fost prezentate în fața instanței, fiind probat că au fost comunicate și acceptate de către recurenta-reclamantă.

Prin întâmpinarea formulată, intimata V a solicitat respingerea contestației în anulare ca neîntemeiată, susținând că faptul că instanța de recurs a interpretat probele altfel decât ar fi dorit contestatoarea nu poate constitui o eroare materială, în sensul prevederilor art. 503 alin. (2) pct. 2 Cod de procedură civilă, întrucât nu constituie o confundare a unor date esențiale ale dosarului, ci reprezintă doar modul în care a apreciat instanța de recurs probatoriul administrat în cauză.

Referitor la constatarea nulității deciziei contestate în temeiul dispozițiilor art. 425 lit. b) Cod de procedură civilă, intimata a precizat că, astfel cum a fost arătat încă de la instanța de fond, condițiile generale de vânzare nu au fost aduse niciodată la cunoștința societății V anterior prezentului dosar; atașamentul e-mailului transmis societății V era mult mai mic decât atașamentul facturilor depuse de către contestatoare la instanța de fond.

Curtea a reținut următoarele:

Contestația în anulare este o cale extraordinară de atac, de retractare și poate fi exercitată numai pentru motivele anume prevăzute de lege, respectiv de dispozițiile art. 503 alin. 1 Cod de procedură civilă - contestația în anulare obișnuită sau de drept comun și de dispozițiile art. 503 alin. 2 Cod de procedură civilă - contestația în anulare specială.

În speță, contestatoarea a invocat ca motiv al contestației în anulare eroarea materială reglementată de dispozițiile art. 503 alin. 2 pct. 2 Cod de procedură civilă, potrivit căruia “hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale”, deci unul dintre cazurile legale expres și limitativ prevăzute de Codul de procedură civilă pentru exercitarea acestei căi extraordinare de atac.

Curtea a reținut că textul legal are în vedere erori materiale cu caracter procedural, iar nu erorile de judecată, pentru a căror verificare este necesară o reexaminare a fondului sau reaprecierea probelor, a cererilor părților, a excepțiilor sau motivelor de recurs invocate ori a dispozițiilor legale aplicabile cauzei. Totodată, eroarea materială trebuie să fie esențială, de natură să influențeze soluția dată în cauză.

Acest motiv al contestației în anulare specială se referă la săvârșirea unei erori materiale în sensul de greșeală de natură procedurală constând în confundarea unor elemente importante sau date materiale, cum ar fi respingerea recursului în mod greșit ca netimbrat, deși la dosar exista chitanța de plată a taxei de timbru, ca tardiv în raport cu data înregistrării la instanță, deși la dosar exista plicul cu care a fost depus recomandat la oficiul poștal înăuntrul termenului de recurs sau ca introdus de o persoană fără calitate, deși la dosar se afla procura dată reprezentantului părții, textul legal vizând greșeli de fapt involuntare ale instanței de recurs. Eroarea materială poate consta, așadar, în neobservarea de către instanță a unui act de procedură cu privire la care nu s-a făcut nici o judecată. O atare eroare trebuie să fie evidentă, în legătură cu aspecte formale ale judecării în recurs.

Când, însă, instanța a cunoscut existența și conținutul actului și a făcut asupra lui o apreciere, nu mai poate fi vorba de o eroare materială în sensul legii, ci, eventual, de o eroare de judecată, care nu poate fi îndreptată de aceeași instanță prin retractarea propriei sale hotărâri.

Contestația în anulare nu poate fi primită atunci când se invocă stabilirea eronată a situației de fapt, în urma aprecierii probelor sau a interpretării faptelor, sau greșita aplicare sau interpretare a dispozițiilor legale, întrucât aceasta echivalează cu o greșeală de judecată.

Curtea a constatat că în cauză nu se poate reține că instanța de recurs nu a observat un anumit act de procedură, că a omis sau confundat elemente sau date materiale importante de ordin procedural din dosarul de recurs, de natură să constituie erori materiale care să ducă la anularea deciziei acesteia.

În fapt, argumentele dezvoltate în contestație implică o nouă judecată a căii de atac - aspect care nu constituie eroare materială a instanței de recurs în sens formal, în condițiile în care recurenta

V, prin cererea de recurs, a criticat sentința recurată sub aspectul faptului că în mod greșit prima instanță a reținut existența unei convenții atributive de competență conform normelor din Regulamentul nr. 1215/2012, recurenta susținând că nu a primit condițiile generale de vânzare și nu și-a exprimat expres consimțământul cu privire la acestea – contrar considerentelor primei instanțe.

Instanța de recurs, examinând înscrisurile administrate în cauză, a reținut că din registrul trimiterii - dosar fond - vol. II fila 21 - “se observa ca, deși s-a menționat ca obiectul trimiterii îl constituie și formularul Condiții generale de vânzare, în mesajul transmis s-a făcut mențiune doar despre factura, și nu și despre aceste condiții de vânzare. Pe de altă parte, parata nu a dovedit ca trimiterea documentului de 1.2 MB a avut ca obiect acest formular, iar nu alt fișier.”

Instanța de recurs a mai reținut ca “la momentul în care s-a pus în executare contractul de vânzare-cumpărare - luna aprilie 2018, parata-intimata nu comunicase prin nici o modalitate reclamantei-parate vreo clauza potrivit căreia eventualele litigii să fie atribuite în competența instanțelor italiene, iar cu privire la trimiterea electronică din luna iunie 2018, nu s-a făcut proba certă ca reclamantei-recurente i s-a trimis formularul Condiții generale de vânzare și ca aceasta l-ar fi acceptat.”

Astfel, Curtea a constatat că argumentele contestatoarei referitoare la pretinsa eroare materială a instanței de recurs sub aspectul modului de comunicare a condițiilor generale de vânzare nu privesc vreun aspect formal al judecării recursului, ci toate susținerile privesc aspecte de judecată, de apreciere a instanței de recurs, vizează critici de greșită reținere a situației de fapt și de aplicare a unor dispoziții legale.

Împrejurarea că instanța de recurs nu a făcut trimitere explicită la apărările intimitei din întâmpinare, precum și pretinsa nemotivare a deciziei contestate nu pot fi, nici acestea, circumscrise erorii materiale formale, cu caracter procedural, în sensul art. 503 alin. 2 pct. 2 Cod de procedură civilă.

În speță, pe calea contestației în anulare, contestatoarea urmărește cenzurarea modalității în care instanța de recurs, analizând argumentele sau apărările părților, a răspuns acestora și schimbarea soluției date printr-o rejudecare a căii de atac a recursului, deși contestația în anulare nu este mijloc de reformare a hotărârii, în caz contrar deschizându-se calea unui recurs la recurs.

Pentru considerentele expuse Curtea, în temeiul art. 508 Cod de procedură civilă, a respins contestația în anulare ca nefondată.

*Autorul sintezei,
Judecător Liliana Felicia Androne*

[13]. Expresiile „cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor” sau „valoarea lucrărilor autorizate” la care se raportează cota de 0,1% , respectiv de 0,7% nu sunt echivalente nici cu valoare de impozitare, definită de Codul fiscal, nici cu valoarea construcției sau valoarea de piață.

Index tematic: Drept civil – Litigii cu profesioniștii

Legislație relevantă: art. 30 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și art.40 din Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcții

Rezumatul problemei de drept

Expresiile "cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor" sau "valoarea lucrărilor autorizate" nu sunt echivalente nici cu valoare de impozitare, definită de Codul fiscal, nici cu valoarea construcției sau valoarea de piață. Dacă legiuitorul ar fi dorit să facă trimitere la valoarea de impozitare, ar fi folosit această sintagmă, sintagmă pe care a utilizat-o atunci când a apreciat necesar, spre exemplu, art. 104 din Codul de procedură civilă. Mai mult decât atât, din chiar textul legal anterior menționat rezultă că această sumă ar trebui plătită eşalonat, concomitent

cu plata prestațiilor; or, valoarea impozabilă se stabilește la finalizarea lucrărilor. Valoarea impozabilă este o valoare care rezultă în urma aplicării formulei de calcul stabilite de art. 251 din Codul fiscal, în vigoare la data emiterii procesului-verbal de recepție, luându-se în calcul tipul clădirii, materiale utilizate, instalații, suprafața construită, fiind ajustată în funcție de rangul localității și zona în care este amplasată clădirea, fără a avea relevanță cheltuielile efectiv realizate de către proprietar, fiind o expresie a criteriilor legale anterior menționate.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a Civilă
Decizia civilă nr. 37 din 10 februarie 2021

Recurentul și-a întemeiat cererea pe art. 488 alin.1 pct.8 C.proc.civ., conform căruia hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, cu referire la prevederile din Legea nr.50/1991.

Acest motiv de casare vizează încălcarea legii de drept substanțial (material), încălcare ce poate îmbrăca mai multe aspecte: aplicarea unui text de lege străin situației de fapt; extinderea normei juridice dincolo de ipotezele la care se aplică ori restrângerea nejustificată a aplicării prevederilor acesteia (de exemplu, aplicarea unor norme de drept comun la situații pentru care există o normă specială, aplicarea unei norme speciale, prin analogie, la situații ce nu cad sub incidența ei etc); textului de lege corespunzător situației de fapt i s-a dat o interpretare greșită (inclusiv în cazul în care norma juridică este obscură și, deci, susceptibilă de interpretare, dar interpretarea dată în speță nu este justă); violarea unor principii generale de drept.

Prin autorizația de construire/desființare nr. (...) din 25 iunie 2012, eliberată de Primăria orașului V.M., s-a autorizat executarea lucrărilor de construire/desființare pentru construcție spațiu administrativ pentru imobilul – teren și/sau construcții situat în ..., lucrări în valoare de 256.234 lei (fila 12-13).

Prin contractul de vânzare autenticat sub nr. 332 din 30.01.2013 de Biroul Notarului Public ..., SC VGL SRL, în calitate de vânzător a înstrăinat definitiv și irevocabil lui XX, în calitate de cumpărător, terenul intravilan în suprafață de 4512,86 mp. (respectiv 4513 mp. conform extrasului de carte funciară nr. .../28.01.2013), împreună cu tot ce se afla pe el, situat în orașul V.M., ..., precum și construcțiile amplasate pe acesta, menționate în mod expres (fila 17-21).

În contract se mai menționează că odată cu bunul identificat mai sus se transmite cumpărătorului și autorizația nr. x/2012 pentru desființarea construcției C2 și autorizația nr. y/2012 pentru construcție spațiu administrativ, ambele emise de către Primăria orașului V.M.

În procesul verbal nr. ... din 18 septembrie 2014 de recepție la terminarea lucrărilor privind lucrarea de Construire spațiu administrativ (alte activități decât spațiu de locuit – birouri, săli de ședință, arhivă – conform contract de vânzare nr. .../30.01.2013 – XX) se menționează că suprafața construită desfășurată este de 833,28 mp., iar valoarea impozabilă este de 1017435 lei (fila 11)., aceeași sumă de 1.017.435 lei fiind reținută ca și valoare finală a lucrărilor recepționate în fișa de calcul penalități pentru cota de 0,1% și 0,7% (fila 10 dosar), iar valoare din autorizație de construcție fiind indicată valoarea de 256 234 lei.

Curtea a redat această situație de fapt, necombătută de niciuna dintre părți, corect stabilită de judecătoria și menținută de tribunal, întrucât datele încheierii actelor au relevanță în stabilirea corectă a formei textelor legale, care au fost succesiv modificate. În acest context, problema asupra căreia trebuie să se pronunțe Curtea este aceea de a stabili care este valoarea în funcție de care, potrivit legii, trebuie să se raporteze cotele de 0,1%, respectiv 0,7% pe care le încasează inspectoratele de stat în construcții, în temeiul art. 30 din Legea nr.51/1990 și art. 40 din Legea nr.10/1995.

În conformitate cu disp. art. 30 din Legea nr. 50/1991 „1) Cheltuielile pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și autorizarea executării lucrărilor de construcții se suportă de către investitori, în valoare echivalentă cu o cotă de 0,1% din **valoarea lucrărilor autorizate**, cu excepția celor prevăzute la art. 3 lit. b) și a lăcașurilor de cult. (2) Virarea sumelor stabilite conform dispozițiilor alin. (1) se face în contul inspectoratelor teritoriale în construcții, județene, respectiv al municipiului București, după caz, o dată cu transmiterea înștiințării privind data începerii lucrărilor, astfel cum se prevede la art. 7 alin. (8). Întârzierea la plată a cotei

prevăzute la alin. (1) se penalizează cu 0,15% pe zi de întârziere, fără a se depăși suma datorată. Disponibilitățile la finele anului din veniturile extrabugetare se reportează în anul următor și au aceeași destinație. (3) Cota stabilită la alin. (1) se aplică și diferențelor rezultate din actualizarea valorii lucrărilor autorizate, care se face o dată cu recepția la terminarea lucrărilor.”

Conform art. 76 alin. 2 lit. (a) din Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991, aprobate prin Ordinul nr. 839/2009, *investitorul/beneficiarul lucrărilor de construcții are obligația de a regulariza cotele legale.*

Potrivit art. 40 din Legea nr. 10/1995 „Investitorul sau proprietarii vor vira lunar către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. din subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței **o sumă echivalentă cu o cotă de 0,70% din cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor prevăzute la art. 2 și pentru care se emit, în condițiile legii, autorizații de construire**, cu excepția proprietarilor, persoane fizice, care execută lucrări de consolidare și reparații la locuințele din proprietate. Calculul și virarea sumelor respective se fac eșalonat, concomitent cu plata prestațiilor...Întârzierile la plată a cotelor de către investitor sau proprietar, prevăzute la alin. 1, se penalizează cu 0,15% pe zi de întârziere, fără a se depăși suma datorată.”

În acord cu dispozițiile art. 15 din Regulamentul de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 273/1994, cu modificările și completările ulterioare, procesul - verbal de recepție la terminarea lucrărilor trebuie să cuprindă în mod obligatoriu valoarea declarată a investiției.

Procesul verbal nr. ... din 18 septembrie 2014 de recepție la terminarea lucrărilor privind lucrarea de Construire spațiu administrativ nu conține nicio referire la valoarea declarată a investiției sau la valoarea actualizată a investiției. De asemenea, intimata-reclamantă nu a depus niciun înscris care să emane de la recurentul-pârât în care acesta să fi declarat o altă valoare a construcției, diferită de aceea din cuprinsul autorizației de construire, sau un înscris care să ateste actualizarea valorii lucrărilor autorizate, în plus sau în minus față de valoarea declarată.

Judecătoria a calculat suma datorată de reclamant prin raportare la valoarea declarată din autorizația de construire, iar tribunalul a confundat valoarea impozabilă a construcției, menționată ca atare în procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, cu valoarea finală a lucrărilor.

Expresiile "cheltuielile pentru executarea construcțiilor și a lucrărilor" sau "valoarea lucrărilor autorizate" nu sunt echivalente nici cu valoare de impozitare, definită de Codul fiscal, nici cu valoarea construcției sau valoarea de piață. Dacă legiuitorul ar fi dorit să facă trimitere la valoarea de impozitare, ar fi folosit această sintagmă, sintagmă pe care a utilizat-o atunci când a apreciat necesar, spre exemplu, art. 104 din Codul de procedură civilă. Mai mult decât atât, din chiar textul legal anterior menționat rezultă că această sumă ar trebui plătită eșalonat, concomitent cu plata prestațiilor; or, valoarea impozabilă se stabilește la finalizarea lucrărilor. Valoarea impozabilă este o valoare care rezultă în urma aplicării formulei de calcul stabilite de art. 251 din Codul fiscal, în vigoare la data emiterii procesului-verbal de recepție, luându-se în calcul tipul clădirii, materiale utilizate, instalații, suprafața construită, fiind ajustată în funcție de rangul localității și zona în care este amplasată clădirea, fără a avea relevanță cheltuielile efectiv realizate de către proprietar, fiind o expresie a criteriilor legale anterior menționate.

În opinia Curții, proprietarul/beneficiarul este acela care arată valoarea cheltuielilor pentru executarea construcției, aceste cheltuieli fiind aceleași, indiferent de rangul localității unde este amplasat imobilul sau categoria de zonă din interiorul unității administrativ teritoriale respective.

Cu eludarea dispozițiilor art. 15 din Regulamentul de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 273/1994, cu modificările și completările ulterioare, în speță, *procesul - verbal de recepție la terminarea lucrărilor nu cuprinde valoarea declarată a investiției, ci doar valoarea de impozitare*; or, astfel cum am arătat anterior valoare de impozitare nu poate constitui bază pentru calculul cotele de 0,1%, respectiv de 0,7% datorate recurentei.

Este culpa intimatei-recurente că nu a solicitat să i se indice valoarea finală a lucrărilor și/sau că nu a indicat această valoare în cuprinsul procesului-verbal, valoare care poate să coincidă cu valoarea estimată a construcției ori poate fi mai mare sau mică decât aceasta. În niciun caz această valoare nu poate fi confundată cu valoarea de impozitare.

Pentru aceste considerente, având în vedere că instanța de apel a făcut o greșită aplicare a prevederilor art. 30 din Legea nr. 50/1991 și art. 40 din Legea nr. 10/1995, Curtea a admis recursul, a casat în tot decizia atacată și, în rejudecare, a respins apelul reclamantului, ca nefondat și a menținut ca legală și temeinică sentința civilă nr. 252/18.02.2019 pronunțată de Judecătoria V.M.

*Autorul sintezei,
Judecător Adriana Nicolae*

Decizii Relevante

Trimestrul I 2021

Secția de contencios administrativ și fiscal

[1]. **Încetarea efectelor dispoziției de stabilire a drepturilor salariale pentru secretarul comunei la data intrării în vigoare a unui act normativ care reglementează un alt mod de calcul al drepturilor salariale.**

Index tematic: Anulare act administrativ

Legislație relevantă :

Art. 11 alin. (1), (3), (4) din Legea nr. 153/2017, art. 34 alin. 7 din OUG nr. 114/2018.

Rezumatul problemei de drept:

Dispoziția nr. xxx/30.12.2019 produce efecte numai în măsura în care drepturile salariale astfel stabilite respectă normele juridice având forța juridică a legii.

În măsura în care actul normativ este modificat sau abrogat, drepturile salariale prevăzute de vechea reglementare nu mai pot fi avute în vedere la stabilirea salariului lunar aferent funcției deținute, iar dispoziția de stabilire a drepturilor salariale va înceta să producă efecte.

Recurentul a invocat nerespectarea principiului tempus regit actum, prin aceea că a dat eficiență prevederilor unui act normativ, O.U.G. nr. 1/2020, publicat în Monitorul Oficial nr. 11/9.01.2020, ulterior emiterii dispoziției de stabilire a drepturilor salariale contestate, adoptată la data de 30.12.2019, sens în care ar fi fost încălcate și prevederile art. 15 alin. 2 din Constituția României potrivit cărora legea dispune numai pentru viitor cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

În realitate, prevederile OUG nr. 1/2020 nu se aplică retroactiv în cauza dedusă judecării, ci numai de la data intrării în vigoare a actului normativ, în condițiile în care aceste dispoziții legale nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia civilă nr. 114 din data de 26 ianuarie 2021

În ceea ce privește cazul de casare reglementat de art. 488 alin. 1 pct. 5 c. proc. civ., constând în pronunțarea instanței de fond asupra unui alt obiect al judecării decât cel cu care a fost investită, respectiv a constatat că, ulterior datei de 9.01.2020, a încetat legalitatea dispoziției nr. xxx/30.12.2019 a Primarului comunei, cu toate că obiectul acțiunii a fost acela de constatare a nulității aceleiași dispoziții, Curtea reține că, potrivit art. 22 alin. 6 c. pr. civ., judecătorul trebuie să se pronunțe asupra a tot ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției.

Prin răspunsul la întâmpinare depus la instanța de fond, reclamantul Prefectul județului D. a arătat expres faptul că nulitatea actului administrativ atacat urmează să se constate la data intrării în vigoare a dispozițiilor OUG nr. 1/2020, iar nu de la data emiterii acestuia așa cum susține pârâțul. Această mențiune reprezintă o veritabilă precizare a cererii de chemare în judecată.

Ca urmare, scopul urmărit prin introducerea acțiunii l-a constituit lipsirea de efecte a dispoziției nr. 285/30.12.2019 a Primarului comunei C. începând cu data intrării în vigoare a OUG nr. 1/2020, pentru considerente de nelegalitate.

În același timp, potrivit art. 22 alin. 4 c. pr. civ., judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecării, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire. În același timp, judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică corectă.

Curtea reține că nu se identifică o diferență de obiect între pretenția concretă dedusă judecării astfel cum a fost precizată prin întâmpinare și soluția instanței, în condițiile în care efectele juridice sunt aceleași.

Cu toate acestea, se constată că instanța de fond nu a pus în discuție calificarea juridică exactă a obiectul dedus judecării, în condițiile în care, indiferent dacă s-ar fi urmărit lipsirea de efecte ale actului contestat de la data emiterii acestuia ori de la o dată ulterioară, normele legale ce se analizează sunt cele aflate în vigoare la data actului contestat.

Prin susținerile formulate, recurentul nu invocă încălcarea dreptului la apărare determinată de omisiunea instanței de a pune în discuția părților calificarea juridică exactă, iar din apărările formulate nu reiese că recurentul ar fi fost în imposibilitate să formuleze apărări cu privire la chestiunile cercetate de instanța de fond, subsecvente soluției pronunțate.

Dimpotrivă, chestiunea dedusă judecării la instanța de fond este clară, aceea dacă o dispoziție de stabilire a drepturilor salariale trebuie socotită obligatorie, cu depline efecte juridice, chiar și atunci când actul normativ în temeiul căreia a fost adoptată a fost ulterior abrogat.

Prin urmare, se constată că, deși există o diferență de formulare între obiectul cererii de chemare în judecată astfel cum a fost precizat prin răspunsul la întâmpinare și obiectul asupra căruia instanța de fond s-a pronunțat, această situație este numai aparentă și se impunea a fi în prealabil calificată de instanța de judecată, fără însă a se putea reține că instanța ar fi acordat altceva decât s-a cerut.

În ceea ce privește cazul de casare reglementat de art. 488 alin. 1 pct. 8 c. proc. civ., recurentul a invocat nerespectarea principiului *tempus regit actum*, prin aceea că a dat eficiență prevederilor unui act normativ, O.U.G. nr. 1/2020, publicat în Monitorul Oficial nr. 11/9.01.2020, ulterior adoptării dispoziției contestate, sens în care ar fi fost încălcate și prevederile art. 15 alin. 2 din Constituția României potrivit cărora legea dispune numai pentru viitor cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

În mod corect instanța de fond a arătat că prevederile OUG nr. 1/2020 nu se aplică retroactiv, ci numai de la data intrării în vigoare a actului normativ, în condițiile în care aceste dispoziții legale nu vizează efectele juridice stinse ale unui raport juridic născut sub imperiul legii vechi, pentru a fi posibilă constatarea încălcării principiului neretroactivității legii.

De asemenea, Curtea reține că drepturile de natură salarială pentru personalul bugetar se stabilesc prin norme juridice de forță legii, cu excepția hotărârilor prevăzute la art. 11 alin. (1), conform principiilor enunțate de art. 120 din Constituția României, republicată, dar cu încadrare între limitele minime și maxime prevăzute prin Legea nr. 153/2017 (art. 6 lit. a) care definește principiul legalității sistemului de salarizare, Legea nr. 153/2017). Potrivit art. 11 alin. (1) din Legea nr. 153/2017, pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul familiei ocupaționale "Administrație" din aparatul propriu al consiliilor județene, primării și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, salariile de bază se stabilesc prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a Consiliului General al

Municipiului B., după caz, în urma consultării organizației sindicale reprezentative la nivel de unitate sau, după caz, a reprezentanților salariaților.

Actul dedus judecării a fost emis în temeiul prevederilor art. 11 alin. 3 din Legea nr. 153/2017, conform cărora stabilirea salariilor lunare potrivit alin. (1) se realizează de către ordonatorul de credite, cu respectarea prevederilor art. 25.

Ca urmare a intrării în vigoare a OUG nr. 1/2020, prevederile OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: Art. I pct. 13: La articolul 34, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

"(7) Prin derogare de la prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2020, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2020, indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică și funcțiile asimilate acestora, prevăzute în anexa nr. IX la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, se mențin la nivelul aferent lunii decembrie 2019."

Potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. f) din Legea-cadru nr. 153/2017, indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa nr. IX se stabilesc pe baza coeficienților și a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Potrivit art. 11 alin. 4 din Legea nr. 153/2017, nivelul veniturilor salariale se stabilește, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (3), fără a depăși nivelul indemnizației lunare a funcției de viceprimar sau, după caz, a indemnizației lunare a vicepreședintelui consiliului județean, sau, după caz, a viceprimarului municipiului B., corespunzător nivelului de organizare: comună, oraș, municipiu, sectoarele municipiului B., primăria generală a municipiului București, exclusiv majorările prevăzute la art. 16 alin. (2), cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli.

Este adevărat că funcția de secretar general al unității administrativ teritoriale nu este inclusă în Anexa nr. IX la Legea -cadru nr. 153/2017, ci în Anexa nr. VIII-Familia ocupațională de funcții bugetare „Administrație”.

Curtea reține că, prin utilizarea metodei de calcul a salariului lunar al secretarului UAT C., cu înmulțirea coeficientului 4 cu salariul de baza minim brut pe țară, se încalcă prevederile art. 11 alin. 4 din Legea nr. 153/2017, întrucât pentru funcția publică de secretar se stabilește un salariu mai mare decât indemnizația viceprimarului.

Așadar, plafonarea intervenită prin art. 34 alin. 7 din Legea nr. 153/2017, astfel cum a fost introdus potrivit art. I pct. 13 din OUG nr. 1/2020 operează numai în ceea ce privește indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică și funcțiile asimilate acestora, prevăzute în anexa nr. IX la Legea-cadru nr. 153/2017, iar nu și pentru funcțiile prevăzute în anexa nr. VIII din Legea - cadru nr. 153/2017, susținerea recurentului fiind întemeiată numai sub acest aspect. În același timp însă, recurentul este obligat ca, la stabilirea salariilor lunare să respecte prevederile art. 11 alin. 4 din Legea nr. 153/2017, dispoziții încălcate în speță, întrucât salariul secretarului stabilit prin dispoziția contestată depășește salariul viceprimarului, acesta fiind și motivul inserat în cuprinsul cererii de chemare în judecată, cu care instanța de fond a fost investită.

Împrejurarea că, prin aplicarea dispozițiilor legale, se ajunge la o discriminare în privința salarizării și la distorsiuni ale grilei de salarizare, deși este reală, nu poate determina neaplicarea dispozițiilor legale aflate în vigoare.

Câtă vreme aceste prevederi nu sunt declarate neconstituționale instanța are obligația de a face aplicarea lor.

Ca urmare, dispoziția nr. xxx/30.12.2019 produce efecte numai în măsura în care drepturile salariale astfel stabilite respectă normele juridice având forța juridică a legii. În măsura în care actul normativ este modificat sau abrogat, drepturile salariale prevăzute de vechea reglementare nu mai pot fi avute în vedere la stabilirea salariului lunar aferent funcției deținute.

[2]. Regimul juridic aplicabil actelor administrative fiscale în perioada suspendării executării acestora, dispusă în condițiile art. 14-15 din Legea nr. 554/2004, raportat la art. 352 („Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi”) din Legea nr. 207/2015

Index tematic: Anulare act administrativ fiscal

Legislație relevantă :

Art. 215 alin. (3) din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Art. 278 alin. 4 din Codul de procedură fiscală aflat în vigoare de la 1 ianuarie 2016 (Legea nr. 207/2015)

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit art. 215 alin. (3) din OG nr. 92/2003, în cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia.

În schimb, potrivit art. 278 alin. 4 din Codul de procedură fiscală aflat în vigoare de la 1 ianuarie 2016 (Legea nr. 207/2015), prin excepție de la prevederile art. 173, în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează penalități de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

Trebuie însă observat că reglementarea actuală preia dispoziția cuprinsă în art. 215 alin. 3 din OG nr. 92/2003, prin art. 278 alin. 3: în cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia și obligațiile fiscale nu se înscriu în certificatul de atestare fiscală.

Elementul diferit în noua reglementare îl constituie limitarea efectelor suspendării executării actelor administrative fiscale numai la penalitățile de întârziere, sub forma eliminării acestora, iar în ceea ce privește majorările de întârziere, prin reducerea la jumătate a majorărilor de întârziere pe lună sau fracțiune de lună.

Ca urmare a diferenței de regim juridic aplicabil actelor administrative fiscale în perioada suspendării executării acestora, dispusă în condițiile art. 14-15 din Legea nr. 554/2004, se impunea a fi stabilită legea aplicabilă.

Întrucât situația dedusă judecății privește o decizie de impunere emisă în anul 2014, devenită executorie potrivit legii vechi, dar pusă în executare în perioada de aplicare a legii noi, atât organele fiscale, cât și instanța de fond erau ținute de obligația de a identifica reglementarea cuprinsă în legea nouă referitoare la situațiile tranzitorii.

În acest sens, potrivit regulii de principiu înscrise în art. 352 din Legea nr. 207/2015, articol ce are ca denumire marginală „Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi”, dispozițiile codului de procedură fiscală aflat în vigoare se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare.

Potrivit art. 278 alin. 4 din Legea nr. 207/2015 prin excepție de la prevederile art. 173, în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează penalități de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

Aceste prevederi nu sunt aplicabile decât pentru cererile de suspendare a executării actului administrativ fiscal admise de instanța judecătorească după 1 ianuarie 2016, așa cum se dispune expres prin art. 352 alin. (11) c. pr. fiscală în vigoare.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia civilă nr. 47 din data de 19 ianuarie 2021

Actele administrative fiscale deduse judecării la fond sunt decizia de impunere referitoare la obligațiile fiscale accesorii reprezentând dobânzi și penalități de întârziere emisă sub nr. xx/27.12.2018 și decizia nr. xxx/13.05.2019 privind soluționarea contestației administrative.

Anterior, prin Decizia de impunere nr. (...) nr. yy/04.02.2014 s-au stabilit în sarcina UAT VM obligații fiscale suplimentare în sumă totală de 56.916 lei, reprezentând taxa pe valoarea adăugată.

Prin Sentința civilă nr. 397/21.02.2018 pronunțată de Tribunalul P. în dosarul nr. (...)/(...)/2014, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 3404/24.10.2018 pronunțată de Curtea de Apel P., obligația fiscală principală reprezentând taxa pe valoarea adăugată a fost stabilită la suma de 23992,47 lei, dobânzi în sumă de 2.186,67 lei și penalități de întârziere în sumă de 3.598,9 lei.

Chestiunea litigioasă cu care instanța de fond a fost investită a constituit-o legalitatea stabilirii în sarcina reclamantei a obligației de plată a accesoriilor (dobânzi și penalități de întârziere aferente taxei pe valoarea adăugată) în sumă totală de 16.327 lei, aferente perioadei 27.01.2014 - 21.12.2018, respectiv dacă aceste accesorii se calculează până la data achitării obligației fiscale principale, în speță reclamanta UAT VM efectuând plata sumei de 16.327 lei în data de 04.02.2019, sau dacă ele nu se calculează pentru perioada în care a fost dispusă suspendarea executării deciziei de impunere nr. (...) nr. yy/04.02.2014.

Potrivit situației de fapt stabilite la instanța de fond, prin încheierea din data de 24.11.2014 pronunțată în dosarul nr. (...)/(...)/2014 s-a dispus suspendarea executării Deciziei nr. (...) nr. yy/04.02.2014, în temeiul art. 14 din Legea nr. 554/2004.

Ulterior, prin încheierea din data de 11.01.2016, pronunțată în dosarul nr. [...]/[...]/2014/a1* s-a dispus, în temeiul art. 15 din Legea nr. 554/2004 suspendarea executării aceluiași act administrativ fiscal.

Potrivit art. 215 alin. (3) din OG nr. 92/2003, în cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia.

În schimb, potrivit art. 278 alin. 4 din codul de procedură fiscală aflat în vigoare de la 1 ianuarie 2016 (Legea nr. 207/2015), prin excepție de la prevederile art. 173, în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează penalități de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

Trebuie însă observat că reglementarea actuală preia dispoziția cuprinsă în art. 215 alin. 3 din OG nr. 92/2003, prin art. 278 alin. 3: în cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia și obligațiile fiscale nu se înscriu în certificatul de atestare fiscală.

Elementul diferit în noua reglementare în constituie limitarea efectelor suspendării executării actelor administrative fiscale numai la penalitățile de întârziere, sub forma eliminării acestora, iar în ceea ce privește majorările de întârziere, prin reducerea la jumătate a majorărilor de întârziere pe lună sau fracțiune de lună.

Ca urmare a diferenței de regim juridic aplicabil actelor administrative fiscale în perioada suspendării executării acestora, dispusă în condițiile art. 14-15 din Legea nr. 554/2004, se impunea a fi stabilită legea aplicabilă.

Întrucât situația dedusă judecății privește o decizie de impunere emisă în anul 2014, devenită executorie potrivit legii vechi, dar pusă în executare în perioada de aplicare a legii noi, atât organele fiscale, cât și instanța de fond erau ținute de obligația de a identifica reglementarea cuprinsă în legea nouă referitoare la situațiile tranzitorii.

În acest sens, potrivit regulii de principiu înscrise în art. 352 din Legea nr. 207/2015, articol ce are ca denumire marginală „Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi”, dispozițiile codului de procedură fiscală aflat în vigoare se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare.

Potrivit art. 278 alin. 4 din Legea nr. 207/2015 prin excepție de la prevederile art. 173, în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează penalități de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

Aceste prevederi nu sunt aplicabile decât pentru cererile de suspendare a executării actului administrativ fiscal admise de instanța judecătorească după 1 ianuarie 2016, așa cum se dispune expres prin art. 352 alin. (11) c. pr. fiscală în vigoare.

În speță, cererea de suspendare a fost admisă în temeiul art. 14 din Legea nr. 554/2004 prin încheierea din data de 24.11.2014. Împrejurarea că, ulterior, aceeași decizie de impunere a fost suspendată potrivit art. 15 din Legea nr. 554/2004 prin încheierea din 11.01.2016 nu atrage incidența normelor cuprinse în art. 352 alin. (11) c. pr. fiscală în vigoare, întrucât aceste norme sunt de excepție și se interpretează restrictiv, regula fiind aceea că legea veche guvernează procedura de administrare începută anterior.

Mai mult, dacă s-ar admite interpretarea contrară, conform căreia norma tranzitorie cuprinsă în art. 352 alin. (11) c. pr. fiscală în vigoare ar fi totuși aplicabilă obligațiilor fiscale prin Decizia de impunere nr. (...) nr. 44/04.02.2014 în partea referitoare la suspendarea executării acesteia, avându-se în vedere împrejurarea că suspendarea dispusă conform art. 15 din Legea nr. 554/2004 a operat potrivit încheierii pronunțate la data de 11.01.2016, s-ar ajunge la concluzia inacceptabilă potrivit căreia legea nouă ar trebui aplicată în perioada cuprinsă între data intrării sale în vigoare și data suspendării dispuse conform art. 15 din Legea nr. 554/2004.

În consecință, susținerile recurente pârâte privind incidența în cauză a prevederilor art. 215 alin. (3) din O.G. nr. 92/2003 sunt întemeiate, în sensul că în mod greșit instanța de fond s-a raportat la pronunțarea soluției dispuse în cauză la prevederile codului de procedură fiscală aflat în vigoare.

Cu toate acestea, Curtea constată că această situație este lipsită de efect practic în actualul cadru procesual, în condițiile în care aplicarea prevederilor în art. 215 alin. 3 din O.G. nr. 92/2003 conduce la concluzia potrivit căreia pe perioada în care obligația de plată a contribuabilului a fost suspendată de instanțele judecătorești, acesta nu mai poate fi obligat la plata dobânzilor și penalităților de întârziere.

Astfel, Curtea constată că este legală, raportat la art. 215 alin. 3 din OG nr. 92/2003, concluzia raționamentului instanței de fond, aceea că reclamanta datorează penalități și dobânzi numai cu începere de la data de 25.10.2018, dată la care instanța s-a pronunțat în mod definitiv cu privire la legalitatea deciziei de impunere (...) nr. yy/04.02.2014, obligația de plată pentru suma stabilită de instanță ca fiind datorată cu titlu de TVA devenind abia la acest moment exigibilă, în condițiile în care anterior decizia de impunere prin care a fost instituită taxa pe valoare adăugată suplimentară fusese suspendată.

Față de cele arătate, Curtea constată că sunt nefondate susținerile recurente, prin raportare la motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 cod procedură civilă și în temeiul dispozițiilor art. 496 cod procedură civilă și art. 20 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ va respinge recursul ca nefondat.

[3]. Lipsa declarației fiscale, a semnăturii titularului ori existența altor deficiențe ale dosarului fiscal, așa cum se invocă de către recurent, nu constituie impedimente legale pentru emiterea deciziei de impunere.

Index tematic: Anulare act administrativ fiscal

Legislație relevantă :

Art. 468 alin. (1) și (2), art. 471 din codul fiscal (Legea nr. 227/2015)

Rezumatul problemei de drept:

Executarea raportului de drept material fiscal care include dreptul organului fiscal de a stabili impozitul pe mijlocul de transport înmatriculat sau înregistrat în România în sarcina proprietarului acestuia nu este condiționat de îndeplinirea obligațiilor de declarare ce revin proprietarului mijlocului de transport.

Calitatea de contribuabil nu se dobândește la momentul ori în legătură cu depunerea declarației la organul fiscal local de către persoana ce are în proprietate mijlocul de transport, ci în mod independent de o asemenea declarație, la momentul dobândirii dreptului de proprietate pentru autovehiculul înmatriculat sau înregistrat în România.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia civilă nr. 118 din data de 26 ianuarie 2021

Potrivit situației de fapt, astfel cum a fost stabilită prin sentința recurată, reclamantul A a dobândit în proprietate exclusivă autoturismul marca Fiat Tipo 1, 7 D, cu nr. de înmatriculare x 01 xxx, în urma partajului bunurilor comune dobândite în timpul căsătoriei, potrivit deciziei civile nr. 739/13.10.2004 pronunțată de Tribunalul B. în dosarul nr. (...)/2004.

A susținut recurentul că organul fiscal nu a putut face dovada fermă, de necontestat a calității de contribuabil, respectiv de plătitor al impozitului anual asupra mijlocului de transport mai sus menționat, sens în care se reține că recurentul contestă calitatea sa de debitor în raportul de drept fiscal dedus judecății.

Potrivit dispozițiilor art. 16 c. pr. fiscală (Legea nr. 207/2015), raportul juridic fiscal cuprinde raportul de drept material fiscal și raportul de drept procedural fiscal.

Raportul de drept material fiscal cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor care apar în legătură cu creanțele fiscale.

Raportul de drept procedural fiscal cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor care apar în legătură cu administrarea creanțelor fiscale.

În ceea ce privește raportul de drept material ce are drept conținut impozitul pe mijlocul de transport reprezentat de autoturismul marca Fiat Tipo 1, 7 D, cu nr. de înmatriculare x01 xxx, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 468 alin. (1) și (2) din codul fiscal (Legea nr. 227/2015), orice persoană care are în proprietate un mijloc de transport care trebuie înmatriculat/înregistrat în România datorează un impozit anual pentru mijlocul de transport, cu excepția cazurilor în care în prezentul capitol se prevede altfel iar acest impozit se datorează pe perioada cât mijlocul de transport este înmatriculat sau înregistrat în România. Prin urmare, calitatea de contribuabil în raportul de drept material se dobândește în momentul când persoana devine proprietar asupra mijlocului de transport, cu condiția ca bunul să fie înmatriculat sau înregistrat în România.

În ceea ce privește raportul de drept procesual, Curtea reține că dispozițiile art. 471 din codul fiscal prevăd o serie de obligații în sarcina proprietarului mijlocului de transport, respectiv de a depune declarații la organul fiscal local în a cărui rază teritorială de competență are domiciliul atunci când intervin schimbări privitoare la regimul juridic al bunului, în concret dobândirea

dreptului de proprietate, înmatricularea sau înregistrarea în România, radierea din circulație, orice alte situații care conduc la modificarea impozitului pe mijloacele de transport.

Din analiza acestor prevederi legale reiese că executarea raportului de drept material fiscal care include dreptul organului fiscal de a stabili impozitul pe mijlocul de transport înmatriculat sau înregistrat în România în sarcina proprietarului acestuia nu este condiționat de îndeplinirea obligațiilor de declarare ce revin proprietarului. Calitatea de contribuabil nu se dobândește la momentul ori în legătură cu depunerea declarației la organul fiscal local de către persoana ce are în proprietate mijlocul de transport, ci în mod independent de o asemenea declarație, la momentul dobândirii dreptului de proprietate pentru autovehiculul înmatriculat sau înregistrat în România.

Prin urmare, în condițiile în care recurentul reclamant nu contestă modalitatea în care a dobândit dreptul de proprietate exclusivă asupra autoturismului marca Fiat Tipo 1.7 D, cu nr. de înmatriculare x 01 xxx și nici faptul că a fost proprietar asupra mijlocului de transport până la data radierii mijlocului de transport din evidențele poliției, potrivit adresei nr. xxxx/20.11.2018, nu are relevanță modalitatea în care a fost întocmită declarația fiscală prin care a fost declarat bunul la organul fiscal.

În ceea ce privește susținerea recurentului, potrivit căruia dosarul său de contribuabil aferent mijlocului de transport Fiat Tipo 1.D cu nr. de înmatriculare x 01 xxx, susținere care echivalează cu afirmarea inexistenței acestui dosar și care este întemeiată pe cuprinsul adresei nr. xxxxxx/23.01.2019 emisă de Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale a (...), care a comunicat Secției nr. (...) Poliție - Serviciul de Investigații Criminale (...) că dosarul de impunere pentru mijlocul de transport marca Fiat Tipo nu a fost identificat, chestiune care pune în discuție legalitatea emiterii deciziilor de impunere contestate, Curtea reține că, potrivit art. 107 alin. (1) c. pr. fiscală, nedepunerea declarației de impunere dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a creanțelor fiscale prin decizie de impunere. Stabilirea din oficiu nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului/plătitorului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere.

În cauză nu a fost invocată eventuala omisiune a organului fiscal de a înștiința contribuabilul privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere. De altfel, lipsa unei asemenea înștiințări, care nu are valoarea unui act administrativ fiscal, ci a unei informări emise de organul fiscal despre îndeplinirea obligațiilor de declarare ce revin contribuabilului nu poate fi invocată decât de contribuabilul de bună credință, care din diferite motive, nu a cunoscut despre existența obligațiilor legale ce-i reveneau și care a intrat în legalitate prin conformare, în sensul efectuării demersurilor solicitate prin înștiințare, iar nu și de către contribuabilul care are cunoștință neîndoielnic de aceste obligații și care nu urmărește intrarea în legalitate prin depunerea declarației fiscale solicitate.

În altă ordine, Curtea are în vedere și considerentele deciziei Curții Constituționale nr. 784 din 15 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (2), art. 86 alin. (4), art. 110 alin. (3) lit. a) și ale art. 111 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, precum și a prevederilor art. 249 și ale art. 256 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, sub aspectul calificării declarației fiscale ce trebuie depusă de proprietarul unui bun în vederea impozitării: „Dispozițiile legale ale art. 254 alin. (5) și (9) și art. 259 alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal prevăd obligația oricărei persoane care dobândește, construiește sau înstrăinează o clădire ori dobândește un teren de a depune o declarație fiscală la compartimentul de specialitate al autorității administrației publice locale în a cărei rază de competență se află imobilul, în termen de 30 de zile de la data dobândirii, înstrăinării sau construirii. Declararea clădirilor ori a terenurilor în vederea impunerii și înscrierea acestora în evidențele autorităților administrației publice locale reprezintă o obligație legală a contribuabililor care dețin în proprietate asemenea imobile. Așadar, Codul fiscal nu menționează obligația acestor persoane de a calcula singure impozitul datorat. În această ipoteză, organele fiscale au datoria de a calcula suma datorată și de a comunica decizia de impunere. Așadar, declarația fiscală depusă de contribuabil în acest caz nu are valoarea unei decizii de impunere, a unui titlu de creanță.”

Chiar dacă decizia se referă la natura juridică a declarației fiscale privind clădirile ori terenurile în vederea impunerii și înscrierea acestora în evidențele autorităților administrației publice locale, se reține că procedura de declarare este similară cu cea reglementată în cazul mijloacelor de transport înmatriculate sau înregistrate în România, iar impozitul datorat are aceeași

natură juridică, aceea de impozit local, direct și datorat de principiu de către proprietar. Totodată, prevederile legale cuprinse în codul fiscal și codul de procedură fiscală în vigoare sunt similare cu cele din codurile anterioare.

Prin urmare, lipsa presupusă a declarației fiscale, a semnăturii titularului, ori existența altor deficiențe ale dosarului fiscal, așa cum se invocă de către recurent nu constituie impedimente legale pentru emiterea deciziei de impunere.

În speță, față de recurentul reclamant au fost emise deciziile de impunere nr., (...)/27.02.2019, nr. (...)/27.02.2019 privind stabilirea impozitului asupra mijloacelor de transport pentru anii fiscali 2018 respectiv 2019, și Decizia nr. (...)/27.02.2019 prin care au fost calculate obligații fiscal accesorii, în raport de scadențele din anul 2018, iar prin decizia (...)/21.05.2019 a fost admisă în parte contestația administrativă formulată de reclamant, fiind anulată numai decizia de impunere emisă pentru anul 2019, în considerarea faptului că, în cursul lunii noiembrie 2018, autoturismul sus indicat a fost radiat din evidențele poliției, fiind furat.

Ca urmare, soluția instanței de fond, de respingere a acțiunii reclamantului este legală, iar față de cele arătate Curtea constată că sunt nefondate susținerile recurentului, prin raportare la motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 cod procedură civilă și în temeiul dispozițiilor art. 496 cod procedură civilă și art. 20 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ va respinge recursul ca nefondat.

[4]. Comunicarea actelor administrative fiscale prin publicitate. Legalitate.

Index tematic: Anulare act administrativ fiscal

Legislație relevantă :

Art. 47 din Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015)

Rezumatul problemei de drept:

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor alin. 3 și alin. 4 ale art. 47 c. proc. fiscală, nu se identifică o cerință legală, precum cea invocată de către recurent, aceea a refuzului destinatarului de a primi corespondența, fiind suficientă constatarea imposibilității realizării comunicării din diferite motive exterioare activității organului fiscal. Neprezentarea destinatarului în vederea ridicării corespondenței constituie un astfel de motiv care atrage aplicarea prevederilor art. 47 alin. 4 c. pr. fiscală. Ca urmare, dispozițiile legale nu impun cerința potrivit căreia destinatarului trebuie să-i fie prezentat actul, iar numai dacă acesta ar refuza primirea, ar fi posibilă comunicarea actului prin publicitate.

Este nefondată susținerea recurentului în sensul că anunțul pe pagina de internet a A.N.A.F. este nelegal întocmit, întrucât cuprinde doar denumirea actului și numărul de înregistrare, fără a fi postat și conținutul acestuia, astfel încât destinatarul ar fi cunoscut doar existența unor acte, nu și conținutul, în condițiile în care prevederile legale dispun expres că procedura de comunicare prin publicitate a actului nu presupune comunicarea conținutului actului, ci numai afișarea unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului/plătitorului, cerință legală care a fost îndeplinită în speță.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia civilă nr. 3 din data de 12 ianuarie 2021

Prin decizia nr. xxx/19.11.2019 de soluționare a contestației, intimata pârâtă a respins contestația recurentului formulată împotriva deciziilor de impunere nr. xxxx/24.04.2019 privind obligațiile fiscale principale aferente diferențelor bazelor de impozitare stabilite în cadrul inspecțiilor fiscale la persoane fizice și respectiv privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale aferente diferențelor bazelor de impozitare, ca nedepusă în termenul legal, întrucât actele administrative fiscale contestate au fost comunicate prin publicitate la data de 28.05.2019, iar contestația a fost înregistrată la organul fiscal la data de 3.10.2019.

Curtea constată că în mod corect instanța de fond a reținut faptul că, anterior îndeplinirii procedurii de comunicare a actului administrativ fiscal prin publicitate organul fiscal a încercat comunicarea acestuia către reclamant prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, dovada în acest sens fiind la dosarul de fond (filele 126-127 vol. II, dosar fond). Data prezentării plicului la oficiul poștal este 25 aprilie 2019, iar trimiterea poștală nr. (...) a fost restituită de oficiul poștal cu mențiunea „expirat termen de păstrare” la data de 3 mai 2019. Adresa destinatarului din corespondența poștală este aceeași cu domiciliul acestuia, astfel cum reiese din copia cărții de identitate (fila 137 vol. II dosar fond), astfel că nu poate fi reținută o eventuală eroare la indicarea adresei destinatarului.

În ceea ce privește susținerea recurentului potrivit căruia ar fi locuit la o altă adresă decât cea de domiciliu, astfel că nu avea cunoștință nici despre faptul că a fost verificat fiscal, Curtea reține că această situație este imputabilă contribuabilului, care avea obligația de a solicita modificarea domiciliului fiscal. Într-adevăr, potrivit art. 31 alin. 1 lit. a c. pr. fiscală, în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin domiciliu fiscal se înțelege: a) pentru persoanele fizice, adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu. Cu toate acestea, potrivit art. 32 alin. 1 c. pr. fiscală, domiciliul fiscal definit potrivit art. 31 se înregistrează/modifică la/de organul fiscal central în toate cazurile în care acesta este diferit de domiciliul sau de sediul social prin depunerea de către contribuabil/plătitor a unei cereri de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal, însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

A arătat recurentul că prima instanță, în mod nelegal, a reținut că procedura de comunicare a deciziilor contestate a fost corespunzător realizată, cu toate că, din înscrisul depus de intimată, nu reiese că primirea plicului ar fi fost refuzată. Cu privire la această chestiune, Curtea reține faptul că, din interpretarea coroborată a dispozițiilor alin. 3 și alin. 4 ale art. 47 c. pr. fiscală, nu se identifică o cerință legală, precum cea invocată de către recurent, aceea a refuzului destinatarului de a primi corespondența, fiind suficientă constatarea imposibilității realizării comunicării din diferite motive exterioare activității organului fiscal. Neprezentarea destinatarului în vederea ridicării corespondenței constituie un astfel de motiv care atrage aplicarea prevederilor art. 47 alin. 4 c. pr. fiscală. Ca urmare, dispozițiile legale nu impun cerința potrivit căreia destinatarului trebuie să-i fie prezentat actul, iar numai dacă acesta ar refuza primirea, ar fi posibilă comunicarea actului prin publicitate.

Comunicarea deciziilor de impunere nu a fost posibilă pentru motivul că scrisoarea recomandată nu a fost ridicată de la oficiul poștal, la dosarul de fond aflându-se dovezi certe conform cărora recomandata a fost expediată de către organul fiscal, fără a prezenta relevanță poziția subiectivă a destinatarului.

Potrivit dispozițiilor art. 47 alin. 4 c. pr. fiscală, în cazul în care nu se poate efectua comunicarea prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau atunci când nici comunicarea prin mijloace electronice de trimitere la distanță nu este posibilă, dar numai în ipoteza în care contribuabilul a optat pentru această din urmă modalitate, comunicarea actului administrativ fiscal se realizează prin publicitate.

Prin urmare, recurgerea la comunicarea actului administrativ prin publicitate este legală în condițiile în care anterior s-a constatat că nu este posibilă comunicarea acestuia prin poștă cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire, iar contribuabilul nu a optat expres pentru comunicarea prin mijloace electronice de trimitere la distanță.

În sensul considerentelor mai sus arătate este și procedura reglementată la art. 47 alin. 8-11 c. pr. fiscală privind comunicarea actului administrativ fiscal emis pe suport hârtie, prin remiterea, sub semnătură, la domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului ori împuternicitului sau curatorului acestuia, prin angajații proprii ai organului fiscal, din analiza căreia se desprinde

concluzia că, în cazul remiterii actului administrativ fiscal prin procedura alternativă, se impune a se întocmi o înștiințare care se afișează pe ușa destinatarului, atunci când refuză primirea actului sau nu este găsit la domiciliul fiscal. O atare reglementare nu este expres prevăzută în situația comunicării actului prin poștă, la domiciliul fiscal, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Totodată, se constată că procedura specială reglementată la art. 47 alin. 8-11 c. pr. fiscală nu se aplică obligatoriu de organul fiscal, ci numai atunci când acesta consideră că se impune. Ca urmare, nu se identifică un tratament discriminatoriu aplicat recurentului, raportat la lipsa unei constatări din care să rezulte că acesta ar fi refuzat primirea actului ori că nu ar fi fost găsit la domiciliul fiscal.

În ceea ce privește susținerea că, în mod nelegal, instanța a omis să se pronunțe asupra încălcării dreptului contribuabil de a fi informat, Curtea constată că această chestiune invocată de către recurent privește modalitatea de efectuare a inspecției fiscale, iar nu legalitatea comunicării actelor contestate.

Comunicarea actelor administrative prin publicitate a fost efectuată cu respectarea prevederilor legale, așa cum a reținut și instanța de fond, în condițiile în care din analiza dispozițiilor legale, nu prezintă relevanță dacă recurentul a avut sau nu cunoștință de existența anunțului publicat pe pagina de internet a A.N.A.F., ci dacă un asemenea anunț a fost postat.

Este nefondată susținerea recurentului în sensul că anunțul pe pagina de internet a A.N.A.F. este nelegal întocmit, întrucât cuprinde doar denumirea actului și numărul de înregistrare, fără a fi postat și conținutul acestuia, astfel încât destinatarul ar fi cunoscut doar existența unor acte, nu și conținutul, în condițiile în care prevederile legale dispun expres că procedura de comunicare prin publicitate a actului nu presupune comunicarea conținutului actului, ci numai afișarea unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului/plătitorului, cerință legală care a fost îndeplinită în speță.

Nemulțumirile recurentului referitoare la verificările pe care acesta trebuia să le facă, prin accesarea periodică site-ului ANAF, unde ar fi trebuit să prevadă emiterea actelor administrative fiscale pe numele său nu sunt veritabile critici de nelegalitate, în condițiile în care nu se identifică dispoziții legale pretins a fi fost încălcate de către intimată în procedura de comunicare a actelor administrative fiscale emise pe numele recurentului.

În altă ordine, deși recurentul a invocat motive pretins justificate ce l-ar fi împiedicat să ia cunoștință de deciziile de impunere în termenul legal de contestare, Curtea constată că acesta nu a formulat o cerere de repunere în termenul legal de contestație, adresată organului de soluționare a contestației administrative, astfel că instanța de fond nu avea niciun temei legal pentru a consta o repunere în termen sui generis a contribuabilului.

În cauză, contestația administrativă a fost formulată de reclamant după mai bine de 3 luni de la data când se calculează termenul legal de contestare, astfel că decizia de soluționare a contestației este legal și temeinic emisă.

În mod corect instanța de fond a stabilit limitele judecății, în sensul că, într-adevăr, într-o primă etapă analiza privește numai modalitatea în care a fost soluționată tardivitatea formulării contestației, chestiune care rezultă din prevederile art. 281 alin. 7 c. pr. fiscală, conform cărora fondul raportului juridic fiscal se cercetează numai dacă instanța constată că soluția adoptată de către organul fiscal este nelegală și/sau netemeinică.

Decizii Relevante

Trimestrul I 2021

Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie

[1]. Schimbare încadrare juridică. Circumstanțe atenuante.

Index tematic: Cod procedură penală

Legislație relevantă :

- art.74 Cod procedură penală
- art.377 Cod procedură penală
- art.386 Cod procedură penală

Rezumatul problemei de drept:

Schimbarea încadrării juridice a unei fapte este un act procesual necesar în cazurile în care actul de sesizare a instanței (rechizitoriul) a reținut greșit încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului sau atunci când pe parcursul judecării apar elemente care conduc la concluzia că fapta imputată inculpatului reclamă o altă încadrare juridică decât cea dată prin actul de sesizare.

Circumstanțele atenuante sunt împrejurări de fapt pe care legiuitorul a înțeles să le valorifice în favoarea unui inculpat, care reflectă pericolozitatea redusă a acestuia raportat la fapta săvârșită, comportamentul său după săvârșirea faptei în sensul de a înlătura sau diminua consecințele infracțiunii, ori aspecte legate chiar de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului. Reținerea acestor circumstanțe în favoarea unui inculpat este o operațiune care ține de individualizarea pedepsei și nu de încadrarea juridică a faptei, aspect care rezultă de altfel și din modalitatea în care sunt reglementate în Codul penal, respectiv sunt prevăzute în titlul III al părții generale (pedepsele), capitolul V (individualizarea pedepselor), astfel că în cauză nu sunt incidente nici dispozițiile art.377 alin.4 Cod procedură

penală și ale art.386 Cod procedură penală, dar nici considerentele deciziei nr.250/2019 a Curții Constituționale.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr.2 din 08 ianuarie 2021

Prin sentința penală nr.91 din data de 7 octombrie 2020 pronunțată de tribunal, în baza art.195 C.pen. raportat la art.75 al.2 lit.b C.pen. cu aplicarea art.79 al.1 C.pen. și art.396 al.10 C.pr.pen., a fost condamnat inculpatul la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte la data de 12.11.2019.

În baza art.67 al.1 C.pen., s-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.66 al.1 lit.a, b C.pen. pe o durată de 5 ani, urmând ca executarea pedepsei complementare să aibă loc potrivit art.68 al.1 lit.b C.pen.

În baza art.65 al.1 C.pen., s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.66 al.1 lit.a, b C.pen., începând cu data rămânerii definitive a sentinței și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.

În baza art.91 C.pen. raportat la art.92 C.pen. și art.68 al.1 lit.b C.pen., s-a dispus suspendarea executării pedepsei aplicate, sub supraveghere, pe o durată de 4 ani ce constituie termen de supraveghere pentru condamnat.

În baza art.93 al.1 C.pen., s-a dispus ca pe durata termenului de supraveghere, condamnatul să respecte următoarele măsuri de supraveghere: să se prezinte la Serviciul de Probațiune, la datele fixate de acesta; să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; să comunice schimbarea locului de muncă; să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art.93 al.2 C.pen. s-a impus inculpatului ca pe durata termenului de supraveghere să nu părăsească teritoriul României, fără acordul instanței.

În baza art.93 al.3 C.pen., s-a dispus ca pe parcursul termenului de supraveghere, condamnatul să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 120 de zile la Primăria comunei G.

În baza art.404 al.2 C.pr.pen. cu referire la art.96 C.pen., s-a atras atenția inculpatului asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere, neexecutării obligațiilor impuse ori stabilite de lege, neîndeplinirii integrale a obligațiilor civile stabilite prin hotărâre, cu rea-credință, sau săvârșirii unei noi infracțiuni, pe parcursul termenului de supraveghere, situații în care instanța va revoca suspendarea și va dispune executarea pedepsei).

În baza art.399 al.1 C.pr.pen., a fost menținută măsura preventivă a controlului judiciar cu toate obligațiile impuse prin ordonanța nr. (...)P/2020 din data de 22.06.2020 a Parchetului de pe lângă tribunal.

În baza art.19 C.pr.pen. raportat la art.320 al.1 din Legea nr.95/2006 a fost obligat inculpatul să plătească părții civile Spitalul Clinic de Urgență, suma de 19.516,76 lei cu titlu de despăgubiri civile.

S-a luat act că persoanele vătămate și Spitalul Județean de Urgență nu s-au constituit părți civile.

În baza art.7 din Legea nr.76/2008, s-a dispus la data rămânerii definitive a prezentei sentințe, prelevarea de probe biologice de la inculpat în vederea introducerii profilului genetic în Sistemul Național de Date Genetice Judiciare.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. (...)P/2020 al Parchetului de pe lângă tribunal s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, prev. de art.195 Cp, reținându-se în sarcina inculpatului că, în seara zilei de 12.11.2019, în timp ce se afla împreună cu victima în curtea matorului xx, în vederea strângerii cocenilor, pe fondul unor discuții în contradictoriu, a avut un conflict spontan cu victimă, căreia i-a aplicat un singur pumn în zona feței, cea din urmă căzând cu capul de ciment și decedând la data de 30.11.2019, într-o unitate

medicală din mun. B, rezultat condiționat și de fondul patologic preexistent, dar și de evoluția posttraumatică și de complicația (terminală) inflamatorie infecțioasă-respiratorie.

Analizând actele și lucrările dosarului, respectiv, declarațiile inculpatului, procesul verbal de fixare a locului faptei și planșele fotografice, raportul medico-legal de necropsie și planșele fotografice, declarația persoanei vătămate, declarațiile martorilor, înscrisuri medicale, precum și celelalte înscrisuri atașate la dosar, instanța de fond a reținut că fapta inculpatului, constând în aceea că în seara zilei de 12.11.2019, a avut un conflict spontan cu victima, în curtea martorului, în urma căruia i-a aplicat un singur pumn în zona feței, victima căzând cu capul de ciment, producându-i astfel un traumatism cranio-cerebral cu fractură craniană (occipital paramedian stânga), hemoragie subdurală (de boltă și bază craniană bilaterală, zone de hemoragie subarahnoidiană cerebro (bilaterală) - cerebeloasă bilaterală) și hematoame intracerebrale (frontal bilateral și temporal dreapta cu difuziune sanguină în sistemul ventricular, care a condus la decesul acesteia la data de 30.11.2019, într-o unitate medicală din mun. București, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, faptă prevăzută de art.195 C.pen.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de fond a reținut că fapta a fost comisă cu vinovăție sub forma praeterintenției, în privința loviturii aplicate inculpatul acționând cu intenție, în vreme ce urmarea mai gravă, constând în moartea victimei, rezultat neprevăzut în circumstanțele concrete ale cauzei, îi este imputabilă pe baza culpei, acesta neprevăzând rezultatul letal deși, în raport de locul comiterii infracțiunii (suprafață betonată), trebuia și putea să-l prevadă.

Înainte de a fi audiat, inculpatul a declarat personal că recunoaște în totalitate săvârșirea faptei reținute în actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care și le-a însușit, nesolicitând alte probe, înțelegând astfel să beneficieze de dispozițiile art.374 al.4 C.pr.pen., art.375 al.1 C.pr.pen. și art.396 al.10 C.pr.pen.

Instanța a admis cererea formulată de inculpat, constatând că, din probele administrate, rezultă că fapta acestuia este stabilită și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.

La individualizarea pedepsei aplicate, instanța de fond a avut în vedere că rezultatul faptei a fost favorizat și de fondul patologic preexistent, respectiv, anemie, deficit ponderal, cardio-miopatie cu dilatație și miocardio-fibroză cu fenomene incipiente de insuficiență cardiacă, hepatită cronică pe fond de steatoză hepatică (ceea ce sugerează o ideologie toxic-nutrițională), pahipleurită, suferințe cronice îndelungate care au avut ca rezultat slăbirea organismului victimei; inculpatul nu are antecedente penale și a colaborat cu organele de cercetare penală; vârsta foarte tânără a inculpatului, 19 ani, lipsa experienței de viață făcându-l să reacționeze cu violență.

De asemenea, s-a reținut incidența în cauză a prevederilor art.75 al.2 lit.b C.pen., potrivit cărora, pot constitui circumstanțe agravante ... împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului.

Prima instanță a reținut că inculpatul a aplicat victimei o singură lovitură, aspect confirmat de raportul de expertiză medico-legală necropsică nr. .../.../2019 al INML Mina Minovici, unde la capitolul III - examenul extern al cadavrului, lit.c, s-a consemnat „*leziuni traumatice absente*”, dar și de declarațiile martorilor, care au arătat că nu prezenta urme de violență, nu acuza dureri „*ci doar era murdar ca orice om care doarme în șanț, ca un alcoolic veritabil*” și că după căzătură victima nu acuza dureri.

Având în vedere cele reținute mai sus, instanța de fond, în baza art.195 C.pen. raportat la art.75 al.2 lit.b C.pen. cu aplicarea art.79 al.1 C.pen. și art.396 al.10 C.pr.pen., a condamnat inculpatul la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte la data de 12.11.2019, așa cum s-a arătat mai sus.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel Parchetul de pe lângă tribunal, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, pentru motivele arătate pe larg mai sus în partea introductivă a prezentei decizii, care nu vor mai fi reluate.

Curtea, examinând hotărârea apelată pe baza actelor și lucrărilor dosarului, potrivit dispozițiilor art.420 alin.8 C.pr.pen., în raport de criticile invocate de apelant, dar și din oficiu sub toate aspectele, a constatat că apelul declarat este nefondat, pentru următoarele considerente:

Astfel, Curtea a reținut că situația de fapt reținută de prima instanță este confirmată de probele administrate în cauză în timpul urmăririi penale și al cercetării judecătorești, respectiv declarațiile

inculpatului, procesul verbal de fixare a locului faptei și planșele fotografice, raportul medico-legal de necropsie nr. .../.../2019 întocmit de INML Mina Minovici și planșele fotografice, declarația persoanei vătămate, declarațiile martorilor, înscrisurile medicale atașate la dosar.

În ceea ce privește, individualizarea pedepsei aplicate inculpatului și a modalității de executare, Curtea a reținut că instanța de fond a procedat în conformitate cu criteriile de individualizare prevăzute dispozițiile art.74 Cod penal, având în vedere împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, descrise pe larg mai sus, respectiv faptul că inculpatul și victima erau sub influența băuturilor alcoolice și în aceste condiții au început să se înjure, motiv pentru care martorul a intervenit și le-a solicitat să plece acasă, dacă nu se opresc.

Totodată, inculpatul, avea o mână bandajată ca urmare a unui accident de muncă, astfel că lovitura aplicată nu putea fi una de intensitate ridicată, fapt confirmat și de celelalte probe administrate în cauză, inclusiv de declarațiile martorilor, care au arătat că victima nu prezenta urme de violență și nu acuza dureri, și de raportul de expertiză medico-legală necropsică nr. .../.../2019 al INML Mina Minovici, în cuprinsul căruia, la capitolul III - examenul extern al cadavrului, lit.c, s-a consemnat „*leziuni traumatice absente*”.

De asemenea, se constată că decesul victimei a intervenit la 18 zile de la data conflictului cu inculpatul, pe fondul unui istoric medical și al unei patologii preexistente în care se regăsesc sevraj alcoolic, tulburări de comportament, anemie, deficit ponderal, cardio-miopatie cu dilatație și miocardo-fibroză cu fenomene incipiente de insuficiență cardiacă, hepatită cronică pe fond de steatoză hepatică (ceea ce sugerează o ideologie toxic-nutrițională), bronhopneumonie cu pahipleurită fibrino-purulentă.

Chiar dacă s-a apreciat că între leziunile traumatice tanatogeneratoare, cranio-cerebrale, produse prin lovire de corp dur și deces se poate stabili o legătură de cauzalitate directă, această legătură este una condiționată atât de fondul patologic preexistent, cât și de complicația (terminală) inflamator-infecțioasă respiratorie.

În aceste condiții, având în vedere că în cauză nu au fost administrate alte probe care să conducă la existența unei alte situații de fapt, pe fondul solicitării inculpatului de judecare potrivit procedurii simplificate, ca urmare a recunoașterii faptei reținute în sarcina sa, Curtea apreciază că în mod corect s-au reținut în favoarea inculpatului circumstanța atenuantă prevăzută de dispozițiile art.75 alin.2 lit.b Cod penal, raportat la împrejurările în care s-a săvârșit fapta, arătate pe larg mai sus, care diminuează atât gravitatea infracțiunii, cât și pericolozitatea inculpatului.

Susținerea din motivele de apel, potrivit căreia instanța de fond nu a depus diligențe pentru a fi convinsă că inculpatul recunoaște efectiv toate acuzațiile formulate împotriva sa, nu poate fi apreciată decât ca nefondată, având în vedere că, potrivit dispozițiilor art.100 alin.2 Cod procedură penală, în cursul judecății, instanța administrează probe atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale, iar potrivit dispozițiilor art.103 alin.2 teza a II-a Cod procedură penală, condamnarea se dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Cum judecătorul de la prima instanță a dispus condamnarea inculpatului, Curtea a reținut că soluția a fost adoptată numai după ce acest judecător și-a format convingerea cu privire la această soluție, pe care și-a asumat-o în totalitate, susținerile din apel cu privire la acest aspect fiind doar simple opinii ale procurorului care a motivat apelul, fără să fie confirmate de vreunul din actele dosarului.

Prin urmare, criticile apelantului cu privire la netemeinicia sentinței sunt nefondate atât cu privire la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, cât și la individualizarea modalității de executare.

În ceea ce privește motivul de nelegalitate a sentinței apelate, Curtea a reținut, pe de o parte, că *schimbarea încadrării juridice* a unei fapte este un act procesual necesar în cazurile în care actul de sesizare a instanței (rechizitoriul) a reținut greșit încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului sau atunci când pe parcursul judecății apar elemente care conduc la concluzia că fapta imputată inculpatului reclamă o altă încadrare juridică decât cea dată prin actul de sesizare, ceea ce nu a fost cazul în speța de față.

Pe de altă parte, *circumstanțele atenuante* sunt împrejurări de fapt pe care legiuitorul a înțeles să le valorifice în favoarea unui inculpat, care reflectă pericolozitatea redusă a acestuia raportat la fapta săvârșită, comportamentul său după săvârșirea faptei în sensul de a înlătura sau diminua

consecințele infracțiunii, ori aspecte legate chiar de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului, așa cum au fost prezentate pe larg mai sus.

Reținerea acestor circumstanțe în favoarea unui inculpat este o operațiune care ține de individualizarea pedepsei și nu de încadrarea juridică a faptei, aspect care rezultă de altfel și din modalitatea în care sunt reglementate în Codul penal, respectiv sunt prevăzute în titlul III al părții generale (pedepsele), capitolul V (individualizarea pedepselor), astfel că în cauză nu sunt incidente nici dispozițiile art.377 alin.4 Cod procedură penală și ale art.386 Cod procedură penală, dar nici considerentele deciziei nr.250/2019 a Curții Constituționale.

În aceste condiții, Curtea a reținut că tot nefondate sunt și criticile apelantului cu privire la nelegalitatea sentinței apelate, în cauză neavând loc o schimbare de încadrare juridică a faptei, ci o operațiune de individualizare a pedepsei și a modalității de executare a acesteia, ambele fiind în concordanță cu criteriile de individualizare prevăzute dispozițiile art.74 Cod penal, așa cum s-a arătat mai sus.

Față de aceste considerente, în baza art.421 pct.1 lit.b Cod procedură penală, Curtea a respins ca nefondat apelul declarat de parchet.

Autorul sintezei,
Judecător Lucian Crăciunoiu

[2]. Cerere de repunere în termenul de apel. Cauza temeinică de împiedicare potrivit art. 411 alin.1 Cod procedură penală.

Index tematic: Codul de procedură penală

Legislație relevantă: art. 411 Cod proc. penală

Rezumatul problemei de drept:

Inculpatul, nu și-a îndeplinit obligația prev. de art. 108 alin. 2 lit. b) Cod proc. penală, de a comunica instanței noul domiciliu, astfel că nefiind făcută dovada vreunei cauze temeinice de împiedicare a depunerii cererii de apel în termenul prev. de art. 410 Cod proc. penală și întrucât inculpatul nu poate invoca propria culpă în neîndeplinirea obligației menționate anterior, cererea de repunere în termen, nu îndeplinește cerințele prev. de art. 411 Cod proc. penală.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 149 din data de 08 februarie 2021

Prin sentința penală nr. 120 din 16 noiembrie 2020 pronunțată de Judecătoria P., în baza art. 32 C. pen rap. la 228 alin. 1- art. 229 alin. 1 lit. b și d Cod penal cu aplicarea art. 396 alin. 2 și 10 C .proc. pen. și art. 38 alin. 1 Cod penal a fost condamnat inculpatul XX la o pedeapsă de 9 luni închisoare pentru săvârșirea tentativei la infracțiunea de furt calificat, faptă comisă la data de 09/10.11.2019, în dauna persoanei vătămate AA.

În baza art. 228 alin. 1- art. 229 alin. 1 lit. b și d Cod penal cu aplicarea art. 396 alin. 2 și 10 C .proc. pen. și art. 38 alin. 1 Cod penal a fost condamnat același inculpat la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, faptă comisă la data de 09/10.11.2019, în dauna persoanei vătămate AA.

În temeiul art. 228 alin. 1- art. 229 alin. 1 lit. b și d Cod penal cu aplicarea art. 396 alin. 2 și 10 C .proc. pen. și art. 38 alin. 1 Cod penal a fost condamnat același inculpat, la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, faptă comisă la data de 06/07.12.2019, în dauna persoanei vătămate AA

S-a constatat că infracțiunile de tentativă la infracțiunea de furt calificat și de furt calificat, ce fac obiectul prezentei cauze alcătuiesc un concurs real și în consecință:

Potrivit art. 39 alin. 1 lit. b Cod penal au fost contopite cele trei pedepse cu închisoarea aplicate prin prezenta sentință și s-a dispus ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea, respectiv de 1 an închisoare, la care s-a adăugat un spor de 1 an și 8 luni închisoare, reprezentând 1/3 din totalul celorlalte pedepse, în final inculpatul a fost obligat să execute pedeapsa rezultantă de 1 an și 7 luni închisoare.

S-a reținut că în noaptea de 09/10.11.2019, prin escaladarea gardului împrejmuitor și a unei ferestre, inculpatul a pătruns fără drept într-o anexă a locuinței persoanei vătămate cu intenția de a sustrage bunuri, executarea acțiunii fiind întreruptă de către persoana vătămată, care l-a surprins pe inculpat și l-a determinat astfel să părăsească anexa locuinței, prin același loc pe unde pătrunsese anterior; în noaptea de 09/10.11.2019, prin escaladarea gardului împrejmuitor, a pătruns fără drept în curtea unei alte locuințe aparținând aceleiași persoane vătămate și, prin forțarea ușii de acces, a pătruns într-o anexă a locuinței, de unde a sustras obiecte de uz gospodăresc; în noaptea de 06/07.12.2019, prin escaladarea gardului împrejmuitor, a pătruns fără drept în curtea unei locuințe aparținând aceleiași persoane vătămate și, prin escaladarea unei ferestre a locuinței pe care în prealabil a forțat-o, a pătruns într-o cameră cu destinația dormitor, de unde a sustras mai multe bunuri.

Împotriva sentinței penale nr. 120 din data de 16 noiembrie 2020 pronunțate de Judecătoria P., astfel cum a fost îndreptată prin încheierea din data de 23 noiembrie 2020, a declarat apel inculpatul XX..

În ședința publică din data de 08 februarie 2021, apelantul-inculpat XX a formulat cerere de repunere în termenul de apel, conform art. 411 alin. 1 Cod proc. penală, susținând că locuiește în M. și că la adresa din cartea de identitate nu are locuință, acolo locuind bunica sa care a decedat.

Curtea, examinând cu precădere cererea de repunere în termenul de apel formulată de inculpatul XX, în raport de actele și lucrările dosarului și dispozițiile legale incidente, a constatat următoarele:

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 411 alin. 1 Cod proc. penală „apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de o cauză temeinică de împiedicare, iar cererea de apel a fost făcută în cel mult 10 zile de la încetarea acesteia”.

Analizând motivele invocate de apelantul-inculpat în susținerea cererii de repunere în termen, în raport de dispozițiile legale anterior menționate, s-a constatat, contrar celor învederate, că acestea nu se circumscriu noțiunii de cauză temeinică de împiedicare la care se referă art. 411 Cod proc. penală care să justifice repunerea sa în termenul de apel, așa încât, nefiind îndeplinită prima condiție cumulativă, s-a reținut că verificarea termenului de 10 zile de la încetarea acesteia, nu se mai justifică.

Astfel, cum rezultă din înscrisurile aflate la dosarul cauzei, instanța de fond a comunicat inculpatului minuta sentinței penale nr. 120 din data de 16 noiembrie 2020, la domiciliul acestuia din comuna C., județul D., potrivit procesului-verbal de predare din data de 18 noiembrie 2020 aflat la fila 60 d. f., ulterior soluția fiind recomunicată la data de 09 decembrie 2020, potrivit înscrisului depus la fila 70 d.f., domiciliul la care s-a făcut comunicarea fiind cel declarat de inculpat pe parcursul procesului, ce a fost menționat în actul de sesizare și în privința căruia nu au fost aduse modificări, același domiciliu fiind precizat de inculpat cu ocazia audierii la termenul de judecată din data de 19 octombrie 2020 în fața primei instanțe, astfel cum rezultă din declarația existentă la fila 46 d.f.

Ultima înștiințare a fost afișată la data de 09 decembrie 2020, iar de la expirarea termenului de 7 zile în care inculpatul ar fi trebuit să se prezinte pentru a-i fi înmănată minuta, respectiv de la data de 17 decembrie 2020 a început să curgă termenul de 10 zile în care inculpatul putea declara apel.

Este real că în fața instanței de apel inculpatul a învederat că domiciliază pe raza localității M., astfel cum rezultă din declarația de apel înregistrată la Judecătoria P. la data de 31 decembrie 2020, însă acestea nu conferă inculpatului îndreptățirea de a fi repus în termenul de apel întrucât nu s-a conformat obligației stipulate în art. 108 alin. 2 lit. b) Cod proc. penală, respectiv de a comunica, în scris, în termen de 3 zile, orice schimbare a adresei, motiv pentru care, fiind în culpă procesuală, se constată că actele comunicate la adresa inițială rămân valabile și se consideră că a luat cunoștință de ele, așa cum în mod expres prevăd dispozițiile legale menționate.

Rezultă, aşadar, că prezent personal în faţa primei instanţe inculpatul, nu şi-a îndeplinit obligaţia prev. de art. 108 alin. 2 lit. b) Cod proc. penală, de a comunica instanţei noul domiciliu, astfel că nefiind făcută dovada vreunei cauze temeinice de împiedicare a depunerii cererii de apel în termenul prev. de art. 410 Cod proc. penală şi întrucât inculpatul nu poate invoca propria culpă în neîndeplinirea obligaţiei menţionate anterior, rezultă că cererea de repunere în termen, neîndeplinind cerinţele prev. de art. 411 Cod proc. penală, nu poate fi primită, motiv pentru care a fost respinsă.

Pe cale de consecinţă, constatând că de la data comunicării minutei sentinţei penale nr. 120 din data de 16 noiembrie 2020, la domiciliul acestuia din comuna C., şi până la depunerea cererii de apel, respectiv 31 decembrie 2020, potrivit datei certe aplicate de instanţa de fond pe cererea de apel, au trecut 10 zile, în temeiul disp. art. 421 pct.1 lit.a) procedură penală, Curtea a respins ca tardiv apelul declarat de inculpatul XX.

Întrucât criticile de netemeinicie invocate de inculpat vizează fondul cauzei, s-a reţinut că acestea nu mai pot fi analizate, deoarece, după cum s-a arătat, apelul declarat de acesta a fost făcut peste termen, şi prin urmare, este lovit de nulitate, potrivit art. 268 alin.1 Cod proc. penală.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina Radu*

[3]. Opţiunea inculpatului de a se judeca conform procedurii simplificate însușită de către instanța de judecată. Prejudiciu.

Index tematic: Cod procedură penală

Legislație relevantă: art. 374 alin. 4 C.proc.pen., art. 2 C.proc.civilă

Rezumatul problemei de drept:

Nicio probă, cu excepția înscrisurilor prezentate de părți și de persoana vătămată nu poate fi propusă și administrată în cauză atunci când opțiunea inculpatului de a se judeca conform procedurii simplificate a fost însușită de către instanța de judecată.

Atunci când prejudiciul cauzat, fie acesta moral sau material, izvorât dintr-un fapt juridic ce generează răspunderea civilă delictuală nu sunt aplicabile în cauze penale disp. art. 309, alin. 2 C.proc.civilă potrivit căruia „niciun act juridic nu poate fi dovedit cu martori, dacă valoarea obiectului său este mai mare de 250 lei”.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 336 din data de 17 martie 2021

Prin sentința penală nr.117 din data de 18 decembrie 2020 pronunțată de către Judecătoria P., în baza art.336 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.374 alin.4, art.375 și art.396 alin.10 Cod procedură penală, inculpatul XX, a fost condamnat la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare.

În baza art.196 alin.1, 3, 4 și 5 Cod penal, cu aplicarea art.374 alin.4, art.375 și art.396 alin.10 Cod procedură penală, același inculpat a fost condamnat la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare.

În baza art.39 alin.1 lit.b) Cod penal, cu referire la art.38 alin.1 Cod penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa **rezultantă de 2 ani închisoare a cărei executare s-a suspendat sub supraveghere.**

S-au admis în parte acțiunile civile ale persoanelor vătămate și a fost obligată societatea de asigurare SC E.R.A.R. SA, ca, în limitele contractului de asigurare, să plătească persoanelor vătămate - părți civile, următoarele despăgubiri:

- părții civile AA suma de 2.000 lei daune morale;

- părții civile BB suma de 23.300 lei (echivalentul la 4.781 euro) daune materiale și 2.500 euro sau echivalentul în lei al acestei sume, reprezentând daune morale.

Pentru a hotărî astfel prima instanță a reținut că inculpatul a condus în data de 29.04.2019 autoturismul marca Volkswagen, cu numărul de înmatriculare (...), proprietate personală, pe un drum sătesc din localitatea B., județul B. având o alcoolemie de 1,23 g/l alcool pur în sânge, ocazie cu care a accidental persoanele vătămate AA și BB ce au suferit leziuni traumatice care au necesitat 45 - 50 zile, respectiv 8-9 zile îngrijiri medicale.

În drept, faptele descrise întrunesc condițiile de tipicitate ale infracțiunilor de „conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe”, faptă prevăzută și pedepsită de art.336 alin.1 cod penal și „vătămare corporală din culpă”, prev. de art.196 alin.1,3, 4 și 5 Cod penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal, întrucât au fost săvârșite în concurs real.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel inculpatul XX, partea civilă BB și partea responsabilă civilmente SC E.R.A.-R. SA care au criticat-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Inculpatul a considerat printre altele că pedeapsa aplicată de către Judecătoria P. de 1 an și 6 luni este una exagerat de mare raportat la faptul că limitele sunt cuprinse între 8 luni și 3 ani și 4 luni ca urmare a uzării de procedura simplificată a recunoașterii vinovăției pentru ambele fapte.

La rândul său, partea civilă BB a arătat, în esență, că înțelege să critice exclusiv soluționarea laturii civile a cauzei doar referitor la cuantumul despăgubirilor pentru daunele morale care i-a fost acordat și care este prea mic față de trauma psihică provocată în primul rând de accident, dar și de temerea cu privire la viața sa, în condițiile în care fusese anterior operat pe cord, așa cum rezultă din înscrisul medical aflat la dosarul cauzei.

Partea responsabilă civilmente SC E.R.A.-R. SA a învederat în calea sa de atac că sentința primei instanțe este dată cu încălcarea dispozițiilor art.425 lit.b) Cod proc.civilă întrucât instanța avea obligația să examineze fiecare pretenție și apărare în parte pe baza cererii formulate.

Motivarea hotărârii trebuie să faciliteze controlul din partea instanțelor superioare, care trebuie să cunoască temeiurile pe care se sprijină hotărârea atacată și să decidă dacă este legală și temeinică.

Instanța de fond avea obligația legală să indice motivele de fapt și de drept care au format convingerea sa și care au condus la neefectuarea expertizei criminalistice privind producerea evenimentului rutier soldat cu vătămarea a trei persoane deși prin Notele de ședința formulate și depuse la data de 04.06.2020 a solicitat proba cu expertiza criminalistica.

De asemenea, s-a criticat sentința în ceea ce privește daunele materiale în cuantum de 23.300 de lei reprezentând costul investigațiilor, medicamentelor și transportului, întrucât a fost pronunțată cu încălcarea dispozițiilor art. 309, alin. 2 C.P.C., conform căruia „niciun act juridic nu poate fi dovedit cu martori, dacă valoarea obiectului său este mai mare de 250 lei.”

În speță, este inadmisibilă proba cu martori, în ceea ce privește daunele materiale, având în vedere valoarea pretențiilor.

Curtea, analizând actele și lucrările dosarului prin prisma criticilor exprimate, în conformitate cu disp. art.420 alin.8 Cod proc. penală, dar și din oficiu, în limitele prevăzute de art.417 Cod proc. penală, a constatat că toate cele trei apeluri formulate în prezenta cauză sunt nefondate.

În acest sens, se observă mai întâi că inculpatul a optat pentru procedura privind recunoașterea învinuirii prev. de art.375 Cod proc. penală.

Într-adevăr, nu este nicio îndoială cu privire la fapta inculpatului XX de a conduce în ziua de 24.06.2019 autoturismul marca Volkswagen, cu numărul de înmatriculare (...), proprietate personală, pe un drum sătesc din localitatea B., județul B. având o alcoolemie de 1,23 g/l alcool pur în sânge, ocazie cu care a accidental persoanele vătămate AA și BB ce au suferit leziuni traumatice care au necesitat 45-50 zile, respectiv 8-9 zile îngrijiri medicale și care întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunilor de „conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe” faptă prevăzută și pedepsită de art.336 alin.1 Cod penal și vătămare corporală din culpă prev. de art.196 alin.1,3,4 și 5 Cod penal cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal.

Curtea a observat, sub acest aspect, că nemulțumirea părții responsabile civilmente SC E.R.A.-R. SA referitoare la pretinsa neexaminare și nepronunțare a instanței de fond referitoare la cererea de probatoriu a acestei părți și care viza efectuarea unei expertize criminalistice privind producerea evenimentului rutier este nefondată, câtă vreme disp. art.374 alin.4 Cod proc.penală stipulează în mod expres că „în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10).”

Prin urmare, nicio probă, cu excepția înscrisurilor prezentate de părți și de persoanele vătămate nu putea fi propusă și administrată în cauză, dată fiind opțiunea inculpatului de a se judeca conform procedurii simplificate mai sus menționate.

Singurele critici aduse de către părți sentinței apelate, în afara celei anterior arătate, vizează modul de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului, dar și modul de soluționare a laturii civile a cauzei.

În ceea ce privește primul aspect criticat, Curtea a apreciat că atât quantumul pedepsei aplicate - care este apropiat de minimul special redus al acesteia - cât și alegerea instituției prev. de art. 91 și urm Cod penal - suspendarea executării pedepsei sub supraveghere - au fost în mod pertinent și judicios alese, corespunzând atât cerințelor prev. de art.74 Cod penal cât și situației concrete deduse judecății.

Într-adevăr, în contra susținerilor apelantului inculpat, Judecătoria P. a ținut cont de circumstanțele personale ale inculpatului - tânăr, fără antecedente penale, având loc de muncă - acordându-i beneficiul unei pedepse mai reduse, dar și neexecutabilă efectiv.

Doar în opinia inculpatului nivelurile alcoolemiei rezultate la analiza probelor de sânge sunt unele mici, Curtea apreciind că, din contra, orice quantum de peste 1 %0 mg alcool/litru denotă inconștiența și lipsa elementară de educație ale persoanei care urcă la volan în asemenea circumstanțe.

În altă ordine de idei, în ceea ce privește soluționarea laturii civile a cauzei, în ciuda criticilor tuturor apelanților, astfel cum au fost acestea învederate anterior, s-a apreciat că și aceasta a fost corect soluționată de către prima instanță de judecată.

Astfel, referitor la despăgubirile pentru daune materiale asupra cărora s-a dispus de către Judecătoria P. și care i-au fost acordate persoanei vătămate BB, s-a constatat că din declarațiile martorei audiate în cauză, a rezultat faptul că au fost necesare o serie de medicamente, hrană corespunzătoare și alte lucruri de igienă, deplasări la diferite unități medicale etc., care au implicat costuri importante.

Persoana vătămată a fost nevoită să apeleze la serviciile unei persoane pentru ajutor, plătind acesteia circa 600 - 700 lei lunar, martora arătând că prezența persoanei respective pentru ajutarea persoanei vătămate, atât în privința îngrijirii sale, cât și pentru muncile gospodărești, este necesară și în momentul de față.

Persoana vătămată a efectuat un program de fizioterapie o perioadă de 6 luni, achitând aproximativ 400 lei lunar.

Chiar dacă, nu se dovedește cu înscrisuri întreaga sumă solicitată, cu titlu de daune materiale (este de notorietate imposibilitatea preconstituirii unor probe în astfel de situații), aceasta reprezintă o sumă rezonabilă față de situația concretă în care s-a aflat persoana vătămată.

Nu poate fi luată în considerare susținerea apelantului-inculpat în sensul că perioada de imobilizare mare s-ar datora unor culpe medicale, deoarece este una fără fundament câtă vreme din conținutul certificatului medico-legal nr. .../16.06.2020 întocmit de Serviciul de Medicină Legală B. s-a reținut fără echivoc că persoana vătămată prezintă leziuni ce pot data de 29.04.2019 produse prin lovire cu și de corpuri/planuri dure în cadrul unuia accident rutier ce necesită 45-50 de zile de îngrijiri medicale.

Apare ca fiind nelegală, din această ultimă perspectivă, cererea persoanei responsabile civilmente SC E.R.A.-R. SA de a se ține cont de dispozițiile art.309 alin.2 Cod.proc.civilă în conformitate cu care „nici un act juridic nu poate fi dovedit cu martori, dacă valoarea obiectului său este mai mare de 250 lei.”

Aceasta deoarece, în speță, prejudiciul cauzat, fie acesta moral sau material, izvorăște dintr-un fapt juridic ce generează răspunderea civilă delictuală, iar nicidecum dintr-un act juridic ca manifestare de voință exprimată în vederea producerii de efecte juridice și ale cărui condiții de formare și efecte sunt prevăzute de Codul civil.

Așadar printr-o interpretare „per-a-contrario” orice fapt juridic ilicit precum cel din speță, poate fi probat și prin alte mijloace de probă, inclusiv cea testimonială.

Referitor la despăgubirile pentru daune morale acordate strict persoanei vătămate BB–singurele ce au fost acordate – Curtea a observat că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Tolstoy Miloslavsky c. Regatului Unit și toate cauzele în care se constată încălcări ale drepturilor prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului), daunele morale se stabilesc în raport cu consecințele negative suferite de victimă, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care victimei i-a fost afectată situația familială, profesională și socială. În cuantificarea prejudiciului moral, aceste condiții sunt subordonate condiției aprecierii rezonabile pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs persoanei vătămate, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celui care pretinde daune morale.

Criteriul general evocat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului constă în aceea că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă victimei, având în vedere gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii aduse acestora.

În situația daunelor morale, datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin raportare la elementele de fapt, apreciate în complexitatea lor.

Având în vedere criteriile mai sus arătate, s-a opinat că estimarea efectuată de către instanța de fond care s-a oprit la suma de 2.500 euro este una corectă și în deplină concordanță cu impactul negativ asupra vieții sociale a persoanei vătămate care, imobilizat fiind, a întrerupt legăturile cu societatea, simțindu-se singur și nesigur pentru viața sa, aspect relatat de martora audiată în cauză ce a arătat că persoana vătămată a devenit depresivă.

Drept urmare, raportat la cele astfel relevate, Curtea, constatând că sentința apelată este legală și temeinică sub toate aspectele, în baza art.421 pct.1 lit.b) Cod proc.penală, a respins ca nefondate apelurile declarate.

*Autorul sintezei,
Judecător Mihai Viorel Tudoran*